Sắc Tu Bách Trượng Thanh Qui - Tập 4 {Việt Hán} (HT Thích Phước Sơn, Lý Việt Dũng dịch)

Thiền Tông — sách & giảng giải

Quyeån thöù 4

[1130c13]

SAÉC TU BAÙCH TRÖÔÏNG THANH QUI QUYEÅN TÖÙ

* *

ÑAÏI TRÍ THOÏ THAÙNH THIEÀN TÖÏ TRUÏ TRÌ THAÀN TAÊNG ÑÖÙC HUY PHUÏNG SAÉC TRUØNG BIEÂN

ÑAÏI LONG TÖÔØNG TAÄP KHAÙNH TÖÏ TRUÏ TRÌ THAÀN TAÊNG ÑAÏI HAÂN PHUÏNG SAÉC HIEÄU CHÍNH

*

LÖÔÕNG TÖÏ CHÖÔNG ÑEÄ LUÏC [1130c13] Löôõng töï chi thieát, vi chuùng bieän söï, nhi nhaân dó ñeà cöông xöôùng ñaïo, phuû phaát toâng do. Chí nhöôïc ty thaûng döïu, leänh thöù vuï, theá xuaát theá phaùp, voâ baát nhaøn taäp, nhieân haäu cöù vò xöng sö, laâm chuùng ngöï vaät, taéc toaøn theå bò duïng, sôû vò thaønh kyû nhi thaønh nhaân giaû daõ. Coå do Ñoâng Taây dòch vò nhi giao chöùc chi, baát dó ban tö suøng tö vi hieàm. Kim kyø nhi nhò chi, phi daõ. Thaäm nhi ñaûng truø, cöôøng nhöôïc dò theá, chí baát töông dung giaû höõu hó! Duy chuû giaû thaân toå huaán dó giôùi chi. Duïc kyø voâ tranh, taát thaän traïch sôû nhieäm, söû caùc ñöông kyø chöùc nhaân voâ gian ngoân, khaû daõ! SAÉC TU BAÙCH TRÖÔÏNG THANH QUI QUYEÅN 4 * * TRUÏ TRÌ CHUØA THIEÀN ÑAÏI TRÍ THOÏ THAÙNH LAØ TAÊNG BEÀ TOÂI ÑÖÙC HUY PHUÏNG SAÉC CHÆ BIEÂN SOAÏN LAÏI TRUÏ TRÌ CHUØA ÑAÏI LONG TÖÔØNG TAÄP KHAÙNH LAØ TAÊNG BEÀ TOÂI ÑAÏI HAÂN PHUÏNG SAÉC CHÆ HIEÄU CHÍNH * CHÖÔNG 6 – LÖÔÕNG TÖÏ [1130c13] Muïc ñích thieát laäp chaáp söï taêng hai töï laø ñeå lo coâng vieäc cho taêng chuùng, nhaân ñoù giöõ gìn uoán naén kyû cöông, hoaèng döông Phaät phaùp, thaønh söï phoø trì troïng yeáu ñaïi keá khueách tröông toâng phaùi. Ñeán

nhö quaûn lyù tieàn taøi, löông thöïc vaûi voùc laø caùc chuyeän thöù yeáu haèng ngaøy, caû chuyeän naém baét caùc qui ñònh veà ñaïo cuõng nhö ñôøi, khoâng chuyeän naøo laø khoâng xöû lyù can thieäp. Sau ñoù môùi ôû cöông vò cao trong chuøa laøm thaày moïi ngöôøi, laõnh ñaïo taêng chuùng, ñaït ñeán trình ñoä tu döôõng ñaïo ñöùc cao thöôïng, töï thaønh toaøn cho chính mình maø cuõng thaønh toaøn cho ngöôøi. Ngöôøi xöa raát raønh reõ nguyeân lyù naøy, cho neân hai ban Ñoâng Taây töï coù theå trao ñoåi thay theá chöùc vuï cho nhau, maø khoâng töï hieàm chi tö caùch vaø ñòa vò cao thaáp. Ngaøy nay thì phaân chia haún hoøi hai ban (ñi ngöôïc laïi tinh thaàn cuûa qui ñònh xöa) laø khoâng ñuùng vaäy. Thaäm chí coøn laäp beø keát caùnh tranh ñaáu nhau, laáy maïnh hieáp ñaùp yeáu, ñöa ñeán tình traïng xung khaéc nhö nöôùc vôùi löûa, chaúng dung thöù nhau. Mong raèng chính Hoøa thöôïng truï trì phaûi ñích thaân minh toå huaán, nghieâm khaéc ngaên caám, ñeà phoøng. Neáu muoán khoâng xaûy ra chuyeän tranh giaønh ñaáu ñaù thì truï trì phaûi heát söùc thaän troïng vieäc choïn löïa chaáp söï taêng hai ban khieán cho ai ai cuõng lo troøn chöùc vuï, ngöôøi ngoaøi khoâng coù choã lôøi ra tieáng vaøo môùi goïi raèng toát! * * *

LÔØI BAØN Ñaây laø baøi töïa nhoû coi nhö daãn ngoân cuûa chöông thöù saùu, mieâu thuaät ñaïi khaùi muïc ñích cuûa söï thaønh laäp chöùc söï taêng hai ban trong choán Thieàn laâm, coâng vieäc chaáp chöôûng cuûa caùc chaáp söï taêng vaø traïng huoáng lyù töôûng caùc chaáp söï taêng laøm troøn boån phaän cuûa mình. Taùc giaû so saùnh söï hoøa baøi hai ban chaáp söï khi xöa vaø chuyeän minh tranh, aùm ñaáu cuûa hai ban ngaøy nay, taïo neân theá ñoái laäp gay gaét nhö nöôùc vôùi löûa, ñöa ñeán nguyeän voïng laø chính truï trì phaûi heát söùc daïy doã hai ban, ngaên chaën chuyeän ñaáu ñaù cuøng söï thaän troïng heát möïc trong coâng taùc tuyeån choïn nhaân söï cuûa hai ban môùi giaûi quyeát ñöôïc vaán ñeà. YÙ kieán naøy raát coù giaù trò maø Phaät giaùo ñoaøn vaø töï vieän ngaøy nay phaûi heát söùc quan taâm. * * *

[1130c22]

[1131a02]

TAÂY TÖÏ ÑAÀU

THUÛ : TIEÀN ÑÖÔØNG THUÛ TOÏA [1130c22] Böûu suaát tuøng laâm, nhaân thieân nhaõn muïc. Phaân toøa thuyeát phaùp, khai taïc haäu coân, toïa thieàn laõnh chuùng, caån thuû ñieàu chöông, trai chuùc tinh thoâ, mieãn duï chaáp söï. Taêng haønh thaát nghi, y qui thò phaït. Laõo beänh vong moät, thuøy tuaát toáng chung: phaøm chuùng chi söï, giai ñaéc cöû haønh. Nhö y höõu lónh, nhö voõng höõu cöông daõ. Tuy ñaïi phöông toân tuùc, nhöôïc truï trì naêng dó leã trí chi, dieäc thænh sung thöû chöùc, vò vi thoaùi vò vi nhaân. Nhö Vaên Thuø vi thaát Phaät sö, do trôï Thích Ca döông hoùa, vi chuùng thöôïng thuû. Ngoâ toâng Muïc Chaâu ö Hoaøng Baù, Vaân Moân ö Linh Thoï, quang chieâu tieàn lieät, di huaán haäu lai, danh vò chi troïng, khaû khinh nhieäm da? [1131a02] Toå ñình söï uyeån vaân: “Thuû toïa töùc coå chi thöôïng toïa, Phaïn ngöõ töùc theá na, thöû vaân thöôïng toïa. Nhaát kyø nieân, nhò quí toäc, tam tieân thoï

giôùi, caäp chöùng ñaïo quaû. Kim Thieàn moân sôû vò thuû toïa giaû,

taát traïch kyø kyû söï dó bieän chuùng sôû phuïc tuøng ñöùc nghieäp kim tu giaû sung chi". LIEÂN QUAN ÑEÁN TAÂY BAN ÑAÀU THUÛ : THUÛ TOÏA TIEÀN ÑÖÔØNG [1130c22] (Chöùc traùch cuûa thuû toïa tieàn ñöôøng laø) laøm göông maãu cuûa Thieàn laâm, laø maët maøy cuûa ñaïi chuùng (nhaân thieân nhaõn muïc), thay truï trì thuyeát phaùp, khaûi phaùt keû haäu hoïc. Trong buoåi toïa Thieàn, ñoân ñoác kieåm soaùt ñoà chuùng tuaân thuû nghieâm ngaët qui chöông. Ngay caû chuyeän nhoû naáu côm, naáu chaùo ngon hay dôû cuõng phaûi ñoân ñoác giaùm saùt caùc chaáp söï taêng lo troøn chöùc vuï, neáu coù taêng nhaân naøo vi phaïm nghi qui thì phaûi theo luaät leä maø traùch phaït toäi hình. Ñoái vôùi taêng chuùng giaø yeáu bònh taät thì an uûi hoûi han ñieàu trò, coøn neáu qua ñôøi thì phaûi lo ñaùm tang cho chu ñaùo. Noùi toùm laïi, baát cöù söï tình lôùn beù gì cuûa taêng chuùng trong chuøa, thuû toïa tieàn ñöôøng ñeàu phaûi quaûn lyù daïy doã, nhö aùo coù coå aùo, löôùi coù gieàng löôùi, (töùc ñòa vò suøng cao maø troïng yeáu). Nhaân ñoù maø duø cho laø baäc toân tuùc cuûa chuøa to lôùn danh tieáng, maø neáu truï trì baèng caùch naøo ñoù coù theå laáy leã môøi thænh hoï rôøi chuøa ñang ôû ñeán chuøa mình giöõ chöùc thuû toïa tieàn ñöôøng, ñieàu ñoù goïi laø "thoaùi vò vi nhaân". Nhö Boà-taùt Vaên Thuø laø hoùa thaân cuûa trí tueä laøm thaày cuûa baûy Phaät laø (Phaät Tì-baø-thi, Phaät Thi-khí, Phaät Caâu-löu-toân, Phaät Caâu-na-haøm, Phaät Ca-dieáp, Phaät Thích-ca maâu- ni), vaäy maø coøn ñaàu sanh sung chöùc thuû toïa tieàn ñöôøng, tieáp ñôõ ñöùc Theá Toân Thích-ca maâu-ni hoaèng döông

Phaät hoùa. Hay nhö thieàn sö tröù danh cuûa thieàn toâng laø Muïc Chaâu Ñaïo Minh khi xöa töøng laøm thuû toïa trong chuøa cuûa phaùp sö Hoaøng Baù Hi Vaän, hay nhö thieàn sö Vaân Moân Vaên Yeån töøng laøm thuû toïa trong vieän Linh Thoï cuûa thieàn sö Nhuõ Nguyeân Nhö Maãn, ñaõ laøm raïng rôõ söï nghieäp cuûa caùc toå ñôøi tröôùc, vaø neâu göông saùng cho ñôøi sau. Cöông vò thuû toïa thaät laø quan troïng nhö theá, haù coù theå hôøi hôït giao nhieäm vuï sao? [1131a02] Toå ñình Söï Uyeån vieát: "Thuû toïa töùc laø thöôïng toïa thôøi xöa, tieáng Phaïn laø "theá-na" chính coù nghóa laø thöôïng toïa. (Chöùc naøy) thöù nhaát phaûi laø ngöôøi tuoåi cao, thöù nhì phaûi laø quí toäc, thöù ba laø ngöôøi thoï giôùi tröôùc hôn heát, laïi phaûi chöùng ñaïo quaû. Ngaøy nay choán Thieàn moân goïi laø thuû toïa, choïn löïa nôi ngöôøi töï mình lo lieäu coâng vieäc, ñöôïc ñaïi chuùng phuïc tuøng ñöùc nghieäp, vaø coù coâng haïnh tu haønh maø trao chöùc cho". * * * [1131a06]

HAÄU ÑÖÔØNG THUÛ TOÏA [1131a06] Vò cö haäu baûn phuï theá toâng phong, quyõ taéc trang ñoan, vi chuùng moâ phaïm. Caùi dó chuùng ña, coá phaân tieàn haäu. Trai chuùc nhò thôøi, quaù ñöôøng caäp toïa thieàn, taéc haäu moân xuaát nhaäp. Nhö khuyeát tieàn ñöôøng, truï trì bieät nhaät thöôïng ñöôøng baïch chuùng, thænh chuyeån tieàn baûn, thaùp ñôn, xöôùng thöïc. Kyø toïa thieàn, toïa tham, chæ chuùng lieâu tieàn ñeâä tam haï baûn töùc nhaäp ñöôøng, baát taát minh thuû toïa lieâu tieàn

baûn. Dö haønh söï, taát döõ tieàn ñöôøng ñoàng. THUÛ TOÏA HAÄU ÑÖÔØNG [1131a06] (Vò trí cuûa thuû toïa haäu ñöôøng laø) ôû taïi beân hoâng traùi cuûa xuaát nhaäp baûn cuûa taêng ñöôøng, hieäp trôï duy trì moân phong cuûa nhaø chuøa, vaø laáy phong caùch göông maãu trang nghieâm cuûa mình ñeå laøm khuoân pheùp cho ñaïi chuùng. Bôûi do (chuøa to) taêng chuùng quaù ñoâng neân môùi phaân ra chöùc thuû toïa tieàn ñöôøng vaø haäu ñöôøng. Moãi ngaøy hai buoåi sôùm tröa, taêng chuùng vaøo taêng ñöôøng aên chaùo saùng, côm tröa hay vaøo taêng ñöôøng ngoài Thieàn thì thuû toïa haäu ñöôøng ñeàu do cöûa sau taêng ñöôøng maø vaøo ra. Neáu nhö chöùc thuû toïa tieàn ñöôøng ñang khieám khuyeát, truï trì ñôïi ñeán ngaøy thöôïng ñöôøng caùo baïch ñaïi chuùng, ñem thuû toïa haäu ñöôøng chuyeån leân thuû toïa tieàn ñöôøng vaø ñem teân ghi treân baûng danh saùch taêng chuùng dôøi töø haäu ñöôøng sang tieàn ñöôøng, cuøng thay

ñoåi thöù töï khi duøng côm phaûi cöû haønh nghi thöùc nieäm chuù chuùc nguyeän. Moãi khi gaëp luùc toïa Thieàn, toïa tham, thuû toïa haäu ñöôøng ñôïi caùc lieâu ñaùnh xong tieáng baûn thöù ba thì vaøo taêng ñöôøng, khoâng caàn phaûi ñaùnh baûn tröôùc lieâu thuû toïa. Ngoaøi ra caùc coâng vieäc laøm khaùc thì cuõng y nhö thuû toïa tieàn ñöôøng. * * * [1131a12]

THÖ

KYÙ [1131a12] Töùc Coå qui chi thö traïng daõ. Chöùc chöôûng vaên haøn. Phaøm sôn moân baûng, sôù, thö vaán, kyø ñaûo töø ngöõ, taát thuoäc chi. Caùi coå chi danh tuùc, ña phuïng trieàu ñình tröng trieäu, caäp danh sôn, ñaïi saùt

phuïng Thaùnh chæ saéc hoaøng truï trì giaû, töùc kyø taï bieåu. Thò tòch höõu di bieåu, hoaëc sôû töù, sôû vaán, caän phuïng bieåu taán, nhi truï trì chuyeân bænh ñaïi phaùp, voâ söï vaên töï, thuû nguyeân nhung maïc phuû trí kyù thaát tham quaân chi danh, ö Thieàn laâm ñaëc thænh thö kyù dó chöùc chi. Do toàn thö traïng, lieät ö thò giaû, söù ty phöông tröôïng tö haï thö vaán, vieát noäi kyù vaân, nhi danh chi tröôùc giaû, töï Hoaøng Long Nam coâng thæ. Höõu Ñoâng Sôn Dieãn Toå dó thò chöùc meänh Phaät Nhaõn Vieãn coâng, duïc dó danh kích chi söû kieåm thoâng ngoaïi ñieån, trôï kyø phaùp haûi ba lan. Nhi tieân Ñaïi Hueä dieäc thöôøng sung chi. Phaøm cö tö chöùc giaû, nghi dó tam ñaïi laõo vi taéc khaû daõ. THÖ KYÙ [1131a12] Chöùc thö kyù naøy trong Coå thanh qui goïi laø thö traïng, chöùc vuï laø lo quaûn lyù taát caû caùc loaïi vaên thö. Phaøm caùc baûng nieâm yeát thoâng baùo, sôù, thö töø qua laïi vôùi caùc nôi vaø vaên caûo luùc caàu cuùng cuûa caùc chuøa ñeàu do thö kyù phuï traùch. Nguyeân do laø vì hoài xöa caùc ñaïi laõo thieàn sö danh tieáng ñeàu phuïng maïng Hoaøng ñeá vôøi goïi vaø caùc chuøa to lôùn noåi tieáng moãi khi tieáp ñoùn saéc chæ vua ban cho chöùc truï trì, thì taân nhieäm mang truï trì phaûi cuï bò daâng bieåu taï Thaùnh ôn. Gaëp khi truï trì boån töï vieân tòch thì cuõng phaûi daâng di bieåu, ngoaøi ra khi thoï nhaän trieàu ñình ban thöôûng hoaëc hoûi han ñieàu gì ñeàu phaûi soaïn bieåu

daâng leân ñeå taï ôn hay phuùc ñaùp ñieàu vua hoûi, maø phaàn truï trì thì chæ chuû taâm naém laáy ñaïi phaùp (Phaät phaùp), cho neân khoâng coù khaû naêng xöû lyù coâng taùc vaên töï, cuõng nhö nôi maïc phuû cuûa vò nguyeân nhung ñaïi soaùi phaûi thieát laäp chöùc danh kyù thaát tham quaân vaäy, coøn trong Thieàn laâm thì rieâng môøi thö kyù phuï traùch coâng taùc vaên thö. Ngoaøi ra coøn rieâng ñaët chöùc caát giöõ thö traïng, laø moät trong caùc thò giaû cuûa thaát phöông tröôïng, chuyeân baûo quaûn thö töø rieâng cuûa truï trì qua laïi vôùi caùc nôi neân cuõng coøn goïi chöùc naøy laø noäi kyù, maø thö kyù tröù danh nhaát trong lòch söû nhaø thieàn, tröôùc heát phaûi suy toân thieàn sö Tueä Nam ôû nuùi Hoaøng Long ñôøi Toáng, keá ñeán cuõng phaûi keå ôû ñôøi Toáng, thieàn sö nguõ toå Phaùp Dieãn ôû Ñoâng Sôn Kyø Chaâu baûo moân ñoà laø thieàn sö Phaät Nhaõn Thanh Vieãn giöõ chöùc naøy. Thieàn sö Phaùp Dieãn cöû Thanh Vieãn giöõ chöùc thö kyù, muïc ñích laø nhaân ñoù khích leä sö trong khi tu taäp Phaät phaùp laïi thoâng thaïo ñieån tòch ngoaøi ñôøi haàu hoã trôï sö vöôït qua soùng to, moøi lôùn cuûa bieån phaùp. Tröôùc kia, thieàn sö Ñaïi Hueä Toâng Caûo cuõng töøng ñaûm nhieäm chöùc thö kyù naøy. Nhö nay ñaây, ngöôøi ñaûm nhieäm chöùc vuï thö kyù naøy neân laáy ba vò ñaïi laõo tieàn boái Tueä Nam – Phaät Nhaõn vaø Ñaïi Hueä laøm maãu möïc laø toát nhaát. *

[1131a24]
[1]

TRI TAÏNG [1131a24] Chöùc chöôûng kinh taïng, kieâm thoâng nghóa hoïc. Phaøm khaùn kinh giaû, sô nhaäp kinh ñöôøng, tieân baïch ñöôøng chuû, ñoàng ñaùo taïng ty töông khaùn, toáng qui aùn vò, ñoái xuùc leã nhaát baùi. Thöû Coå qui daõ. Kim caùc taêng khaùn kinh, ña töïu chuùng lieâu, nhi taïng ñieän voâ thieát yû, aùn giaû. Nhieân sung kyø danh, ñöông taän kyø chöùc. Haøm traät muïc luïc, thöôøng gia ñieåm ñoái, khuyeát giaû boå hoaøn, chöng nhuaän giaû boài thöùc, taøn ñoaïn giaû nieâm chueá. Nhöôïc ñaïi chuùng phi duyeät, taéc taïng chuû trí boä, chieáu ñöôøng ty sôû baøi kinh ñôn, lieät danh truïc haøm giao phoù, khaùn taát chieáu boä giao thu nhaäp taïng, thöù voâ taùn thaát.

Suy nguyeân ngoâ toâng, kyù vieát giaùo ngoaïi bieät truyeàn, do meänh taêng chuyeân ty kyø taïng giaû, haø giaû? dó Phaät chi sôû ngoân, sôû haïnh vi giaùo luaät, nhi taêng höõu baát tuaân Phaät chi ngoân haïnh hoà? Ñaëc ngoâ chi sôû chöùng, sôû ñaéc, baát nòch ö vaên töï, nhi sieâu hoà ngoân haïnh chi bieåu, dó kieán phuø töï taùnh chi dieäu yeân. Höïu Toå chi yù, duïc ngoâ ñoà bieán thaùm chö boä döõ ngoaïi chi baùch thò, kyø dó chieát xung ngoaïi vuõ, öùng bieán voâ cuøng, sôû vò baát töùc baát ly giaû thò daõ. Haäu dó chuùng ña, lieät Ñoâng Taây taïng. NGÖÔØI COI KHO SAÙCH CHUØA [1131a24] Laø ngöôøi phuï traùch caát giöõ toaøn boä kinh ñieån cuûa töï vieän, caû vieäc phaûi thoâng thaïo lyù luaän Phaät giaùo (nghóa hoïc). Phaøm taêng nhaân muoán xem kinh, vöøa vaøo kinh ñöôøng (töùc kinh taøng), tröôùc heát baåm baïch ñöôøng chuû ñeå cuøng ñeán taïng ty (lieâu taïng chuû) baùi kieán taïng

chuû, roài môùi ñöa leân choã xem kinh, cuøng nhau giaäp toïa cuï xuoáng neàn laïy moäït laïy ñeå trí yù. Nhöõng chi tieát vöøa neâu treân laø theo qui ñònh thôøi xöa. Nhö nay caùc taêng nhaân xem kinh ñieån phaàn ñoâng ñeàu taïi lieâu xaù cuûa mình, chöù taïi ñieän Kinh taïng (kinh ñöôøng) khoâng coù baøy bieän baøn gheá (cung öùng vieäc xem kinh). Tuy nhieân moät khi ñaõ nhaän danh vò tri taïng roài thì phaûi laøm troøn chöùc vuï quaûn lyù kinh ñieån cho toát, töùc phaûi thöôøng xuyeân caên cöù vaøo muïc luïc maø ñoái chieáu kieåm ñieåm saùch kinh. Neáu coù thieáu

khuyeát phaûi boå sung laïi cho ñaày ñuû, neáu coù quyeån naøo bò moác meo aåm öôùt thì phaûi lau chuøi phôi saáy cho khoâ laïi. Neáu quyeån naøo bò suùt soå, raùch raõ thì phaûi khaâu daùn laïi cho laønh laën. Khi taêng chuùng coù nhu caàu xem kinh thì taïng chuû chuaån bò 1 cuoán soå, caên cöù vaøo baûng danh saùch caùc kinh ñieån lieät keâ taïi ñöôøng ty, ghi teân ngöôøi möôïn roài laáy töøng cuoán theo danh saùch ghi trao cho taêng caàn möôïn ñoïc. Sau khi taêng möôïn ñoïc xem xong, chieáu theo teân tuoåi ghi trong soå nhaéc nhôû giao traû laïi ñeå thu vaøo kho saùch, nhaèm traùnh chuyeän saùch kinh bò laïc maát. Nghieân cöùu ñaëc ñieåm cuûa Thieàn toâng chuùng ta neáu ñaõ noùi rieâng truyeàn ngoaøi giaùo ñieån, khoâng laäp chöõ nghóa saùch vôû, maø coøn laäp ra chöùc tri taïng quaûn lyù kinh ñieån thì theá laø theá naøo? Lôøi leõ vaø haønh vi cuûa ñöùc Phaät laø giaùo luaät (Kinh giaùo vaø Phaät luaät) cho neân phaøm laøm taêng nhaân, thì khoâng theå noùi chaúng caàn tuaân thuû ngoân haïnh cuûa Phaät ñöôïc. Nhöng caùi maø Thieàn taêng chuùng ta caàn ñaït ñeán qua saùch vôû laø sôû chöùng, sôû ñaéc Phaät lyù, chöù khoâng phaûi chìm ñaém meâ muoäi vaøo chöõ nghóa lôøi leõ nôi kinh ñieån (ñeán noãi bò chuùng troùi buoäc) maø laø vöôït qua ñieàu ngoân haïnh bieåu ñaït ñeå hieån thò saâu xa baûn taùnh aùo dieäu haèng thöôøng baát bieán nôi chính mình (töï taùnh). Hôn nöõa, yù ñoà cuûa chö Toå Thieàn toâng laø muoán ñoà ñeä chuùng ta tham cöùu tìm toøi kinh ñieån cuûa caùc toâng caùc phaùi khaùc trong Phaät giaùo cuøng vôùi hoïc thuyeát cuûa baù gia

chö töû ngoaøi ñôøi haàu môû roäng kieán thöùc hoïc vaán ñeå choáng ñôõ söï coâng kích cuûa caùc giaùo phaùi khaùc trong ñaïo Phaät vaø caùc hoïc thuyeát khaùc ngoaøi ñôøi ñoái vôùi Thieàn toâng, ñaït ñeán trình ñoä öùng bieán voâ cuøng. Ñoù töùc nhö lôøi tuïc goïi laø “khoâng töùc khoâng rôøi boû vaäy”. Veà sau do Thieàn toâng phaùt trieån roäng lôùn, choán Thieàn laâm taêng chuùng quaù ñoâng, maø ñieån tòch cuõng taêng quaù nhieàu neân phaûi phaân chia kinh taïng ra laøm hai boä phaän Ñoâng Taây daãn ñeán chöùc tri taïng cuõng chia ra laøm Ñoâng taïng vaø Taây taïng hai loaïi. * * * [1131b09]

TRI

KHAÙCH [1131b09] Chöùc ñieån taân khaùch. Phaøm quan vieân, ñaøn vieät, toân tuùc, chö phöông danh ñöùc chi sôû töông

quaù giaû, höông traø nghinh ñaõi, tuøy linh haønh giaû thoâng baùo phöông tröôïng nhieân haäu daãn thöôïng töông kieán, nhöng chieáu quaûn an haï khöù xöù. Nhö dó

thöù nhaân khaùch, chæ töïu khaùch ty töông khoaûn. Hoaëc duïc ngheä phöông tröôïng, khoá ty, chö lieâu töông phoûng, linh haønh giaû daãn vaõng. Kyø ñaùn quaù lieâu, saøng tröôùng thaäp vaät, ñaêng du, saøi khoâi, thöôøng linh teà chænh. Taân ñaùo tu gia oân toàn. Duy-na taïi haï, taéc nhieáp kyø haønh söï, taêng ñöôøng tieàn kieåm haønh ích khaùch taêng chuùc phaïn. Ngoä vong taêng, ñoàøng thò giaû baû tröôùng. Taïm ñaùo töû, chuû kyø tang. Tuyeát Ñaäu taïi Ñaïi Döông, Thieàn Nguyeät taïi Thaïch Söông giai ñieån thöû chöùc, voâ hoát. NGÖÔØI TIEÁP KHAÙCH [1131b09] Chöùc traùch laø tieáp ñaõi taân khaùch. Phaøm coù quan vieân, thí chuû, caùc baäc tieàn boái choán Thieàn laâm hay caùc nhaân só noåi tieáng caùc nôi ñeán vieáng chuøa thì tri khaùch phaûi cuï bò nhang, traø nghinh ñoùn tieáp ñaõi, roài baûo haønh giaû thoâng baùo vôùi phöông tröôïng, sau ñoù höôùng daãn khaùch ñeán thaát phöông tröôïng töông kieán truï trì, ñoaïn phaûi lo choã an nghæ cho khaùch. Nhö khaùch bình thöôøng laø thöù daân (thaáp hôn caùc vò neâu treân moät baäc) thì chæ tieáp ñaõi ñaïi ñeå taïi lieâu tri khaùch, thænh thoaûng hoaëc caùc vò khaùch loaïi naøy muoán ñeán thaát phöông tröôïng, khoá ty hay caùc lieâu cuûa ñaïi

chuùng ñeå thaêm hoûi thì tri khaùch cuõng phaûi baûo haønh giaû höôùng daãn khaùch ñeán caùc nôi ñoù. Moãi saùng tri khaùch phaûi ñeán khaùch ñöôøng kieåm tra giöôøng naèm, maøn tröôùng, caùc vaät duïng, daàu ñeøn, than cuûi, moïi thöù nhaát ñònh phaûi ñaày ñuû chænh teà. Ñoái vôùi caùc du taêng haønh giaû môùi ñeán nöông naùu taïi chuøa mình thì laïi caøng phaûi gia taâm oân toàn an uûi hoûi han. Neáu gaëp luùc duy-na ñang kyø nghæ pheùp thì phaûi thay theá duy-na troâng coi caùc coâng vieäc cuûa oâng ta, phaûi thöôøng xuyeân ñeán taêng ñöôøng kieåm tra ñoác thuùc haønh giaû phaûi taêng theâm phaàn côm chaùo cho khaùch taêng môùi ñeán. Gaëp luùc coù taêng nhaân qua ñôøi thì phaûi cuøng haønh giaû quaûn lyù vieäc che raïp tang, neáu khaùch taêng môùi ñeán qua ñôøi thì tri khaùch phaûi chuû trì bieän lyù vieäc ma chay cho ngöôøi ta. Thieàn sö Tuyeát Ñaäu Truøng Hieån khi ôû taïi hoäi cuûa thieàn sö Ñaïi Döông Tueä Kieân cuõng nhö thieàn sö Thieàn Nguyeät Quaùn Höu luùc ôû taïi hoäi cuûa Thieàn sö Thaïch Söông Khaùnh Chö ñeàu ñaõ töøng giöõ chöùc tri khaùch naøy (vaø ñeàu danh löu thieân coå). Do vaäy haù chuùng ta coù theå hôøi hôït coi thöôøng tính caùch quan troïng cuûa chöùc tri khaùch sao!

[1131b18]

(

)

(

)

TRI DUÏC [1131b18] Phaøm ngoä khai duïc, trai tieàn quaûn Khai duïc baøi. Haøn nguyeät nguõ nhaät nhaát duïc, thöû thieân moãi nhaät laâm haõn. Phoâ thieát duïc thaát, quaûi thuû caân, xuaát dieän boàn, thuû haøi, cöôùc boá. Tham ñaàu sai haønh giaû tröïc duïc.

Trai baõi, duïc ñaàu phuùc duy-na, thuû toïa, truï trì taát, minh coå tam haï duïc Thaùnh Tuïng noäi giai tröôùc thieåu thang, thieâu höông, leã baùi, töôûng thænh Thaùnh duïc.

Thöù ñeä tuaàn lang, minh baûn tam haï, bieán. Minh coå, ñeä nhaát thoâng, taêng chuùng nhaäp duïc, ñeä nhò thoâng maït, ñaàu thuû nhaäp duïc, ñeä tam thoâng, haønh giaû nhaäp duïc. Thöû thôøi truï trì phöông tröôïng, dó bình phong giaø caùch nhi duïc. Ñeä töù thoâng, nhaân löïc nhaäp duïc. Giaùm taùc haønh giaû, tri söï cö maït duïc, töïu ñaïn aùp chi, tính ñieåm thò linh töùc taùc trung hoûa caäp khoâi moân, thuûy saùi can tònh, höõu truø saøi ban ö vieãn xöù. Kyø nhaäp duïc tö thöù ñöông khan yeát duïc thaát ngoaïi (kim thôøi vò truï trì ñieän ñaàu thuû haäu duïc, tri söï ñieän haønh giaû haäu duïc, phi daõ. Nhö truï trì höõu coá, duïc ñoàng ñaàu thuû tieân duïc, taéc baát duïng thieát bình chöôùng, baát nhaäp tieåu caùc noäi, chæ ñaàu thuû baûn ñaàu giaûi y). Thaát noäi quaûi tieåâu baûn baøng ñinh tieåu baøi, thö vaân: “Minh baûn nhaát thanh thieâm thang, nhò thanh thieâm thuûy, tam thanh taéc chæ, dó thöû vi tieát”. Nhö thí chuû thieát duïc, taéc khoùa kinh, hoài höôùng. Naêng dieäu xuùc tuyeân minh, thaønh Phaät töû truï, taéc coâng baát laõng thí hó. NGÖÔØI LO VIEÄC TAÉM RÖÛA TRONG CHUØA [1131b18] Phaøm gaëp luùc toå chöùc vieäc taém röûa, tröôùc giôø ñoä trai tri duïc phaûi treo baûng Khai duïc. Thaùng laïnh thì cöù naêm ngaøy taém moät laàn, coøn thaùng noùng thì moãi ngaøy ñeàu vaû moà hoâi phaûi taém röûa moät laàn.

Tri duïc phuï traùch doïn baøy phoøng taém, treo khaên tay, chuaån bò boàn röûa maët, vaûi chuøi giaøy, chuøi chaân. Tham ñaàu sai haønh giaû tröïc ban taïi phoøng taém. Sau khi aên côm chay xong, duïc ñaàu sau khi baåm baùo vôùi duy-na, thuû toïa vaø truï trì beøn ñaùnh ba tieáng troáng (tröôùc heát cöû haønh nghi thöùc taém töôïng Thaùnh taêng), trong thuøng caây coù chöùa ít nöôùc noùng, sau ñoù ñoát höông, leã baùi, ngöng thaàn töôûng töôïng nhö ñang môøi Thaùnh taêng taém röûa. Keá ñeán tuaàn tra caùc haønh lang, ñaùnh ba tieáng vaân baûn roài laïi gioùng troáng ba hoài. Xong hoài troáng thoâng baùo thöù nhaát, taêng chuùng vaøo phoøng taém röûa. Cuoái hoài troáng thöù hai, ñaàu thuû vaøo phoøng taém. Cuoái hoài troáng thöù ba, haønh giaû vaøo phoøng taém. Ñeán luùc aáy, truï trì môùi vaøo phoøng taém, duøng taám bình phong che kín laïi maø taém rieâng mình. Cuoái hoài troáng thöù tö thì caùc coâng nhaân, phu dòch trong chuøa môùi vaøo taém. Haønh giaû kieåm tra thoâi thuùc vieäc taém röûa cuøng vôùi taêng chaáp söï vaøo taém sau choùt, moät maët kieåm soaùt quôû traùch nhöõng keû vi phaïm pheùp taéc, kyû

cöông, moät maët kieåm tra coâng taùc ñun löûa, baûo caùc coâng dòch coi vieäc ñoát löûa, haõy taét löûa trong beáp loø vaø tro than ñuùng luùc, duøng nöôùc röôùi vaøo löûa than cho taét nguùm, cuûi ñoát coøn dö phaûi khuaân vaùc dôøi ñi choã xa. Thöù töï moãi caáp baäc ngöôøi vaøo taém phaûi ñöôïc nieâm yeát beân ngoaøi phoøng taém (ngaøy nay coù ngöôøi cho

raèng truï trì böôùc theo sau ñaàu thuû maø vaøo phoøng taém, tri söï böôùc theo sau haønh giaû vaøo phoøng taém laø ñeàu khoâng ñuùng, bôûi thænh thoaûng truï trì coù nguyeân nhaân gì ñaëc bieät maø muoán cuøng ñaàu thuû vaøo taém tröôùc moät löôït thì khoâng caàn phaûi baøy bieän bình phong che laïi, cuõng khoâng vaøo nôi phoøng nhoû, maø chæ taïi baûn ñaàu cuûa ñaàu thuû côûi quaàn aùo, roài cuøng vaøo phoøng taém laø xong). Trong phoøng taém treo moät taám baûn nhoû beân caïnh ñoùng moät taám baøi hieäu nhoû vieát: “Ñaùnh baûn moät tieáng, theâm nöôùc noùng. Ñaùnh baûn tieáng thöù hai, theâm nöôùc laïnh. Ñaùnh baûn laàn thöù ba laø coi nhö vieäc taém röûa keát thuùc, xin theo trình töï naøy maø bieän söï”. Neáu nhö thí chuû phaùt taâm kieán taïo nhaø taém, thì khi tuïng kinh neân hoài höôùng tuyeân döông coâng ñöùc cao caû cuûa hoï. Hoï trôû thaønh moät Phaät töû trung kieân, thì coâng ñöùc cuùng döôøng aáy môùi khoâng bò uoång phí.

*

* *

[1131c04]

TRI ÑIEÄN [1131c04] Chöôûng chö
ñieän ñöôøng höông ñaêng, thôøi thôøi phaát thöùc traàn ai, nghieâm khieát yû aùn, hoaëc ngoä phong khôûi, tu töùc loâ noäi höông hoûa, caäp keát khôûi phan cöôùc, phoøng coá söû vaät caän ñaêng chuùc. Thí chuû höông tieàn, baát ñaéc hoã duïng. Phaät ñaõn nhaät, duïc Phaät, tieãn thang cung ñaïi chuùng. Töù trai nhaät khai ñieän moân, dó tieän vaõng lai chieâm baùi. NGÖÔØI COI CAÙC ÑIEÄN ÑÖÔØNG TRONG CHUØA [1131c04] Laø ngöôøi chöôûng quaûn troâng coi vieäc nhang ñeøn nôi caùc ñieän ñöôøng trong chuøa, phaûi thöôøng xuyeân lau queùt chuøi röûa buïi baëm, lau chuøi röûa raùy saép ñaët baøn gheá nôi ñieän ñöôøng sao cho luoân ngaên naép, tinh töôm, saïch seõ. Nhö gaëp phaûi luùc gioù maùy thoåi ñeán thì phaûi taét heát löûa nhang nôi lö höông, laïi phaûi coät caùc chaân côø phöôùn laïi khoâng cho quô phaát nhaèm ñeøn ñuoác gaàn ñoù maø sanh hoûa hoaïn. Thí chuû vaøo ñieän ñöôøng leã baùi coù cuùng tieàn nhang ñeøn thì khoâng ñöôïc laáy duøng lo vaøo vieäc khaùc. Gaëp ngaøy Phaät ñaûn taém Phaät, thì phaûi lo naáu nöôùc noùng cung caáp cho ñaïi chuùng. Gaëp boán ngaøy chay laø muøng moät,

raèm, muøng 8 vaø 23 thì phaûi môû toang cöûa ñieän ñeå cho ñaøn-na tín thí tieän vieäc vaøo ñieän ñöôøng chieâm baùi.

*

* *

() [1131c09]

[1131c13]

()

THÒ GIAÛ

(Thieâu höông Thö taïng thænh khaùch)

[1131c09] Thò giaû chi chöùc, toái vi caän maät. Quaùn ñaïo ñöùc ö tieàn haäu, thính giaùo hoái ö trieâu tòch, thaân chaù tham khaáu, kyø phaùp ñaïo ñeå ö ñaïi thaønh, nhi leã tieát thöôøng nghi cung caån. Khaùnh Hæ chi thò Cuø-ñaøm,

Höông Laâm chi thò Vaân Moân, Phaät Toå troïng kyù, kyø khaû hoát chö ? [1131c13] Phaøm truï trì thöôïng ñöôøng, tieåu tham, phoå thuyeát, khai thaát, nieäm tuïng, phoùng tham, tieát laïp, ñaëc vi thoâng phuùc. Töông khaùn quaûi ñaùp, thieâu höông haønh leã, kyù luïc phaùp ngöõ, thieâu höông thò giaû chöùc chi. Phaøm truï trì vaõng phuïc thö vaán, cheá taùc vaên töï, tieân cuï thaûo trình. Nhö khuyeát thö kyù, sôn moân nhaát öùng vaên haøn, thö traïng thò giaû chöùc chi. Phaøm truï trì öùng tieáp taân khaùch, quaûn ñaõi toân tuùc, tieáp laïp ñaëc vi cuï traïng haønh leã, thænh khaùch thò giaû chöùc chi. Hoaëc duy-na, tri khaùch caâu baát phoù chuùng, hoaëc taïi haï, kyø haønh söï tam thò giaû giai ñöông nhieáp chi (hoaëc vaân thö traïng baát ñöông can thieäp dö söï, voâ cöù). Nhöôïc truï trì cöûu xuaát, taéc quy chuùng haøng laäp. Taïm xuaát taéc baát ly ban vò. THÒ GIAÛ [1131c09] Coù ba loaïi thò giaû: thò giaû ñoát höông, thò giaû thö traïng, vaø thò giaû môøi khaùch. Chöùc vuï thò giaû trong chuøa coù söï quan heä raát thaân thieát vôùi truï trì, thöôøng xuyeân ôû quanh quaån tröôùc sau beân truï trì ñeå tieáp nhaän söï ñaøo luyeän veà ñaïo ñöùc, sôùm toái keà beân tröïc tieáp nghe lôøi daïy doã. Laïi tröïc tieáp tham hoïc hoûi ñaïo vôùi truï trì, cho neân coù nhieàu hy voïng ñaït ñöôïc thaønh töïu to lôùn veà phöông dieän tu döôõng Phaät phaùp.

Tuy nhieân veà phöông dieän leã tieát thì cuõng phaûi luoân luoân baûo trì neà neáp cung kính, caån thaän. Nhö ngaøi Khaùnh Hæ A-nan khi xöa laøm thò giaû cho ñöùc Phaät Thích-ca maâu-ni, hay ngaøi thieàn sö Tröøng Vieãn ôû vieän Höông Laâm ñôøi Toáng laøm thò giaû cho ñaïi sö Vaân Moân Vaên Yeån, ñeàu bieåu thò söï kyø voïng göûi gaém cuûa Phaät vaø Toå nôi chöùc vuï thò giaû, theá thì laøm sao maø chuùng ta coù theå hôøi hôït coi nheï chöùc vuï naøy ñöôïc? [1131c13] Phaøm truï trì phaûi thöôïng ñöôøng, tieåu tham, phoå thuyeát, khai thaát, nieäm tuïng, phoùng tham cho ñeán gaëp nhöõng ngaøy leã tieát quan troïng phaûi tham döï ñeàu phaûi ñöôïc thò giaû nhaéc nhôû baåm baùo. Thay truï trì hoäi kieán nhöõng taêng nhaân môùi ñeán

chuøa xin ghi teân truù nguï, roài thay truï trì ñoát höông, haønh leã, ghi cheùp caùc phaùp ngöõ do truï trì tuyeân thuyeát, laø chöùc vuï cuûa haønh giaû thieâu höông. Phaøm truï trì coù thö töø tôùi lui vôùi caùc nôi quan heä, hoaëc caàn soaïn vieát vaên chöông maø tröôùc heát thay ngaøi soaïn trình baûn thaûo, hay gaëp luùc trong chuøa khieám khuyeát chöùc thö kyù maø phaûi thay theá ñaûm traùch moïi coâng taùc vaên töï cuûa thö kyù trong chuøa thì ñaây laø chöùc traùch cuûa thò giaû thö traïng. Phaøm gaëp tröôøng hôïp truï trì phaûi öùng tieáp taân khaùch hoaëc khoaûn ñaõi caùc baäc toân tuùc, cho tôùi nhöõng hoaït ñoäng trong caùc ngaøy leã tieát maø tröôùc ñoù phaûi thay ngaøi chuaån bò thö traïng vaø thieáp thænh môøi, roài thay theá luoân vieäc haønh leã thì ñoù laø chöùc

traùch cuûa thò giaû thænh khaùch. Hoaëc trong caùc hoaït ñoäng coâng coäng haèng ngaøy maø duy-na, tri khaùch ñeàu khoâng kòp coù maët taïi choã ñeå tieáp xuùc ñaïi chuùng hoaëc giaû caùc vò ñoù ñang trong thôøi gian nghæ pheùp, thì phaàn vieäc cuûa hoï ñeàu ñöôïc ba loaïi thò giaû treân thay theá xöû lyù (coù keû baûo thò giaû thö traïng khoâng neân can thieäp vaøo caùc vieäc khaùc laø lôøi voâ caên cöù). Nhö truï trì ñi ra khoûi chuøa laâu ngaøy (maø khoâng mang caùc vò thò giaû ñi theo) thì caùc thò giaû phaûi quay veà moät trong caùc ban taêng chuùng naøo ñoù ñeå ôû vaøo haøng nguõ ñoù (trong tö caùch ñaïi chuùng thöôøng), coøn trong tröôøng hôïp truï trì chæ taïm ñi ra ngoaøi thì caùc vò thò giaû khoâng phaûi rôøi ban vò ñöông nhieäm cuûa mình. * * * () [1131c22]

Y BAÙT THÒ GIAÛ (baát laäp ban)

[1131c22] Tieân boái ña dó tuøng laâm laõo thaønh chi só vi chi, caùi naêng naïp trung, cöùu quaù, la trí nhaân taøi, noäi ngoaïi thöù söï, thoâng bieán vieân dung, thöù ky thöôïng haï uûng tuùc, nhö Maät Am höõu Nhö thò giaû nhi ñaéc Tuøng Nguyeân theá kyø gia. Ñoâng Taåu ñaéc Thaêng thuû toïa nhi gia phaùp ích nghieâm. Kim chö phöông vaõng vaõng nhieäm haäu sinh vaõn boái, thaäm trí baïi ñöùc ngoä söï, khaû baát thaän dö! THÒ GIAÛ Y BAÙT (khoâng laäp ban beä) [1131c22] Chöùc vuï naøy thöôøng do caùc baäc tieàn boái choïn löïa nhaân só laõo thaønh trong choán tuøng laâm ñaûm nhieäm, bôûi caùc nhaân só laõo thaønh naøy loøng trung tröïc chaân thaønh, giuùp truï trì nghe nhaän lôøi thaät, traùnh bôùt loãi laäm, ñoàng thôøi giuùp truï trì tieáp nhaän nhaân taøi. Hoï laïi raønh roõ chuyeän trong chuyeän ngoaøi lôùn nhoû cuûa chuøa, cho neân coù theå thoâng bieán moïi vieäc vieân dung, khieán moïi ngöôøi treân döôùi ñeàu ñoái xöû với nhau nghieâm tuùc hoøa muïc thaân aùi, nhö ngaøi Thieàn sö Maät Am Haøm Kieät coù thò giaû Nhö giuùp ñôõ khieán nhaân taøi trong chuøa ñaày daãy, daãn ñeán vieäc coù ñöôïc ngaøi Thieàn sö taøi cao hoïc roäng Tuøng Nguyeân Suøng Nhaïc laøm ñeä töû truyeàn phaùp, hay ngaøi Ñoâng Taåu ñöôïc thuû toïa Thaêng laøm thò giaû y baùt maø moân

phong gia phaùp caøng ngaøy caøng nghieâm caån. Ngaøy nay chuøa chieàn caùc nôi choán tuøng laâm ñeàu duøng lôùp treû sanh sau laøm thò giaû y baùt (vaø do lôùp treû ngöôøi non daï naøy thieáu kinh nghieäm ñoái phoù söï vieäc, aûnh höôûng

khoâng hay), laøm baïi hoaïi ñaïo ñöùc cuûa truï trì vaø gaây lôõ vieäc. Cho neân vieäc choïn thò giaû y baùt haù coù theå hôøi hôït thieáu thaän troïng ñöôïc sao! * * *
() [1131c28]
THANG DÖÔÏC THÒ GIAÛ (laäp ban)

[1131c28] Trieâu moä cung phuïng phöông tröôïng thang döôïc, taû höõu öùng tieáp, taù trôï y baùt thò giaû, phuû tuaát caän söï haønh boäc. Hoaëc taïm khuyeát thò giaû, khaùch chí thoâng phuùc, thieâu höông. Hoaëc khuyeát nhaân hoài höôùng, giai nghi nhieáp haønh. Tu traïch nieân traùng caån nguyeän giaû sung chi.

THÒ GIAÛ TRAØ NÖÔÙC THUOÁC MEN (laäp ban)

[1131c28] Thò giaû naøy sôùm toái haàu haï traø vaø thang thuûy cuøng thuoác men cho truï trì, tieáp ñôõ beân mình thò giaû y baùt ñeå öùng tieáp moïi vieäc, an uûi voã veà haønh giaû, boäc tuøng phuïc thò beân mình truï trì. Hoaëc neáu thò giaû y baùt taïm thieáu khuyeát thì thò giaû traø nöôùc thuoác men phaûi öùng thôøi thay theá nhieäm vuï, neáu coù khaùch khöùa ñeán tham yeát truï trì thì phaûi thoâng baùo roài ñoát höông. Hoaëc trong caùc leã tieát maø thieáu ngöôøi noùi lôøi chuyeån thí (hoài höôùng) coâng ñöùc thì thò giaû thang döôïc phaûi nhaän phaàn vieäc ñoù. Chöùc naøy neân choïn löïa ngöôøi ñang ñoä treû trung maø tính tình caàn maãn troïng haäu ñaûm nhieäm. * * * () [1132a03]

THAÙNH TAÊNG THÒ GIAÛ (Baát laäp ban taïi chuùng haäu haønh ñaïo ñöôøng ngoaïi chuùc phaïn)

[1132a03] Quí höõu ñaïo taâm, trai chuùc nhò thôøi thöôïng cuùng, minh haï ñöôøng chuøy, trieâu tòch giao ñieåm bò vò, trung daï dòch ñaêng, ñoàng duy-na giao thu vong taêng xöôùng y tieàn. Truï trì thieân hoùa, baû tröôùng. Ñaàu thuû bænh phaát taéc vi thieâu höông, hoaëc ñaïi minh chuøy, nieäm Phaät. Chöùc maõn, taïi boån sôn ñöông döï thò giaû danh. Thoaùi Canh, Ñoaïn Kieàu nhò laõo taïi chuùng thôøi thöôøng sung thöû chöùc, dó naêng keát chuùng duyeân, nhi leä chí vu ñaïo daõ. THÒ GIAÛ CUÛA TÖÔÏNG THAÙNH TAÊNG (Khoâng laäp ban rieâng laøm vieäc theo chuùng lo vieäc côm chaùo)

[1132a03] Ngöôøi ñaûm nhaän chöùc naøy quí laø ôû choã coù loøng tin saâu Phaät giaùo (töùc coù ñaïo taâm). Taïi hai thôøi côm chaùo sôùm chieàu phaûi daâng cuùng, ñaùnh chuøy haï taêng ñöôøng, sôùm toái kieåm tra choã ngoài cuûa ñaïi chuùng tham Thieàn, nöûa ñeâm caét boû nhuïy ñeøn caày chaùy luïn, cuøng duy-na giao thaâu tieàn baùn ñaáu giaù y baùt cuûa taêng qua ñôøi. Trong tang leã truï trì vieân tòch thì nhaän nhieäm vuï coi giöõ maøn tröôùng, gaëp khi thuû toïa caàm xô quaát (phaát töû) thöôïng ñöôøng giaûng phaùp thay truï trì thì giöõ nhieäm vuï ñoát höông, hoaëc thay oâng ta ñaùnh chuøy, nieäm Phaät. Sau khi maõn nhieäm kyø thì quay laïi laøm moät thò giaû bình thöôøng trong chuøa. Hai tröôûng laõo Thoaùi Canh vaø Ñoaïn Kieàu luùc coøn ôû

trong chuùng töøng giöõ qua chöùc naøy, do raát kheùo keát chuùng duyeân, maø laïi gaéng chí tu taäp ñaïo Phaät. * * * LÔØI BAØN Chaáp söï taêng trong choán Thieàn laâm phaân ra hai töï Ñoâng-Taây, moãi töï boá trí 6 vò, goïi laø Luïc ñaàu thuû Taây töï laø Luïc tri söï Ñoâng töï. Ñaây laø cheá ñoä thôøi xa xöa, vaøo ñôøi Nguyeân luùc Thieàn sö bieân soaïn Saéc tu Baùch Tröôïng thanh qui, soá löôïng cuûa ban Ñoâng-Taây töï ñaõ bieán hoùa, Taây ban vöôït quaù saùu vò, traùi laïi Ñoâng ban chæ coøn naêm vò. Nhöng trong saùch naøy vaãn caên cöù vaøo toå chöùc xöa neân goïi laø Luïc ñaàu thuû cuûa Taây töï, vaø luïc tri söï cuûa Ñoâng töï. Phaät giaùo laáy phía Taây laøm nôi toân troïng cho neân ñòa vò Taây töï cao hôn Ñoâng töï. Döïa theo chöùc traùch maø xeùt, chaáp söï Taây ban thì chaáp chöôûng nhöõng coâng vieäc nghieâng veà phöông dieän tu haønh toân giaùo, chaáp söï Ñoâng ban laïi nghieâng veà phöông dieän caùc sinh hoaït thöù vuï. Trong ñoù thuû toïa, nhaát laø tieàn ñöôøng thuû toïa thì cöông vò cao hôn caû, gaàn nhö laø trôï lyù thaân caän cuûa truï trì, coù theå thay maët truï trì giaùo hoùa taêng chuùng, ñoàng thôøi laïi tham gia vaøo taát caû moïi hoaït ñoäng quaûn lyù töï vieän, cho neân traûi qua bao ñôøi ñeàu do caùc taêng nhaân uyeân thaâm veà hoïc

vaán cuøng ñöùc haïnh ñöôïc moïi ngöôøi troïng voïng phuï traùch. Raát nhieàu vò truï trì ñeàu ñaõ töøng phuï traùch qua chöùc vuï thuû toïa roài môùi leân ñeán cöông vò cao nhaát trong moät ngoäi chuøa laø truï trì. Trong caùc ñaàu thuû cuûa Taây töï, chöùc vuï ñaùng chuù yù nhaát laø tri taïng. Choán Thieàn laâm thieát laäp laàu kinh caát giöõ soá lôùn kinh ñieån Phaät giaùo vaø phaàn ñoâng laïi taøng tröõ luoân soá lôùn ngoaïi ñieån cuûa baù gia chö töû giao cho tri taïng quaûn lyù ñeå tieän cho taêng chuùng coù ñaày ñuû saùch maø tham khaûo raønh roõ moïi hoaït ñoäng lyù luaän cuûa Phaät giaùo vaø caùc toân giaùo khaùc. Ñieàu naøy hoaøn toaøn traùi ngöôïc vôùi quan ñieåm ban sô cuûa Thieàn toâng laø “baát laäp vaên töï, giaùo ngoaïi bieät truyeàn”, ñieàu naøy ñaõ noùi leân Thieàn toâng ñaõ phaùt trieån ñeán moät giai ñoaïn môùi, töùc laø luyeän taäp thieàn ñònh vaø ñoïc kinh cuøng hoïc taäp lyù luaän ñeàu ñöôïc coi troïng nhö nhau vaø cuõng noùi leân Thieàn toâng ñaõ caáu thaønh ñaïi bieán hoùa töø giai ñoaïn chuû yeáu khoâng caàn chöõ nghóa – khoâng ñoïc kinh ñieån chuyeån sang giai ñoaïn phaùt trieån taïo ñieàu kieän cho soá lôùn phaàn töû tri thöùc gia nhaäp Thieàn toâng. Vaû laïi thoâng qua giaùo duïc trong nhaø chuøa, ña soá caùc thaønh phaàn ít hoïc trong chuøa ñaõ trôû neân bieát ñoïc bieát vieát, thaäm chí veà sau ñaõ trôû thaønh caùc baäc cao taêng hoïc vaán uyeân baùc, ñoù laø ñieàu maø trong Thieàn laâm gaàn ñaây thöôøng thaáy ñöôïc. Rieâng chöùc tri duïc cuõng phaûi heát söùc ñöôïc coi troïng. Thöïc ra chöùc vuï naøy chæ laø moät haïnh khoå sai, phaàn

lôùn laø do caùc taêng nhaân coù tinh thaàn hieán thaân raát cao tình nguyeän ñaûm traùch. Ñem chöùc dòch khoå sai naøy ñöa vaøo moät trong caùc ñaàu thuû, ban cho vinh döï raát cao, muïc ñích chính laø muoán khuyeán khích moïi ngöôøi vì Phaät phaùp maø hieán thaân, ñoàng thôøi cuõng phaûn aùnh moät quan ñieåm phoå bieán cuûa Phaät giaùo laø khoå haïnh vaø phuïng hieán laø coâng ñöùc cao caû nhaát, laø moät trong caùc con ñöôøng ñöa ñeán coõi Phaät.

*

* *

[1132a10]

[1132a27]

ÑOÂNG TÖÏ TRI SÖÏ - ÑOÂ GIAÙM TÖÏ [1132a10] Coå qui duy thieát giaùm vieän, haäu nhaân töï quaûng chuùng ña, thieâm ñoâ töï dó toång thöù vuï. Taûo moä caàn söï höông hoûa, öùng tieáp quan vieân, thí chuû. Hoäi keá boä thö, xuaát naïp tieàn coác, thöôøng linh tueá keá höõu dö. Toân chuû, aùi chuùng, phaøm söï taát hoäi nghò, baåm truï trì phöông haønh. Huaán boái haønh boäc, baát voïng tieân thuøy, thieát ñöông tröøng giôùi taãn phaït, dieäc ñöông baåm nghò, löôïng tình thò caûnh, voâ tuùng uy haïo, kích bieán khôûi tuïng. Sai thieát trang khoá chöùc vuï, taát tu coâng bình, voâ duïng tö ñaûng, trí oaùn thöôïng haï. Tích tuøng laâm thònh thôøi, ña thænh Taây ñöôøng, thuû toïa, thö kyù dó sung thöû chöùc, nhi ñoâ giaùm töï dieäc sung thuû toïa, thö kyù. Phuû taéc taát laïp cao, lòch söï lieâm naêng coâng caån, toá vi chuùng phuïc giaû sung chi. Kyù voâ thuû ö coâng, nhi ñaïo phöôùc thuø thaéng, thöôïng haï myõ löu, tuy lieân nieân baát dòch, hoaëc soá thænh taùi sung, höïu haø thöông dieân? Coá sôû taïi ñôn lieâu, caàn cöïu baát maõn

nguõ, luïc nhaân. Phoù töï dó haï phi lòch tam thöù, baát quy tieàn tö. Giaùm töï phi tam thöù baát quy moâng ñöôøng, ñoâ töï phi tam thöù baát ñaéc cö ñôn lieâu. Taùi thænh xuaát sung giaû coâng giôùi phong thöôïc nguyeân phoøng dó tò hieàm nghi. Trai chuùc nhò thôøi taát phoù ñöôøng, taéc haønh boäc haønh ích töï nhieân chænh tuùc. Nhö Döông Kyø chi phuï Töø Minh, Thaïch Song chi phuï Hoaèng Trí, khaû vi phaùp taéc. [1132a27] Taêng söû vieát: “Tri söï tam cöông giaû. Nhöôïc cöông coå chi cöï thaèng ñeà chi taéc baùch muïc chính hó. Phaïn ngöõ Ma-ma-ñeá, thöû vaân töï chuû”. Töùc kieâm chi giaùm töï daõ. Höïu Ñaïi taäp kinh vaân: “Taêng vaät nan chöôûng, ngaõ thính nhò chuûng nhaân chöôûng tam baûo vaät: Nhaát A-la-haùn, nhò Tu-ñaø-hoaøn, caùnh phuïc nhò chuûng: nhaát naêng trì tònh giôùi, thöùc tri nghieäp baùo gia; Nhò uùy haäu theá toäi, höõu chö taøm quí giaû”. TRI SÖÏ CUÛA ÑOÂNG TÖÏ - ÑOÂ GIAÙM TÖÏ [1132a10] Theo qui ñònh cuûa Coå thanh qui thì nhaø chuøa chæ

thieát laäp chöùc Giaùm vieän, veà sau nhaân chuøa to, chuùng ñoâng, ñaët theâm chöùc Ñoâng töï ñeå toång quaûn caùc söï vuï khaùc. Chöùc vuï naøy chuû yeáu sôùm toái ñoác thuùc vieäc ñoát ñeøn nhang cuøng öùng tieáp quan vieân vaø thí chuû ñeán vieáng chuøa, ñoàng thôøi cuõng quaûn lyù tính toaùn cho toát soå saùch vaø vaên thö, giaùm saùt vieäc xuaát nhaäp tieàn nong vaø luùa thoùc, coá gaéng baûo

trì sao cho kinh phí haèng naêm luùc naøo cuõng dö thöøa, laïi phaûi luoân toân troïng truï trì vaø thöông xoùt, giuùp ñôõ ñaïi chuùng. Phaøm gaëp baát cöù vieäc gì coù taàm quan troïng ñeàu phaûi môû hoäi nghò ñeå thöông löôïng roài baåm baùo laïi vôùi truï trì sau ñoù môùi thi haønh, daïy doã coâng dòch boäc tuøng khoâng ñöôïc maïnh tay tuøy tieän ñaùnh ñaäp böøa baõi. Thaûng hoaëc buoäc loøng phaûi duøng ñeán hình phaït hoaëc ñuoåi boû thì phaûi traûi qua thaûo luaän thænh thò vôùi truï trì, suy löôøng tính toaùn tình tieát phaïm toäi maø bieåu thò caûnh caùo raên ñe chöù khoâng ñöôïc laïm duïng uy quyeàn, taïo ra söï bieán daãn ñeán kieän tuïng (maát trang nghieâm). Phaøm phaân coâng taêng chuùng ñaûm nhieäm vieäc ruoäng raãy hay troâng coi kho ñuïn thì phaûi nhaém vaøo coâng bình voâ tö maø khoâng ñöôïc nhaän duïng ngöôøi cuûa “phe ta”, daãn ñeán treân döôùi raâm ran lôøi xì xaøo baøn taùn traùch moùc cuøng gaây ra noãi oaùn haän. Khi xöa vaøo thôøi Thieàn laâm thaät thònh haønh, phaàn nhieàu ñeàu môøi thö kyù, thuû toïa cuûa boån töï hay Taây ñöôøng (töùc truï trì thoaùi nhieäm cuûa chuøa baïn hieän khaùch cö taïi boån töï) ñeå ñaûm traùch chöùc vuï naøy, maø ngöôïc laïi Ñoâ giaùm töï cuõng coù theå giöõ chöùc thö kyù hay thuû toïa. Neáu khoâng theá thì cuõng phaûi choïn nhöõng vò coù tuoåi laïp cao nhieàu kinh nghieäm, raønh roõ moïi chuyeän, ñoàng thôøi phaûi lieâm khieát, coâng bình caån thaän, töø laâu voán ñöôïc ñaïi chuùng toân phuïc ñeå

sung vaøo chöùc naøy. Laïi ngöôøi ñöôïc choïn löïa naøy chaúng nhöõng khoâng ñoøi hoûi gì cuûa thöôøng truï, laïi coøn phaûi laø ngöôøi, ngoaøi ñaïo ñöùc tu döôõng thaät cao ra, coøn coù theâm löïc löôïng kinh teá thaät sung tuùc khieán moïi ngöôøi yeân taâm tin töôûng, treân döôùi ñeàu cuøng moät loøng hy voïng giöõ ñöôïc ngöôøi aáy lieân tuïc taïi chöùc vuï nhieàu nhieäm kyø. Do ñoù cho duø traûi qua nhieàu nhieäm kyø maø khoâng heà thay ñoåi chöùc vuï, hoaëc giaû cuõng coù töø chöùc thoaùi vò nhöng sau ñoù laïi ñöôïc taùi suy cöû giöõ nhieäm vuï nhieàu laàn thì coù gì tai haïi cô chöù? Do vaäy maø trong moät töï vieän, caùc vò ñôn lieâu, caàn cöïu, baát quaù chöøng naêm saùu ngöôøi, rieâng töø chöùc vuï phoù vieän trôû xuoáng, neáu ai chöa töøng giöõ nhieäm vuï lieân tieáp ba nhieäm kyø thì khoâng theå töø nhieäm ñeå giöõ chöùc vuï tieàn tö. Giaùm töï chöa naém giöõ nhieäm vuï lieân tieáp ba nhieäm kyø thì khoâng theå töø nhieäm ñeå giöõ chöùc vuï moâng ñöôøng, Ñoâ töï chöa nhaän nhieäm vuï lieân tuïc ba nhieäm kyø thì khoâng ñöôïc thoaùi nhieäm ñeå ñaït ñeán cöông vò ñôn lieâu. Ngöôøi ñöôïc suy cöû taùi nhaän nhieäm vuï Ñoâ giaùm töï thì phaûi coâng khai tröôùc ñaïi chuùng khoùa cöûa phoøng mình ñang ôû laïi ñeå traùnh söï hieàm nghi cuûa moïi ngöôøi, hai thôøi côm chaùo saùng chieàu taát ñích thaân ñeán taêng ñöôøng haàu kieåm soaùt naém roõ, thì phaàn côm chaùo cuûa haønh giaû coâng dòch, boäc tuøng ñöông nhieân ñöôïc cung öùng ñaày ñuû moät caùch nghieâm tuùc.

Nhö Thieàn sö Döông Kyø Phöông Hoäi laøm Ñoâ töï giuùp thieàn sö truï trì Thaïch Söông Sôû Vieân, thieàn sö Thaïch Song laøm Ñoâ töï giuùp thieàn sö truï trì Hoaèng Trí chuøa Thieân Ñoàng ñeàu coù theå coi ñoù laø caùc maãu möïc pheùp taéc vaäy. [1132a27] Taêng söû vieát: “Tri söï laø ba gieàng. Neáu daây gieàng to cuûa maûnh löôùi caêng thì caùc maét löôùi seõ bung ngay ngaén. Tieáng Phaïn Ma-ma-ñeá coù nghóa laø töï chuû (chuû caû chuøa)”, töùc chæ Giaùm töï ngaøy nay vaäy. Laïi kinh Ñaïi taäp cheùp: “Taêng vaät khoù giöõ gìn. Ta cho pheùp hai loaïi ngöôøi coù theå gìn giöõ vaät Tam baûo: moät laø A-la-haùn, hai laø Tu-ñaø-hoaøn. Laïi coøn coù hai baäc nöõa: moät laø ngöôøi coù theå giöõ giôùi thanh tònh, hieåu bieát nghieäp baùo, hai laø ngöôøi sôï toäi kieáp sau maø coù hoå theïn vaäy”. * * * [1132b04]

(

)

[1132b21]

()()

DUY-NA [1132b04] Cöông duy

chuùng taêng, khuùc taän ñieàu nhieáp. Ñöôøng taêng quaûi ñaùp, bieän ñoä ñieäp chaân nguïy. Chuùng höõu tranh caïnh, di thaát, vi bieän chieát hoøa hoäi. Giôùi laïp tö thöù, saøng lòch ñoà tröôùng. Phaøm taêng söï noäi ngoaïi, voâ baát chöôûng chi. Cöû xöôùng hoài höôùng, dó thanh aâm vi Phaät söï. Beänh taêng, vong taêng, vöu ñöông cöùu taâm. Moãi nhaät nhò thôøi phoù ñöôøng, ñöôøng tieàn chung minh, ly vò nhaäp ñöôøng. Thaùnh taêng tieàn taû thuû thöôïng höông, thoaùi löôõng boä baùn, vaán taán, hieäp

chöôûng nhi nhaäp. Chuøy bieân laäp, tieân khaùn truïc nhaät hoài höôùng thaàn kyø danh vò. Chung coå tuyeät, minh chuøy nhaát haï. Chuùng trieån baùt dó, taùi minh chuøy nhaát haï, hieäp chöôûng, maëc hoài höôùng ñöông nhaät thaàn kyø. Taû thuû aùn chaâm, cöû vaân: “Ngöôõng baèng ñaïi chuùng, nieäm thanh tònh phaùp thaân Tyø-loâ-giaù-na Phaät, vieân maõn baùo thaân thaäp hieäu vaân vaân”. Höõu thuû minh chuøy, cao baát quaù nguõ thoán. Thanh tuyeät phöông haï chuøy, caáp hoaõn hieäp ñoä. Só thuû toïa xöôùng thöïc chí ñeâä tam cuù töông taát, chuyeån thaân thoaùi chí laäp taêng baûn ñaàu laäp. Só haønh thöïc bieán, taán tieàn minh chuøy nhaát haï, hieäp chöôûng chí Thaùnh taêng tieàn vaán taán, xuaát ñöôøng qui baùt vò. Nhöôïc thí chuû trai taêng, haønh saán bieán thöïc, chuøy haäu tuøy Thaùnh taêng haäu chuyeån taû bieân, trieàu thuû toïa vaán taán. Phuïc minh chuøy nhaát haï nhi xuaát, vi thænh thí taøi daõ. Hoaïc höõu tha duyeân, hoaëc taïm haï xuaát nhaäp, töông giôùi laïp boä giaû boä, ñöôøng ty tu tri boä thaân toáng quaù khaùch ty, linh nhieáp chi. [1132b21] Kyù quy truyeän vaân: “Duy-na, Hoa Phaïn kieâm cöû daõ. Duy thò cöông duy, Hoa ngoân daõ. Na thò Phaïn ngöõ, Yeát-ma-ñaø-na san khöù tam töï tuøng löôïc. Thöû vaân duyeät chuùng daõ”. Höïu Thaâïp tuïng luaät vaân: “Dó taêng phoøng trung voâ nhaân tri thôøi ñaû kieàn chuøy. Höïu voâ nhaân ñoà trò taûo saùi

giaûng ñöôøng, thöïc xöù. Voâ nhaân töông tuïc phoâ saøng. Chuùng loaïn thôøi voâ nhaân

ñaøn aùp ñaúng, Phaät linh laäp duy-na". Höïu Thanh Luaän phieân vi theá ñeä, vò tri taêng söï chi theá ñeä daõ. DUY-NA [1132b04] Chöùc traùch cuûa duy-na laø giaùm saùt chuùng taêng tuaân haønh luaät Phaät vaø noäi quy cuûa chuøa. (Neáu trong chuøa coù xaûy ra chuyeän tranh chaáp) thì duy-na phaûi heát söùc coá gaéng ñieàu giaûi hoaëc xöû lyù, neáu coù haønh cöôùc taêng ñeán taêng ñöôøng xin ghi teân taïm nguï thì duy-na phaûi xem xeùt kieåm tra xem ñoä ñieäp cuûa taêng aáy laø thaät hay giaû. Neáu trong taêng chuùng phaùt sinh caõi vaû tranh chaáp, hoaëc coù ngöôøi bò maát taøi vaät gì thì duy-na phaûi ra söùc cöùu xeùt xem phaûi traùi ra sao ñeå coá gaéng hoøa giaûi. Ngoaøi ra, ngaøy thaùng xuaát gia cuûa taêng chuùng, tuoåi laïp cuûa hoï cao thaáp, giöôøng naèm, choã ngoài tham Thieàn, ñoà thö tröôùng boä trong chuøa, noùi chung laø baát cöù söï vieäc trong ngoaøi, lôùn nhoû gì cuûa taêng chuùng thì duy-na ñeàu phaûi naém giöõ giaûi quyeát. Trong luùc cöû haønh Phaät söï, duy-na ñeà xuaát kinh vaên naøo caàn ñoïc, laõnh ñaïo ñaïi chuùng nieäm tuïng kinh ñieån vaø tuyeân thuyeát lôøi chuyeån thí coâng ñöùc (hoài höôùng coâng ñöùc) laáy Thaùnh aâm laøm coâng ñöùc tu ñaïo. Ñoái vôùi taêng beänh hoaïn thì phaûi chaêm soùc an uûi ñieàu trò, rieâng ñoái vôùi taêng qua ñôøi thì chuyeän toå chöùc tang ma choân caát caøng phaûi heát söùc chuù taâm, coi troïng hôn.

Moãi ngaøy hai buoåi saùng chieàu ñeàu phaûi ñích thaân ñeán taêng ñöôøng, nghe chuoâng tröôùc taêng ñöôøng gioùng leân thì rôøi choã ñöùng böôùc vaøo beân trong, ñeán tröôùc töôïng Thaùnh taêng duøng tay traùi thöôïng höông, sau ñoù lui ra hai böôùc röôõi, vaùi chaøo vaán an, chaáp tay böôùc vaøo ñöùng beân caïnh chuøy, tröôùc heát xem teân tuoåi caùc ñoái töôïng caàn hoài höôùng coâng ñöùc moãi ngaøy ghi trong baûng thaàn kyø, chôø cho tieáng chuoâng troáng vöøa döùt thì ñaùnh moät tieáng chuøy chôø chuùng ñöa baùt aên xuoáng xong laïi ñaùnh chuøy theâm moät laàn nöõa roài chaáp tay laëng leõ höôùng veà phía teân tuoåi nhöõng ngöôøi hoâm nay ñeán löôït ñöôïc hoài höôùng coâng ñöùc ghi trong baûng danh saùch thaàn kyø tuyeân nieäm lôøi leõ bieåu thò hoài höôùng coâng ñöùc. Maëc nieäm xong, tay traùi ñaët leân caùi chaøy ñaù noùi: "Ngöôõng mong nhôø ñaïi chuùng nieäm moät thoâi 10 laàn danh hieäu phaùp thaân thanh tònh Phaät Tyø-loâ-giaù-na, 10 toân hieäu vieân maõn baùo thaân v.v...". Tay phaûi ñaùnh chuøy ñöa leân cao nhaát khoâng quaù naêm taác (taøu), ñôïi cho aâm thanh döùt môùi laïi ñaùnh chuøy nöõa, mau chaäm thích ñoä. Ñôïi cho tieáng nieäm chuù aên côm cuûa thuû toïa ñeán laàn caâu ba saép chaám döùt, chuyeån thaân lui ñeán baûn ñaàu cuûa laäp taêng thuû toïa maø ñöùng. Laïi ñôïi cho haønh giaû ñôm theâm côm canh cho moãi ngöôøi ñaày ñuû ñeàu khaép roài beøn böôùc ñeán ñaùnh moät tieáng chuøy, chaáp tay tieán ñeán tröôùc töôïng Thaùnh taêng vaùi chaøo vaán an roài ra khoûi taêng ñöôøng, quay veà vò trí aên côm cuûa mình.

Neáu nhö do thí chuû ra tieàn môøi chuùng taêng ñoä trai thì ñôïi cho khi ban phaùt vaät boá thí xong vaø tieáng chuøy ra hieäu duøng côm ñaùnh xong, töø phía sau

töôïng Thaùnh taêng chuyeån ñeán beân traùi, höôùng veà thuû toïa vaùi chaøo vaán an, roài môùi ñaùnh theâm moät tieáng chuøy nöõa maø ra khoûi taêng ñöôøng, aáy laø ñeå môøi thí chuû boá thí taøi vaät. Nhö luùc ñoù maø duy-na coù baän söï duyeân gì hay ñang trong thôøi kyø taïm nghæ pheùp, thì phaûi ñem soå ghi giôùi laïp, soå xin nghæ pheùp, soå ñöôøng ty tu tri, ñích thaân mang ñeán lieâu tri khaùch, môøi tri khaùch taïm thôøi thay mình phuï traùch chöùc vuï. [1132b21] Nam Haûi kyù quy noäi phaùp truyeän vieát: “Duy-na laø goàm caû tieáng Hoa vaø tieáng Phaïn. Duy laø cöông duy, töùc daây gieàng löôùi laø tieáng Hoa. Na laø tieáng Phaïn, laø töø yeát-ma-ñaø-na ñöôïc caét bôùt ba chöõ ñaàu ñeå goïi giaûn löôïc, coù nghóa laø duyeät chuùng. Laïi Thaäp tuïng luaät vieát: “Do trong phoøng taêng chuùng khoâng ai bieát giôø giaác ñeå ñaùnh kieàn chuøy, laïi khoâng ai lo vieäc queùt töôùc, doïn deïp giaûng ñöôøng, phoøng aên, khoâng ai noái tieáp saép ñaët giöôøng naèm. Khi ñaïi chuùng naùo loaïn thì khoâng ai traán aùp v.v… neân Phaät cho laäp chöùc vuï duy-na”. Laïi Thanh luaän phieân aâm laø Thöù ñeä, yù noùi bieát vieäc thöù ñeä (tröôùc sau) cuûa taêng. * * *

[1132b28]

PHOÙ TÖÏ [1132b28] Coå qui vieát khoá ñaàu, kim chö töï xöng quyõ ñaàu, Baéc phöông xöng taøi baïch, kyø thöïc giai thöû nhaát chöùc. Caùi phoù nhò ñoâ giaùm töï, phaân lao daõ. Chöôûng thöôøng truï kim coác, tieàn baïch, meã maïch xuaát nhaäp, tuøy thôøi thöôïng lòch. Thu quaûn chi duïng, linh khoá töû moãi nhaät cuï thu chi nhöôïc can, kieåm ñònh phi ñôn, trình phöông tröôïng, vò chi nhaät ñôn. Hoaëc thaäp nhaät nhaát thöù keát toaùn, vò chi tuaàn ñôn, nhaát nguyeät nhaát keát, nhaát nieân thoâng keát höõu voâ kieán quaûn vò chi nhaät hoaøng toång boä, ngoaïi höõu meã mieán nguõ vò caùc boä, giai ñöông khaûo toaùn. Phaøm thöôøng truï taøi vaät tuy

haøo maït tònh thò thaäp phöông chuùng taêng höõu phaàn nhö phi töï moân ngoaïi hoä, quan vieân, ñaøn vieät, taân khaùch nghinh toáng khaùnh ñieáu hieäp haønh nhaân söï, tònh baát khaû giaû danh chi phaù xaâm ngö. Kyø thöôïng haï khoá töû tu traïch höõu taâm löïc naêng thö toaùn, thuû kyû lieâm caån giaû vi chi. Beänh taêng hieäp duïng cung caáp chi vaät, töùc thôøi öùng phoù. Nhö thöông khoá sô laäu, töôùc thöû xaâm hao, meã maïch chuûng nhuaän, nhaát thieát vaät saéc ñoán phoùng thuû hoä höõu baát nhö phaùp giaû, tònh tu caäp thôøi chieáu quaûn xöû trí. PHOÙ TÖÏ [1132b28] Trong saùch Coå thanh qui goïi laø Khoá ñaàu. Ngaøy nay, caùc chuøa goïi laø Quyõ ñaàu, phöông Baéc goïi laø Taøi baïch, nhöng thöïc ra taát caû caùc teân goïi treân ñeàu laø chöùc Phoù töï. AÁy laø chöùc phoù cuûa Ñoâ giaùm töï ñeå chia bôùt lao nhoïc cho chöùc naøy ñeå quaûn lyù tieàn baïc, vaøng baïc, nguõ coác cuûa thöôøng truï. Phaøm luùa thoùc cuûa thöôøng truï xuaát nhaäp thì vò Phoù töï phaûi kòp thôøi ghi cheùp vaøo soå saùch. Lieân quan ñeán vieäc thu quaûn chi duïng, Phoù töï baûo nhaø kho moãi ngaøy phaûi laøm moät baûng danh saùch thu chi haèng

ngaøy do mình kieåm ñònh roài trình cho truï trì goïi laø nhaät ñôn (töùc laø tôø danh saùch thu chi thöôøng ngaøy), hoaëc baûng danh saùch thu chi 10 ngaøy keát toaùn moät laàn goïi laø tuaàn ñôn. Laïi coøn coù loaïi moãi thaùng keát toaùn moät laàn, ñeán cuoái naêm toång keát laïi xem coù khôùp vôùi soá muïc

hieän ghi trong soå caùi goïi laø nhaät hoaøng toång boä. Ngoaøi ra laïi coøn coù soå rieâng ghi cheùp thu chi töøng moùn moät nhö gaïo, mì, nguõ vò cuõng phaûi neân khaûo toaùn raønh maïch. Phaøm taøi vaät taäp theå cuûa chuøa (thöôøng truï) tuy laø nhoû nhieäm toùc tô nhöng ñeàu laø phaàn ñöôïc höôûng cuûa taêng chuùng möôøi phöông, neáu chaúng phaûi laø vieäc ñoái ñaõi theo nhaân tình tôùi lui bình thöôøng nhö tieáp ñaõi, ñöa ñoùn quan vieân ngoaïi hoä cuûa chuøa, hay ñaøn vieät thí chuû coá ñònh thöôøng xuyeân, hoaëc taëng quaø khaùnh haï, hay phuùng ñieáu tang ma, thì duø cho moät xu ten cuõng khoâng ñöôïc kheùo leùo gian doái giaû laäp danh muïc ñeå xaâm chieám ñuïc khoeùt chi duïng rieâng. Cho neân söû duïng ngöôøi coi kho treân döôùi ñeàu phaûi löïa keû coù taâm löïc, laïi tinh thoâng vieäc keá toaùn soå saùch, an phaän thuû thöôøng, trong saïch caån troïng chuyeän chung maø phuïc vuï ñeå giao phoù chöùc vuï. Taêng nhaân bò beänh duø naëng nheï caàn phaûi ñöôïc caáp phaùt vaät duïng trò lieäu thì phaûi caáp phaùt öùng phoù ngay. Nhö kho ñuïn sô hôû doät naùt, khieán chim chuoät coù theå xaâm phaïm, laøm hao hôùt luùa thoùc mì bò aåm moác keùm chaát löôïng, hay caùc phaåm vaät caát chöùa thuû hoä khoâng ñaït yeâu caàu, khoâng ñuùng pheùp taéc, thì phaûi töùc toác chieáu coá vieäc quaûn lyù, xöû trí. * * *

[1132c13]

ÑIEÅN

TOÏA [1132c13] Chöùc chöôûng ñaïi chuùng trai chuùc. Nhaát thieát cuùng döôøng vuï taïi tinh khieát, vaät lieäu ñieàu hoøa. Kieåm thuùc cuïc vuï, hoä tích thöôøng truï, baát ñaéc baïo ñieån. Huaán chuùng haønh giaû tuaàn thuû qui cuû. Haønh ích, phoå thænh, baát ñaéc ñaõi maïn. Phuû tuaát vieân phu, taøi chuûng caäp thôøi. Quaân bieåu ñoàng lôïi. Nhò thôøi töïu truø haï chuùc phaïn, thöïc baát dò chuùng. Chuùc phaïn thöôïng duõng, tieân voïng taêng ñöôøng phaàn höông thieát baùi, nhieân haäu phaùt quaù ñöôøng.

ÑIEÅN TOÏA [1132c13] Chöùc vuï laø quaûn lyù vieäc côm chaùo cuûa ñaïi chuùng, phaûi giöõ cho caùc vaät phaåm cuùng döôøng luoân tinh myõ, döôõng khieát, thöïc phaåm phaûi ñieàu hoøa. Phaûi thöôøng xuyeân ñoác thuùc kieåm tra coâng taùc cuûa boä moân do mình quaûn lyù, luoân thöông tieác vaø baûo hoä cuûa caûi thöôøng truï, khoâng ñöôïc thoâ baïo giaãm ñaïp laõng phí cuûa trôøi. Phaûi luoân daïy doã caùc haønh giaû toân thuû qui cuû, vì taêng chuùng maø cung öùng côm cho ñaày baùt, neáu caàn thì ñôm theâm côm ñeå aên cho no, tham gia lao ñoäng taäp theå khoâng bieáng löôøi treã nhaùc. Phaûi quan taâm thöông xoùt, baûo hoä keû laøm vöôøn ruoäng khieán hoï gieo troàng ñuùng thôøi vuï. Phaân phaùt taøi vaät boá thí phaûi bình ñaúng gioáng nhö moïi ngöôøi, moãi ngaøy vaøo nhaø beáp hai laàn duøng côm chaùo, phaàn aên khoâng ñöôïc ñaëc bieät hôn ñaïi chuùng. Sau khi côm chaùo ñaõ

ñöïng ñaày thuøng roài, phaûi hoài höôùng veà phía taêng ñöôøng ñoát höông leã baùi roài môùi beâ leân taêng ñöôøng, baét ñaàu doïn côm chaùo cho taêng chuùng aên. * * * [1132c19]

TRÖÏC TUEÁ [1132c19]

Chöùc chöôûng nhaát thieát taùc vuï. Phaøm ñieän ñöôøng lieâu xaù chi toån laäu giaû, thöôøng gia chænh taäp, ñoäng duïng thaäp vaät, thöôøng duyeät kyø soá. Dòch taùc nhaân löïc, keâ kyø coâng trình, chuyeát kyø du ñoïa, voâ tuùng phuø thöïc, ñoá taøi haïi coâng. Ñieàn vieân trang xaù. Nieãn ma ñoái phöôøng, ñaàu thaát chu xa, hoûa chuùc, ñaïo taëc, tuaàn hoä phoøng caûnh. Sai baùt söû linh, chöôûng phaït duy ñöông. Tònh nghi coâng caàn, lao daät taát quaân. Nhö ñaïi tu taïo, taéc thieâm nhaân ñoàng chöôûng chi. TRÖÏC TUEÁ [1132c19] Chöùc traùch quaûn lyù taát caû moïi coâng vieäc xaây caát vaø söûa chöõa. Phaøm ñieän ñöôøng hay caùc lieâu xaù bò hö toån thaám doät thì phaûi kòp thôøi thöôøng xuyeân söûa chöõa, caùc thöù ñoà duøng phaûi luoân luoân tra ñieåm soá löôïng ñeå khoâng bò thieáu soùt. Ñoái vôùi coâng nhaân lao dòch thì neân thöôøng xuyeân caên cöù tieán ñoä cuûa coâng trình maø luoân kieåm tra ñoác thuùc, pheâ phaùn quôû traùch keû laøm vieäc caø reà lô laø, khoâng cho coù keû ngoài nhaø maùt aên baùt vaøng, laõng phí ñuïc khoeùt taøi vaät, toån haïi lôïi ích cuûa coâng chuùng. Ñoái vôùi trang traïi nôi ruoäng vöôøn, nhaø xay luùa, giaõ gaïo, traâu boø, xe coä, thuyeàn beø thì neân

thöôøng xuyeân kieåm tra, tuaàn tra baûo veä, ñeà phoøng troäm ñaïo xaâm phaïm, hoûa hoaïn thieâu ruïi. Sai khieån caùc loaïi coâng nhaân lao dòch, ñeàu phaûi thöôûng phaït ñuùng ngöôøi, ñuùng coâng, ñuùng toäi, khieán cho hoï noã löïc caàn lao. Laïi cuõng phaûi phaân coâng sao cho moïi ngöôøi lao nhoïc vaø nhaøn haï ñeàu nhau. Neáu nhö nhaän nhieäm vuï ñaïi tu taïo (söûa chöõa lôùn) thì phaûi taêng theâm ngöôøi chaáp söï ñeå cuøng vôùi tröïc tueá coäng ñoàng chöôûng quaûn coâng vieäc. * * * LÔØI BAØN Trong tieát naøy giôùi thieäu naêm loaïi chöùc söï cuûa Ñoâng töï, laø moät ban so ra ñieån hình hôn heát tình hình cuûa töï vieän. Ñaây laø thuoäc daïng chuøa to, taêng chuùng ñoâng neân phaûi thieát trí nhieàu loaïi tri söï chia ra quaûn lyù sinh hoaït vaø saûn xuaát haèng ngaøy cuûa töï vieän. Trong nguyeân vaên coù neâu ra, theo Coå thanh qui khi xöa thì chöùc vuï cuûa hai töï Ñoâng Taây coù theå ñieàu ñoäng qua laïi, chaúng haïn nhö thuû toïa, thö kyù coù theå caûi nhieäm thaønh ñoâ giaùm töï vaø ngöôïc laïi. Ñieàu naøy laø do khi xöa neàn kinh teá cuûa töï vieän chöa phaùt ñaït laém, sinh hoaït cuûa töï vieän so ra cuõng giaûn ñôn, moäc maïc, söï vieäc maø caùc chaáp söï quaûn lyù cuõng khoâng nhieàu, quan heä tôùi tieàn taøi khoâng lôùn, cho neân vaán ñeà ñieàu ñoäng hoaùn ñoåi chöùc vuï qua laïi khoâng phaûi

laø chuyeän lôùn. Ñeán ñôøi Nguyeân thì kinh teá choán tuøng laâm raát phaùt ñaït, coù nhieàu töï vieän coù soá ruoäng vöôøn raát lôùn, ñoâ giaùm töï hoaëc phoù töï phaân coâng quaûn lyù coù caû maáy khu vöôøn ruoäng maø moãi khu vöôøn ruoäng goàm raát nhieàu chöùc söï lôùn nhoû quaûn lyù ñeàu coù tính chuyeân nghieäp, laïi

tuøy thuoäc theo lôïi ích maät thieát thöïc teá töông quan. Do ñoù chaáp söï taêng quaûn lyù coâng taùc toân giaùo vaø chaáp söï taêng quaûn lyù ruoäng vöôøn tieàn taøi ñaõ raát khoù khaên trong vieäc ñieàu phoái nhau, hôn nöõa caùc chaáp söï taêng coù quyeàn lôïi khoâng töï nguyeän ñoåi nhieäm vuï vôùi vò chaáp söï taêng quaûn lyù toân giaùo ngheøo khoù. Do ñoù naûy sinh ra vaán ñeà öôùc thuùc vaø giaùm ñoác söï vieäc, quyeàn lôïi. Trong nguyeân vaên nhaán maïnh, neáu gaëp nhöõng vaán ñeà lôùn lao quan troïng thì tröôùc heát caùc ñoâ giaùm töï phaûi môû hoäi nghò baøn baïc, roài thænh thò yù kieán truï trì, chöøng naøo ñöôïc moïi ngöôøi ñoàng yù môùi thi haønh laø vì duyeân côù nhö vöøa neâu treân. Cheá ñoä öôùc thuùc vaø giaùm ñoác trong Phaät giaùo hieän nay ñaït ñeán tình traïng môû roäng vaø gia cöôøng. Tuy vaäy cuõng coøn coù moät soá ít töï vieän, thì vieäc thieát trí caùc chaáp söï taêng coøn chöa ñöôïc hoaøn bò nhö theá. Ngoaøi ra coøn coù söï sai bieät cuûa töøng ñòa khu neân vieäc thieát ñaëc caùc loaïi chaáp söï taêng cuûa caùc chuøa ôû moãi nôi veà teân goïi, chöùc traùch vaãn coøn raát khaùc nhau. Söï khaùc bieät naøy trong tuøng laâm hieän nay coøn ñaäm neùt.

Ñieàu ñoù cuõng noùi leân cheá ñoä tuøng laâm hieän nay mang ñaäm tính linh hoaït haàu thích öùng vôùi bieåu hieän baát ñoàng veà thôøi ñaïi, ñòa khu vaø tình huoáng.
* * * [1132c26]
()
LIEÄT CHÖÙC TAÏP VUÏ - LIEÂU NGUYEÂN [1132c26] Chöôûng chuùng lieâu
chi kinh vaên, thaäp vaät, traø thang, saøi thaùn, thænh caáp cung nhu, saùi taûo taåy traïc, tònh phaùt di caân chi loaïi. Moãi nhaät chuùc baõi, linh traø ñaàu haønh giaû moân ngoaïi haäu chuùng chí minh baûn tam haï. Ñaïi chuùng qui lieâu, lieâu tröôûng phaân thuû, lieâu chuû, phoù lieâu ñoái dieän taû höõu vò. Phoù lieâu xuaát thieâu höông, qui vò. Traø ñaàu haùt vaân: Baát thaåm. Ñaïi chuùng hoøa nam. Ngoä ñaùn voïng ñieåm thang, minh baûn taäp chuùng, thieâu höông, haønh thang, nhö thöôøng leã.

CAÙC CHÖÙC VUÏ TAÏP SÖÏ : LIEÂU NGUYEÂN [1132c26] Quaûn lyù kinh vaên vaø thaäp vaät cuûa caùc lieâu, keå caû traø thang, than cuûi, thoâng baùo trình thænh vôùi caùc phoøng ban höõu quan ñeå cung caáp nhu yeáu cho caùc lieâu, ñoàng thôøi kieåm soaùt vieäc queùt töôùc, chuøi röûa caùc lieâu cho saïch seõ cuõng nhö ñaàu caùc taêng phaûi luoân caïo saïch toùc, giaù treo khaên phaûi saün saøng. Moãi saùng khi aên chaùo xong, lieâu nguyeân baûo haønh giaû cuûa traø ñaàu ñöùng ñôïi ngoaøi cöûa caùc lieâu, chôø cho ñaïi chuùng ñeàu trôû veà ñaày ñuû, goõ ba tieáng vaân baûn, moïi ngöôøi vaøo caû trong lieâu. Lieâu tröôûng vaø lieâu nguyeân ngoài ngang nhau, lieâu chuû vaø lieâu phoù ngoài giaùp maët nhau hai beân phaûi traùi. Lieâu phoù rôøi choã ngoài ñoát höông, roài trôû veà choã ngoài nhö cuõ. Haønh giaû traø ñaàu höôùng veà caùc lieâu nguyeân vaán an “Chaúng roõ (xin hoûi) caùc vò coù ít beänh, ít phieàn, sinh hoaït bình thöôøng chaêng?”, ñaïi chuùng chaáp tay vaùi chaøo toû baøy trí yù. Gaëp ngaøy muøng moät, ngaøy raèm coù ñaõi thang thuûy, lieâu nguyeân ñaùnh vaân baûn taäp hoïp ñaïi chuùng, ñoát höông, baûo haønh giaû doïn thang thuûy khoaûn ñaõi nhö leã tieát thoâng thöôøng. * * *

[1133a02]

LIEÂU CHUÛ, PHOÙ LIEÂU [1133a02]

Phaøm an chuùng xöù lieâu nguyeân chieáu giôùi thöù töï haï nhi thöôïng thænh sung chi. Taû ñònh danh töï, döï thieáp baøi thöôïng, thaäp nhaät nhaát theá, taù lieâu nguyeân ban söï. Ñaùn moä taêng chuùng quy ñöôøng, tuaàn thò kinh aùn. Hoaëc höõu di vong thaäp vaät giaû, nhaõn ñoàng thaâu thaäp phoù hoaøn. Caäp giao ñieåm baûn lieâu thaäp vaät, ñeà ñieàu höông ñaêng traø thang, voâ dung ngoaïi nhaân chæ tuùc caäp kí maïi vaät kieän. Do döï ñònh voïng lieâu nhaát danh, söû dó thöù ai boå phoù lieâu. Nhöôïc lieâu chuû ngoä maõn tuøng duy-na thænh giao ñaïi. Phoù lieâu ngoä maõn tuøng lieâu nguyeân thænh giao ñaïi . LIEÂU CHUÛ & LIEÂU PHOÙ [1133a02] Phaøm nôi naøo coù taêng chuùng cö truù taäp theå thì phaûi ñaët ra chöùc lieâu chuû vaø lieâu phoù. Lieâu nguyeân caên cöù vaøo tuoåi laïp cuûa caùc taêng tính töø

thaáp ñeán cao theo thöù töï, thænh môøi chæ ñònh ngöôøi ñaûm nhieäm chöùc vuï. Vieát teân tuoåi ngöôøi ñöôïc chæ ñònh vaøo moät taám baøi treo leân haàu coâng boá cho ñaïi chuùng bieát, cöù möôøi ngaøy thay phieân moät laàn, nhaèm giuùp lieâu nguyeân lo lieäu coâng vieäc. Sôùm chieàu khi taêng chuùng ñeán taêng ñöôøng (lieâu chuû vaø lieâu phoù ñi sau moät böôùc), tuaàn thò caùc baøn ñeå kinh xem coù ai boû queân vaät gì maø tröôùc ñoù coù nhieàu ngöôøi cuøng nhìn thaáy chöùng minh ñöôïc thì nhaët giuøm traû laïi cho ngöôøi laøm maát. Ngoaøi ra, lieâu chuû vaø lieâu phoù coøn phaûi phuï traùch kieåm tra di giao taïp vaät cuûa boån lieâu. Haèng ngaøy phaûi saép baøy nhang ñeøn, doïn traø thang, khoâng cho ngöôøi ngoaøi ñeán nguû nhôø trong lieâu, hoaëc göûi baùn baát cöù vaät gì. Trong lieâu coøn phaûi luùc naøo cuõng phaûi döï phoøng moät lieâu hôø nhaèm thay theá cho lieâu phoù ngay khi vò trí naøy baát ngôø khieám khuyeát. Neáu lieâu chuû maõn nhieäm thì phaûi baùo caùo vôùi duy-na thænh caàu ñöa ngöôøi thay theá, coøn neáu lieâu phoù maõn nhieäm thì phaûi baùo caùo vôùi lieâu nguyeân thænh caàu choïn ngöôøi thay theá. * * * [1133a10]

DIEÂN THOÏ ÑÖÔØNG CHUÛ [1133a10]

Khaùn thò beänh taêng, thang döôïc, du chuùc, thaùn hoûa, chuùc thöïc, nguõ vò thöôøng bò cung tu. Coâng giôùi thaûng khuyeát, nhöôïc töï kæ phong duï, keát duyeân öng phoù, hoaëc khuyeán hoùa thí chuû thoá bieän. Saøng tòch, y bò lang taï ueá oâ, vi kì taåy hoaùn, voâ sinh taêng hieàm. Baùt phöôùc ñieàn trung, tröïc beänh vi ñeä nhaát daõ. ÑÖÔØNG CHUÛ DIEÂN THOÏ ÑÖÔØNG [1133a10] Ñöôøng chuû dieân thoï ñöôøng phuï traùch troâng coi saên soùc caùc taêng nhaân beänh naëng, phaûi duy trì ñaày ñuû saün saøng cung öùng thuoác men, traø thang, daàu ñeøn, than löûa, chaùo côm vaø naêm vò ñieàu lieäu laø chua, ngoït, ñaéng, cay, maën taïi dieân thoï ñöôøng. Neáu cuûa thöôøng truï taïi chuøa thieáu thoán caùc thöù neâu treân maø rieâng mình coù ñaày ñuû thì ñöôøng chuû dieân thoï ñöôøng nhaän tu boài coâng ñöùc cuøng Phaät keát duyeân, neân laáy cuûa rieâng mình coáng hieán, cung caáp cho taêng nhaân beänh naëng duøng xaøi, hoaëc cuõng coù theå khuyeân môøi thí chuû haønh

thieän tu boài coâng ñöùc ra tieàn ra cuûa cung öùng vaät tö caàn duøng. Giöôøng chieáu, quaàn aùo, chaên maøn baày haày dô baån phaûi kòp thôøi chòu khoù giuùp giaët giuõ, lau chuøi, röûa raùy saïch seõ, chöù khoâng neân bieåu loä tình yù nhôøm gôùm boû maëc. Trong taùm

phöôùc ñieàn thì haønh thieän tu ñöùc nuoâi naáng, chaêm soùc, chöõa trò beänh nhaân laø phöôùc ñieàn lôùn nhaát. * * * [1133a14]

()

TÒNH ÑAÀU [1133a14] Taûo ñòa trang höông, hoaùn truø taåy xí,
thieâu thang thieâm thuûy, tu thò caäp thôøi. Saûo höõu lang taï (tòch), tuøy töùc tònh trò. Thuû caân, tònh duõng, ñieåm kieåm thieâm hoaùn. Phaøm cung thöû chöùc, giai thò töï phaùt ñaïo taâm. Töông giao theá thôøi, ñöôøng ty döï xuaát tieåu baûng vaân: “Haï thöù tònh ñaàu khuyeát nhaân, nhö höõu keát duyeân thænh löu phöông danh”. Nguyeän keát duyeân giaû, thaâu baûng baïch ñöôøng ty, nhieân haäu phuùc truï trì thænh sung chi. NGÖÔØI DOÏN VEÄ SINH [1133a14] (Trong Thieàn laâm, tònh ñaàu laø taêng nhaân troâng coi veä sinh, maø nhieäm vuï cuï theå laø) phaûi kòp thôøi queùt töôùc saân vöôøn, trang höông, thay theû, kieåm

ñieåm nhaân soá röûa nhaø xí, ñun nöôùc noùng, theâm nöôùc. Neáu nhaø xí coù phaàn naøo ueá taïp thì phaûi laäp töùc queùt doïn, doäi nöôùc röûa raùy saïch seõ, khaên tay vaø thuøng nöôùc luoân phaûi kieåm tra ñaët theâm hay ñoåi môùi. Phaøm ngöôøi nhaän chöùc vuï naøy ñeàu xuaát phaùt töø ñaïo taâm (töùc laø ñoái vôùi Phaät giaùo coù loøng kieàn thaønh maø töï nguyeän laøm). Khi nhieäm vuï cuûa moät tònh ñaàu saép maõn caàn ngöôøi khaùc thay theá thì ñöôøng ty nieâm yeát moät taám baûng nhoû vieát: “Tieáp theo ñaây chöùc tònh ñaàu khoâng coù ngöôøi, neáu coù ai tình nguyeän nhaän chöùc naøy cuøng ñaïi chuùng keát duyeân thì xin ñieàn teân vaøo baûng naøy”. Ngöôøi tình nguyeän keát duyeân cuøng ñaïi chuùng thaâu laáy baûng ñem trình vôùi ñöôøng ty (duy-na), duy-na baùo baåm laïi vôùi truï trì ñoàng yù môùi môøi ngöôøi ñoù nhaän chöùc. * * * [1133a19]

HOÙA CHUÛ [1133a19] Phaøm an chuùng xöù, thöôøng truï toâ nhaäp höõu haïn, taát töch hoùa chuû khuyeán hoùa ñaøn vieät, tuøy löïc thí döõ, thieâm trôï cung chuùng. Kyø hoaëc haèng saûn tuùc duïng, baát taát ña vaõng can caàu, thuû yeám daõ. NGÖÔØI LO VIEÄC HOÙA DUYEÂN THÍ CHUÛ BOÁ THÍ [1133a19] Phaøm nôi naøo coù taêng chuùng cö truù taäp theå (chaúng keå qui moâ lôùn nhoû), neáu thu nhaäp tieàn nong, thoùc gaïo cuûa thöôøng truï coù phaàn haïn cheá thì phaûi troâng caäy vaøo hoùa chuû khuyeân môøi thí chuû tuøy söùc cuùng döôøng (ñoù laø lai nguyeân cuûa vieäc phuï trôï cung caáp cho taêng chuùng). Coøn neáu nhö thu nhaäp taøi saûn coá ñònh cuûa chuøa ñaõ ñuû ñeå cung öùng chi duïng cho taêng chuùng, thì hoùa chuû cuõng chaúng caàn chi phaûi naøi næ yû oâi thí chuû boá thí, bôûi vì caàu caïnh thì deã khieán cho ngöôøi ta sanh chaùn naûn mình. * * * [1133a22]

VIEÂN CHUÛ [1133a22] Baát ñaïn caàn khoå, dó thaân suaát tieân. Taøi chuûng thaùi sô, caäp thôøi quaùn khaùi (caùi), cung caáp ñöôøng truø, voâ söû khuyeát phaïp. NGÖÔØI COI VIEÄC LAØM VÖÔØN [1133a22] Ngöôøi giöõ chöùc naøy khoâng neà haø lao khoå, laáy thaân mình laøm göông maãu (ñaùnh ñoäng caùc phu laøm vöôøn) khieán hoï caàn cuø troàng rau caûi, kòp thôøi töôùi boùn, ñeå cung caáp cho nhaø beáp, khoâng ñeå nôi ñaây phaûi thieáu rau raùn haèng böõa. * * * [1133a24]

MA CHUÛ [1133a24] Kieâm chuû ñoái phöôøng. Meã mieán cung chuùng, cöïc höõu quan heä. Tu traïch höõu ñaïo taâm nhaân am hieåu thung ma ñaúng söï giaû sung chi. NGÖÔØI COI NHAØ XAY LUÙA [1133a24] Ma chuû quaûn lyù nhaø xay luùa cuõng quaûn lyù luoân nhaø giaõ gaïo. Coâng vieäc thaønh lieân quan ñeán chuyeän cung öùng gaïo mì moãi ngaøy cho taêng chuùng caû

chuøa aên, cho neân phaûi choïn ngöôøi thuaàn thaønh ñaïo taâm, laïi raønh reõ chuyeän xay luùa giaõ gaïo sung chöùc naøy. * * * [1133a26] [((-(/))/)*] THUÛY ÑAÀU

[1133a26] Nguõ canh thieâu thang, cung ñaïi chuùng hoái quaùn. Thuû caân dieän boàn, ñaêng chuùc nha döôïc, voâ linh khuyeát thieáu. Ñoâng nguyeät hoàng boài thuû caân, tu taûo khôûi phoâ baøi, vaät trí laâm thôøi ñoäng chuùng nieäm. NGÖÔØI PHUÏ TRAÙCH NÖÔÙC NOÂI TRONG CHUØA [1133a26] Ngöôøi naøy canh naêm ñaõ phaûi thöùc daäy ñun nöôùc soâi ñeå ñaïi chuùng röûa maët, röûa tay. Phaûi cuï bò khaên tay, boàn röûa maët, ñeøn ñuoác, thuoác ñaùnh raêng ñaày ñuû chaúng thieáu soùt. Thaùng Ñoâng phaûi haáp saáy khaên tay, cho neân phaûi thöùc daäy sôùm ñeå baøy bieän saün saøng, chöù khoâng ñôïi ñeán luùc caàn duøng môùi hoát hoaûng baøy bieän caåu thaû, khieán taâm lyù taêng chuùng baát maõn. *

[1133a29]

THAÙN ÑAÀU [1133a29] Döï bò saøi thaùn, dó ngöï haøn söï. Hoaëc hoùa thí chuû, hoaëc xuaát coâng giôùi, tu linh tuùc duïng.

NGÖÔØI LO CUNG CAÁP THAN CUÛI [1133a29] Thaùn ñaàu phaûi cuï bò than cuûi ñeå ñoát giuùp ñaïi chuùng choáng laïnh, phaàn naøo nhôø caäy thí chuû boá thí, phaàn naøo nöông vaøo tieàn cuûa thöôøng truï boû ra mua saém, nhöng noùi chung laø phaûi luoân cuï bò ñaày ñuû ñeå duøng.

*

* *

[1133b02]

TRANG CHUÛ [1133b02] Thò ñieàn giôùi chí tu
lí trang xaù. Ñeà ñoác noâng vuï, phuû an trang ñieàn. Ta thieáu söï coá tuøy thôøi tieâu nhò söï quan ñaïi theå, thaân töï ñònh ñoaït. Caän thôøi tuøng laâm ñieâu teä baùch xuaát, nhi trang trung vöu thaäm.Löôïc cöû kyø tam: Chö phöông thoâng haïi, sô tranh trang chöùc. An naêng bieán caäp, caáu oaùn truï trì, thöôïng haï baát muïc, nhaát daõ. Nhaát sung kyø chöùc, ly töï töông vieãn, phæ sôû baát vi, trí tranh khôûi tuïng. Cuùng chuùng tieàn löông, taän giai hao phí. Phuïc tích boâ phuï, dó luïy vu haäu. Nhaân nhi kyû cöông baát chaán. Trang ñieàn sanh vuõ, toâ khoaù baát hoaøn, kyø teä nhò daõ. Tuùng söû laõo thaønh naêng söï sung chi, nhi chaâu huyeän öùng thuø, laïi tö quaûn caøn. Höông ñoâ chöùc dòch. Laân lí phuù haøo, giai hôïp truy boài. Kyù khaûi kyø ñoan, saûo höõu baát caäp, tieän sanh haán khích. Tuy baát minh chi, nhi xaûo laäp tröø phaù

coâng tö voâ ích. Coá trang trung chi phí, hoaëc baùn ö töï, kyø teä tam daõ. Chæ nhö ñaïi gia nghieäp saûn cöï phuù, baát vaên phaân khieån töû ñeä bieán cö trang sôû. Caùi canh chuûng höõu ñieàn, ñeà ñoác taéc höõu giaùp caøn. Thaâu toâ chi thôøi, töï höõu giam thaâu taêng haønh. Thöû ngoaïi tuùng höõu thaâu naïp, tu vu y löông ñaúng haïng, chæ laâm thôøi phaân uûy caàn cöïu, tri söï, haïn kyø söû bieän, söï taát toaøn quy. Phi duy hung phí, höõu boå thöôøng truï, nhi tieâu hoïa vò manh, coâng tö du teá. Kim chö phöông chi pheá, nhö ñaøo vong gia. Truï trì, caàn cöïu naêng tuaát nieäm töï moân, duïc toån phí cöùu teä, thaûi tröø laïm nhuõng, thænh töï thöû thæ. Kyø sô leä höõu ñöông troïng nan nhi öùng sung trang chöùc giaû, bieät nghò thuø boå chi. TRANG CHUÛ [1133b02] Nhieäm vuï laø troâng nom ranh giôùi (boán beân Ñoâng, Taây, Nam, Baéc) ruoäng vöôøn cuûa chuøa (khoâng cho ai laán chieám), söûa sang laïi traïi ruoäng, laùng vöôøn, saép xeáp ñoác thuùc vuï muøa cho kòp thôøi, quaûn lyù toát vaø chaêm lo ñôøi soáng cuûa ngöôøi canh taùc troàng troït ruoäng vöôøn (taù ñieàn). Trong ruoäng vöôøn coù xaûy ra xích mích nhoû thì kòp thôøi xöû lyù, ngaên chaën thuû tieâu maâu thuaãn khoâng cho lan roäng, coøn neáu coù chuyeän troïng ñaïi lieân quan ñeán ñaïi theå xaûy ra thì phaûi baùo caùo laïi vôùi nhaø chuøa ñeå chuøa ñích thaân ñònh ñoaït.

Gaàn ñaây trong choán Tuøng laâm teä laäu xaûy ra traêm thöù, maø rieâng choã ruoäng vöôøn thì teä ñoan laïi caøng nghieâm troïng hôn caû. Xin neâu ra sô löôïc ba vuï vieäc ñieån hình: a- Caùi tai haïi phoå thoâng nhaát ôû caùc chuøa laø tröôùc tieân moïi ngöôøi tranh nhau sung vaøo caùc chöùc vuï trong ban ruoäng vöôøn (nhöng maø ngöôøi tranh giaønh thì ñoâng maø chöùc vuï laïi ít) neân laøm sao coù theå thoûa maõn heát yù muoán moïi ngöôøi. Theá laø keû khoâng thoûa nguyeän oaùn traùch truï trì, “quaäy töng leân” laøm treân döôùi khoâng hoøa thuaän, ñaây laø vuï

vieäc thöù nhaát. b- Moät khi ñaõ naém ñöôïc chöùc vuï gì ñoù trong ban ruoäng vöôøn, nhìn thaáy ruoäng vöôøn toïa laïc khaù xa chuøa, theá laø chaúng chuyeän baäy naøo maø khoâng daùm laøm, ñöa ñeán tranh chaáp kieän tuïng lung tung khieán tieàn baïc löông thöïc ñaùng leõ ñöôïc duøng ñeå cung caáp cho ñaïi chuùng laïi bò hoang phí saïch trôn vaøo thöa kieän, rieâng baûn thaân nhöõng ngöôøi tranh tuïng laïi phaûi mang coâng maéc nôï nhaø nöôùc, laøm cho ngöôøi tieáp nhaän sau ñoù phaûi nhoïc coâng boài thöôøng, nhaân ñoù maø uy tín vaø kyû cöông khoâng phaán chaán (phaùp ñoä chaúng nghieâm) rieâng tranh ñieàn phu ñaâm ra khinh lôøn laïi thieáu thueá khoâng traû noåi, ñoù laø vuï vieäc thöù hai. c- Daãu cho coù baäc laõo thaønh trang troïng ñuû söùc giöõ ñöôïc chöùc naøy thì cuõng ñoái phoù khoâng kham, öùng thuø tôùi lui voâ taän vôùi caùc quan vieân chaâu huyeän, laïi dòch ñòa phöông cuøng chöùc dòch trong laøng vaø phuù haøo

quanh vuøng. Nhöõng keû naøy voøi vónh ñoøi tieän nghi phaûi luoân ñaùp öùng maø neáu ñoái vôùi hoï coù choã naøo hôi thuø öùng chaúng chu ñaùo, lieàn bò chuùng rình chôø keõ hôû sanh söï (cho neân tuyeät ñoái khoâng ñöôïc loâi thoâi lô laø). Caùc khoaûn phí duïng öùng thuø naøy do khoâng ñöôïc coâng khai chi ra neân phaûi kheùo laäp ra caùc danh muïc giaû ñuû kieåu ñeå buø laáp caùc khoaûn chi duïng ñoù, cho neân ñoái vôùi vieäc coâng – vieäc tö ñeàu khoâng coù ích lôïi toát ñeïp gì. Do ñoù maø phí duïng to lôùn cuûa ban ruoäng vöôøn nhieàu khi thaäm chí chieám heát phaân nöûa khoaûn chi tieâu cuûa toaøn chuøa! Ñaây laø vuï vieäc thöù ba. (Trong ban ruoäng vöôøn coù ba loaïi teä ñoan lôùn nhö vöøa neâu ra, neáu khoâng söûa ñoåi laø khoâng ñöôïc). Nhö moät ñaïi gia ñình, saûn nghieäp doài daøo phong phuù giaøu sang, haàu heát ñeàu chöa töøng nghe noùi coù nhaø naøo phaùi con em mình phaân chia nhieäm vuï tröïc tieáp, ôû khaép ruoäng vöôøn. (Ruoäng vöôøn nhaø chuøa cuõng theá), bôûi caøy caáy gieo troàng ñaõ coù phu dòch ruoäng vöôøn (taù ñieàn), chæ huy ñoác thuùc ñaõ coù giaùp caùn (caëp raèng), luùc thu toâ ñaõ coù taêng haønh giaû giaùm thu phuï traùch. Ngoaøi ra, neáu coù vieäc giao naïp toâ thueá cho quan phuû, hay phaûi ñaép vaù bôø bao xung quanh ruoäng vöôøn ñeà phoøng nöôùc traøn vaøo hoaëc caùc phaàn vieäc nhö phaân phoái löông thöïc thì chæ neân vaøo ngay luùc ñoù, taïm giao phoù caùc coâng vieäc aáy cho caàn cöïu, tri söï lo lieäu trong moät thôøi haïn nhaát ñònh naøo ñoù,

coâng vieäc xong roài thì quay trôû veà chuøa giöõ nhieäm vuï cuõ laø hay hôn. Ñieàu naøy chaúng nhöõng giaûm bôùt phí duïng, buø loã cho vieäc chi tieâu cuûa thöôøng truï (nhaø chuøa ñöôïc phaàn toát ñeïp) maø coøn tieâu dieät maâu thuaãn treân döôùi khi chuùng coøn chöa chôùm phaùt sinh, khieán caû coâng laãn tö ñeàu nhaän ñöôïc lôïi ích. Nhö nay ñaây nhieàu chuøa chieàn suy suïp chaúng khaùc naøo nhöõng gia ñình ñaøo vong (vì ngheøo ñoùi phaûi troán boû nôi queâ mình ñi kieám aên nôi khaùc). Neáu truï trì vaø caàn cöïu coù theå ñoaùi hoaøi thöông xoùt ñeán tieàn ñoà cuûa nhaø chuøa, töôûng neân giaûm bôùt caùc phí duïng, cöùu ñôõ deïp boû nhöõng choã tích tuï teä ñoan, tröø boû caùc cô caáu thieát laäp dö thöøa böøa baõi voâ ích, loaïi boû caùc nhaân vieân nhuõng laïm thì xin môû ñaàu vieäc söûa ñoåi cheá ñoä quaûn lyù ruoäng vöôøn töø ñaây. Ñoái chieáu qui cuû thuôû ban sô xöa kia, thì neáu

trong tình traïng naëng neà khoù khaên (daàu soâi löûa boûng cöïc kyø nguy khoán nhö vöøa neâu treân), neáu ai daùm ñöùng ra ñaûm nhaän chöùc vuï chuû quaûn ruoäng vöôøn thì neân cuøng nhau thöông löôïng ñeå coù theâm khoaûn thuø lao buø loã cho ngöôøi ta! * * *

[1133b22]

CHÖ TRANG

GIAÙM THU [1133b22] Coå qui sô voâ trang chuû, giaùm thaâu, caän ñaïi phöông laäp thöû danh. Thöû danh nhaát laäp kyø teä baùch xuaát. Vi truï trì tö nhaäm phæ nhaân giaû höõu chi, nhaân lôïi khuùc tuaãn giaû höõu chi, vi caàn cöïu chaáp söï nhaân lieân nieân chieâm sung giaû höõu chi, thaùc theá caàu sung giaû höõu chi, thuï ñaûng phaân sung giaû höõu chi, giaùc löïc tranh sung giaû höõu chi. Ñoá coâng haïi tö, baát khaû mai cöû. Tuy duïc khuoâng cöùu, maït nhö chi haø. Thaûng ñaéc lieâm chính caàn cöïu, phuï taù truï trì, coâng tuyeån khu duïng. Hoaëc ñoái chuùng cöu chieâm chi sung. Sung thöû chöùc giaû, ñöông khaéc kyû vi nieäm phuïng chuùng vi taâm. Voâ haø thuû ñieàn hoä, voâ khuy toån thöôøng truï, taéc töï tha caâu lôïi hó.

CHÖ TRANG GIAÙM THU [1133b22] Cöù theo Coå thanh qui thì tröôùc kia khoâng coù hai chöùc trang chuû vaø giaùm thu, ñôøi gaàn ñaây môùi thieát laäp hai danh vò naøy. Danh vò vöøa laäp ra laø ñieàu teä laäu xaûy ra ñaày daãy, cuõng coù phaàn do truï trì rieâng duøng keû khoâng ra gì, cuõng coù phaàn do chaïy theo lôïi quyeàn rieâng tö maø duøng ngöôøi böøa baõi, cuõng coù chuyeän chöùc naøy nhieàu naêm lieàn bò caàn cöïu vaø Taây chaáp söï baù chieám naém giöõ, cuõng coù tröôøng hôïp do ngöôøi nöông caäy keû quyeàn theá bao che maø aâm möu naém giöõ chöùc naøy, cuõng coù tröôøng hôïp do boïn ngöôøi laäp beø, keát caùnh chia nhau ñeå chieám giöõ chöùc naøy, cuõng coù tröôøng hôïp ñaáu ñaù ngaàm hay coâng khai baèng vuõ löïc ñeå chieám ñoaït chöùc naøy. Chuyeän ñuïc khoeùt cuûa coâng (thöôøng truï) vaø xaâm haïi cuûa tö khoâng sao keå xieát, tuy cuõng coù nhieàu ngöôøi nghó ñeán chuyeän duøng caùch thöùc cöùu ñôõ, caûi bieán teä ñoan nhöng roài cuõng chaúng ñi ñeán ñaâu. Thaûng hoaëc coù ñöôïc caàn cöïu lieâm chính phoø giuùp truï trì, coâng khai vieäc ñeà baït, löôïng taøi caùn maø boå duïng, hoaëc giaû phaûi duøng ñeán bieän phaùp tröôùc ñaïi chuùng giôû saùch ra boùi queû choïn ngöôøi sung chöùc naøy! Ngöôøi ñöôïc choïn giöõ chöùc giaùm thu caùc ruoäng vöôøn phaûi neân troïn loøng nghó ñeán vieäc khaéc kyõ phuïng söï vieäc coâng, chaúng nhöõng khoâng ñöôïc haø khaéc ñoái vôùi ngöôøi caøy caáy troàng troït ruoäng vöôøn (taù ñieàn) maø

coøn khoâng ñeå cho taøi saûn thöôøng truï cuûa chuøa bò toån thaát, theá laø troïn veïn lôïi ích caû ta laãn ngöôøi. * * * LÔØI BAØN Tieát naøy mieâu thuaät caùc chöùc söï taïp nhaïp caàn khoå, ñeàu laø caùc chaáp söï haï taàng cô baûn cuûa Thieàn laâm. Trong ñoù, caùc chöùc lieâu chuû, phoù lieâu, dieân thoï ñöôøng chuû, tònh ñaàu, hoùa chuû, vieân chuû, ma chuû, thuûy ñaàu, thaùn ñaàu, cuøng vôùi chöùc tri duïc cuûa Taây töï töông tôï nhau, ñeàu mang tính chaát khoå sai phuïc vuï, hoaëc giaû laø moät loaïi nghóa vuï do caùc taêng chuùng coù quan heä luaân löu suy chöùc, hoaëc

giaû do taêng chuùng töi mình ñoái vôùi Phaät giaùo coù tinh thaàn kieàn thaønh hieán thaân maø töi nhaän chöùc, laáy chuyeän ñaûm nhieäm vaø laøm toát coâng taùc coi nhö hình thöùc tích thieän, boøn coâng ñöùc. Tuy nhieân cuõng trong caùc chöùc vuï lao khoå naøy, nhöng chöùc trang chuû vaø chöùc chö lieâu giaùm thu thì khoâng phaûi vaäy. Nhìn qua khía caïnh tính chaát, boïn hoï vôùi tònh ñaàu, vieân chuû thì chöùc vuï cuõng gioáng nhau, töùc cuõng laø caùc chöùc vuï taïp dòch trong choán tuøng laâm, chaúng qua vì caùi maø hoï quaûn lyù laïi laø tieàn nong, löông thöïc, ñòa ñieåm laïi toïa laïc caùch chuøa khaù xa neân coù quyeàn löïc chi phoái, cho neân töø caùc chöùc

vuï naøy neâu ra laém cô hoäi laãn chuyeän rieâng tö, teä laäu, do ñoù caùc chöùc naøy trôû thaønh muïc tieâu tranh baù chieám ñoaït cuûa Thieàn laâm. Taùc giaû raát raønh roõ chuyeän trang chuû vaø chö trang giaùm thu deã daøng baøy ra caùc haønh vi xaáu xa teä laäu, neâu ra bieän phaùp caûi caùch quaûn lyù ruoäng vöôøn. Tuy nhieân bieän phaùp maø taùc giaû ñöa ra laø baõi boû chöùc vuï trang chuû vaø chö trang giaùm thu. Theo taùc giaû trong trang vieän ruoäng nöông chæ caàn laâm thôøi phaùi ngöôøi ñeán coâng taùc xöû lyù theo moãi thôøi vuï, loaïi bieän phaùp naøy chöa chaéc ñaõ thích ñaùng, vì thöïc ra tình traïng teä laäu cuûa quaûn lyù ruoäng vöôøn coù lieân quan maät thieát ñeán tình traïng teä laäu quaûn lyù caû tuøng laâm. Giaù nhö trong cheá ñoä quaûn lyù nhaø chuøa maø coù theå duy trì phaùt huy daân chuû, coâng khai ngay thaúng tuyeån choïn truï trì, ñoái vôùi quyeàn löïc cuûa chöùc vuï truï trì maø coù ñöôïc moät soá thöïc thi giaùm saùt vaø öôùc thuùc höõu hieäu, ñoàng thôøi giaûm thieåu haún vieäc caùc cöïu chaáp söï can döï vieäc quaûn lyù töï vieän, thì chaéc haún cheá ñoä quaûn lyù ruoäng vöôøn ñaày teä laäu ñöôïc tröø boû khoâng coù khoù khaên gì! * * *

[1133c03]

(
)
(
)()

(
)

()

THÆNH LAÄP TAÂNG THUÛ TOÏA [1133c03] Kyø söï nghieâm troïng baát khaû khinh cöû. Nhö ñaïi phöông Taây ñöôøng, danh ñöùc thuû toïa haønh giaûi toá vi chuùng sôû suy phuïc giaû, uûy khuùc traàn tình. Nhö höõu duaãn yù, ñaëc vi thöôïng ñöôøng ngoân: “Thöû gian ña chuùng, nghi ñaéc ñöông nhaân, töông döõ kieán laäp phaùp traøng khai ñaïi loâ bò. Sôn trung haïnh höõu moã nhaân, tri kieán cao minh, hueä maïng sôû kyù. Thieáu khaéc haï toøa, ñoàng löôõng töï, ñaïi chuùng baùi thænh vi chuùng khai thaát. Phuïc voïng töø bi, ñaëc thuøy khai duaãn”. Haï toøa, phöông tröôïng haønh giaû dó baøn phuïc thaïnh nhaäp thaát, phoå thuyeát nhò baøi, töùc ö toøa haï ñoàng ñaïi chuùng baùi thænh, töø vaân: “Ñaïi chuùng khuynh taâm cöûu tö thò hoái. Phuïc voïng töø bi, ñaëc töù khai duaãn”. Thuï thænh nhaân tuøy ngheä phöông tröôïng chuù höông xuùc leã baùi taï, töø vaân: “Moã giaùp haïnh hoaïch y theâ, quyù ñoà taøng chuyeát. Kyù moâng kieán cöû, baát caûm höõu vi”. Ñaùp vaân: “Phaät phaùp kyù troïng, ngöôõng khaát thuøy tình”. Taï dó, ñöôøng ty haønh giaû minh taêng ñöôøng chung, ñaïi chuùng ñoàng toáng quy lieâu. Truï trì ñoái xuùc leã nhaát baùi toáng xuaát, thöù döõ ñaïi chuùng vaán taán. Duy-na ngheä lieâu nghò thænh thò giaû nhaát nhaân. Quaûi Phoå thuyeát baøi, döï phoâ thieát chieáu ñöôøng thieàn yû, phaát töû, chuû tröôïng, loâ chuùc. Minh coå nhaát thoâng, chuùng taäp laäp ñònh, laäp taêng quy vò. Duy-na xuaát

ban thieâu höông, ñoàng ñaïi chuùng taùi haï baùi thaân thænh. Laäp taêng phu toïa, löôõng töï vaán taán, truï trì vaán taán. Laäp taêng phoå thuyeát caùnh, duy-na ñoàng ñaïi chuùng taùi haï baùi thaân taï. Laäp taêng töùc hoaøi höông ngheä phöông tröôïng trí taï, löôõng trieån tam leã, töø vaân: “Kyù moâng söû leänh, mieãn nhan thöøa ñöông. Töø bi bao hoang baát thaéng quyù laät”. Nhöng vaõng khoá ty, chö lieâu xaù vaán taán. Phöông tröôïng bò thaûo phaïn thænh ñaëc vi thang, döôïc thaïch, chí vaõn thang quaû. Löôõng töï quang baïn. Laäp taêng thò giaû döï tòch. Thöù nhaät, truï trì thænh taêng ñöôøng ñaëc vi traø. Thænh khaùch thò giaû cuï traø baûng (thöùc kieán haäu) ngheä lieâu saùp höông baùi thænh leã döõ ñaëc vi taân thuû toïa ñoàng. Laäp taêng ñöông ñaëc vi thuû toïa, ñaïi chuùng traø, döõ tieàn ñöôøng ñaëc vi haäu ñöôøng, ñaïi chuùng leã ñoàng. Bieät nhaät phöông tröôïng quaûn ñaõi thænh löôõng töï quang baïn. NGHI THÖÙC SUY CÖÛ LAÄP TAÂNG THUÛ TOÏA [1133c03] Chuyeän naøy thaät laø nghieâm troïng, khoâng theå suy cöû hôøi hôït böøa baõi ñöôïc. Neáu nhö trong chuøa hieän coù baäc truï trì caùc chuøa lôùn danh tieáng nay ñaõ thoaùi vò (Tâaây ñöôøng) hay danh ñöùc thuû toïa tröôùc kia ñang cö nguï taïi boån töï maø ñöùc haïnh vaø hoïc vaán cuûa hoï voán ñöôïc ñaïi chuùng kính troïng suy toân, thì

nhaø chuøa phaûi uyeån chuyeån traàn tình hoûi yù kieán cuûa hoï. Neáu nhö caùc vò aáy bieåu thò ñoàng yù thì phaûi ñaëc bieät

cöû haønh nghi thöùc thöôïng ñöôøng baåm baïch: “Chuøa naøy ñaïi chuùng quaù ñoâng, caàn phaûi coù ngöôøi xöùng ñaùng ñuû söùc ñaûm ñöông troïng nhieäm cuøng nhau coäng ñoàng kieán laäp ñaïi phaùp, taêng cöôøng vieäc reøn luyeän taêng chuùng. Trong chuøa haân haïnh coù ñöôïc maãu ngöôøi nhö theá, kieán thöùc cao minh, laø hoùa thaân cuûa trí hueä (hueä maïng kyù thaùc)”. Sau khi xuoáng toøa moät luùc, (truï trì) cuøng vôùi hai töï vaø ñaïi chuùng baùi thænh vò aáy: “Vì chuùng khai toøa thuyeát phaùp ñeå moïi ngöôøi ñöôïc hoïc hoûi, hy voïng phaùt taâm töø bi chaáp nhaän”. Sau khi vò aáy xuoáng toøa, haønh giaû cuûa thaát phöông tröôïng duøng maâm caây coù phuû vaûi trình hai taám baøi coù chöõ nhaäp thaát vaø phoå thænh, ñoàng ñaïi chuùng nôi döôùi toøa baùi thænh, trí töù raèng: “Ñaïi chuùng doác loøng aùi moä sö töø laâu, sôùm mong ñöôïc sö daïy doã. Hy voïng sö ruû loøng töø bi nhaän lôøi thænh caàu”. Ngöôøi nhaän lôøi môøi thænh ngay ñoù ñeán thaát phöông tröôïng ñoát höông cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù taï ôn, baåm baïch: “Moã giaùp ñaây haân haïnh ñöôïc chaáp nhaän cho cö nguï taïi quí töï, lyù ra khoâng neân xuaát ñaàu loä dieän, chæ nöông naùu chuùt thaân taøn, nhöng nay ñaõ mong ñöôïc tieán cöû thì naøo daùm choái töø, coâ phuï traùi yù moïi ngöôøi”. Truï trì ñaùp töø: “Phaät phaùp hoaèng döông ñeàu troâng caäy ôû thanh ñöùc cuûa sö, ngöôõng mong sö thöông xoùt maø neå tình!”. Truï trì ñaùp taï xong, haønh giaû cuûa ñöôøng ty gioùng chuoâng ôû taêng ñöôøng, ñaïi chuùng cuøng ñöa laäp taêng thuû toïa trôû veà

lieâu. Baáy giôø, taân laäp taêng thuû toïa vaø truï trì cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn moät laàn trí yù leã baùi, ñoaïn ñöa tieãn taân laäp taêng thuû toïa ra khoûi thaát phöông tröôïng. Laäp taêng thuû toïa tieáp ñoù vaùi chaøo vaán an ñaïi chuùng. Sau ñoù, duy-na ñeán lieâu cuûa taân laäp taêng thuû toïa thöông nghò boá trí cho ngaøi moät thò giaû, tieáp ñoù treo baøi phoå thænh, ñoàng thôøi boá trí chieáu ñöôøng nôi taân laäp taêng thuû toïa seõ vì ñaïi chuùng thuyeát phaùp vôùi caùc phaùp cuï nhö gheá Thieàn, caây xô quaát, chuû tröôïng, lö höông, ñeøn caày. Gioùng moät hoài troáng, ñaïi chuùng teà töïu taïi chieáu ñöôøng, yeân ñaâu ñoù roài thì laäp taêng thuû toïa ñeán choã ngoài cuûa mình. Duy-na böôùc ra khoûi ban ñoát höông roài cuøng ñaïi chuùng laàn nöõa hai baùi bieåu thò tình yù khaån thieát thænh môøi, laäp taêng thuû toïa ngoài kieát-giaø, löôõng töï vaùi chaøo vaán an. Keá ñoù, truï trì vaùi chaøo vaán an. Laäp taêng thuû toïa vì ñaïi chuùng thuyeát phaùp xong, duy-na laïi cuøng ñaïi chuùng haï baùi thaân taï. Laäp taêng thuû toïa töùc oâm höông ñeán thaát phöông tröôïng trí taï truï trì, traûi toïa cuï leã baùi ba laïy hai laàn, baåm baïch: “Nhöõng mong ñöôïc Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu uûy phaùi laøm vieäc, con chæ coøn bieát daïn maët daïn maøy thöøa ñöông chöùc vuï naëng neà. Neáu coù choã naøo khoâng troøn nhieäm vuï thì mong ñöôïc Hoøa thöôïng phaùt taâm töø bi, roäng löôïng bao dung, thaät khoâng khoûi hoå theïn, kinh sôï!”. Noùi ñoaïn, laäp taêng thuû toïa ñeán khoá ty vaø caùc lieâu xaù vaùi chaøo vaán an. Phöông tröôïng chuaån bò böõa côm rau giaûn ñôn

chieâu ñaõi laäp taêng thuû toïa, laïi ñaëc bieät chuaån bò thang thuûy vaø côm toái, ban ñeâm laïi chieâu ñaõi thang thuûy vaø traùi caây. Caùc buoåi chieâu ñaõi naøy ñeàu môøi chaáp söï taêng löôõng töï quang laâm baàu baïn, thò giaû cuûa laäp taêng thuû toïa cuõng ñöôïc döï tieäc môøi. Qua ngaøy hoâm sau, truï trì ñaëc bieät toå chöùc traø ñieåm taïi taêng ñöôøng ñeå chieâu ñaõi laäp taêng thuû toïa. Thò giaû thænh khaùch cuï bò baûng vaên baùo chieâu ñaõi traø, ñeán lieâu laäp taêng thuû toïa thaép höông baùi thænh, leã tieát cuõng gioáng nhö khi thieát ñaët traø ñieåm chieâu ñaõi taân thuû toïa. Laäp taêng thuû toïa cuõng phaûi thieát ñaët traø ñieåm chieâu ñaõi laïi thuû toïa vaø ñaïi chuùng, leã tieát cuõng gioáng nhö thuû toïa tieàn ñöôøng thieát ñaët traø ñieåm chieâu ñaõi thuû toïa haäu ñöôøng vaø ñaïi chuùng. Truï trì cuõng choïn moät ngaøy naøo ñoù taïi thaát phöông tröôïng thieát ñaët traø ñieåm ñeå khoaûn ñaõi taân laäp taêng thuû toïa, coù môøi chaáp söï taêng löôõng töï ñeán quang laâm baàu baïn. * * * [1133c27]

[1134a03] [1134a04] [1134a05]
THÆNH DANH ÑÖÙC THUÛ TOÏA [1133c27] Truï trì tu döï baåm loä, nhö höõu duaãn yù, phöông tröôïng tieân thænh traø, löôõng töï quang baïn. Töùc minh coå thaêng toøa, caùnh baát baùo chuùng. Truï trì uûy khuùc trí khaån, hai toøa döõ ñaïi chuùng ñoàng thaân baùi thænh, minh chung toáng quy lieâu. Traø thang quaûn ñaõi leã döõ tieàn ñoàng. Tieán thoaùi baát hoãn löôõng töï, voâ giao ñaïi daõ. Baûng thöùc: [1134a03] Ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng kim thaàn trai thoaùi, töïu vaân ñöôøng ñieåm traø, ñaëc vi taân maïng thuû toïa lieâu tinh traàn hai chi nghi. Nhöng thænh chö tri söï, ñaïi chuùng ñoàng thuøy quang baïn. Kim nguyeät … nhaät thò ty moã kính baïch NGHI THÖÙC THÆNH MÔØI DANH ÑÖÙC THUÛ TOÏA [1133c27] (Ñoái vôùi ngöôøi ñöôïc môøi thænh) thì truï trì tröôùc heát phaûi hoûi qua yù vò naøy, neáu nhö vò aáy ñoàng yù thì tröôùc tieân truï trì phaûi chieâu ñaõi oâng ta traø taïi thaát phöông tröôïng coù löôõng töï quang laâm baàu baïn. Sau ñoù gioùng troáng thaêng toøa maø khoâng caàn traûi qua

giai ñoaïn treo baûng baùo cho ñaïi chuùng bieát. Taïi phaùp toøa, truï trì thaønh khaån giôùi thieäu lyù do toân thænh danh ñöùc thuû toïa. Xuoáng toøa, truï trì cuøng toaøn theå taêng chuùng höôùng veà danh ñöùc thuû toïa bieåu thò thaønh yù baùi thænh, sau ñoù thænh chuoâng ñöa danh ñöùc thuû toïa trôû veà taêng lieâu. Leã nghi thieát baøy traø thang quaûn ñaõi cuõng gioáng nhö nghi thöùc chieâu ñaõi laäp taêng thuû toïa ñaõ noùi ôû treân. Nghi thöùc töïu chöùc vaø thoaùi nhieäm cuûa danh ñöùc thuû toïa ñöôïc cöû haønh ñôn ñoäc (nhöng trang troïng), chöù khoâng cöû haønh chung vôùi nghi thöùc töïu nhieäm vaø thoaùi chöùc cuûa chaáp söï taêng löôõng töï (bôûi danh ñöùc thuû toïa khoâng quaûn lyù moät söï vuï cuï theå naøo) neân khoâng coù thuû tuïc giao tieáp thay theá. Baûng thöùc môøi traø danh ñöùc thuû toïa: [1134a02] Saùng nay sau khi duøng trai xong, Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu (truï trì) taïi vaân ñöôøng (taêng ñöôøng) ñaõi traø taân maïng thuû toïa, taïm toû baøy nghi thöùc chuùc möøng. Thænh môøi caùc tri söï vaø ñaïi chuùng cuøng quang laâm baàu baïn. Ngaøy … thaùng … thò ty moã kính baåm baïch * * *

LÔØI BAØN Laäp taêng thuû toïa vaø Danh ñöùc thuû toïa ñeàu laø nhöõng chöùc vuï cao caáp danh döï trong Thieàn laâm, khoâng thuoäc vaøo haøng nguõ cuûa löôõng töï, cho neân nghi thöùc baùi thænh vaø thoaùi nhieäm ñeàu cöû haønh ñôn ñoäc, chöù khoâng cöû haønh chung vôùi löôõng töï hay caùc chöùc vuï khaùc. Taïi Coå thanh qui thì haàu nhö khoâng coù hai chöùc söï naøy, hai chöùc naøy do ngöôøi ñôøi sau thieát laäp, coøn thieát laäp vaøo thôøi gian naøo thì khoâng theå xaùc ñònh ñöôïc roõ raøng. Chöùc vuï Laäp taêng thuû toïa taïi ñòa haït giaùo hoùa, chuyeân ñaøo taïo taêng chuùng, chuû yeáu vì ñaïi chuùng thuyeát phaùp cuøng vieäc chaáp nhaän cho taêng chuùng vaøo thaát tham hoïc thöa hoûi ñaïo phaùp. Nhìn töø chöùc traùch vaø ñòa vò coù nhieàu ñieåm gioáng nhö Vieän tröôûng vieän Phaät hoïc ñôøi sau. Chaéc haún ñaây laø chöùc vuï ñeå taêng cöôøng vieäc giaùo duïc Phaät hoïc cho taêng chuùng ôû caùc chuøa coù beà theá to lôùn, coøn ôû caùc chuøa coù beà theá nhoû beù thì chöa haún ñaõ coù chöùc vuï naøy. Taïi Phaät hoïc vieän ngaøy nay, chuû yeáu laø taäp trung giaùo duïc Phaät phaùp cho hoïc taêng, nhaø chuøa ñeàu ñöa hoïc taêng ñeán vieän theo hoïc neân khoâng caàn thieát ñaët chöùc Laäp taêng thuû toïa nöõa. Coøn nhö Danh ñöùc thuû toïa, laø moät cöông vò khoâng coù chöùc traùch cuï theå, chæ chuû yeáu nieäm danh vaø ñöùc cuûa vò thuû toïa naøy ñeå taïo ra moät hình töôïng göông

maãu cho chuùng taêng, ñoàng thôøi cuõng nöông vaøo

Danh ñöùc thuû toïa ñeå ñeà cao uy tín cuûa nhaø chuøa.

Chuøa Thieàn hieän nay cuõng khoâng coù chöùc naøy.

Do nôi yù nghóa troïng ñaïi cuûa hai chöùc vuï danh döï neâu treân, cho neân ngöôøi ñaûm nhaän chöùc vuï naøy danh voïng raát cao, do ñoù nghi thöùc baùi thænh thaäp phaàn trang nghieâm long troïng.

*

* *

[1134a07]

(

)
(
)

(
)

(
)(
)

(
)

()

(
)

()
()

(
)(
)()

(
)(
)(

)
()
()

LÖÔÕNG TÖÏ TAÁN THOAÙI [1134a07] Ñaàu thuû vuï traïch taøi ñöùc töông ñöông giaû vi chi, nhi caän chi dung löu, traùch dó aåm thöïc dieân tieáp vi söï, söû thuû baàn baõo ñaïo chi só duõ cam thoaùi taøng, tuøng laâm haø do haâm dieãm? Truï trì ñöông caùch kyø teä khaû daõ! Tri söï Coå qui chæ lieät giaùm vieän, duy-na ñieån toïa, tröïc tueá, khoá ñaàu, nguõ vieân nhi dó. Chöùc maõn minh chuøy baïch chuùng caùo thoaùi, quy ñöôøng tuøy chuùng, sô voâ ñan lieâu thaùp vò, coá tuøng laâm ñænh thaïnh. Caän lai chö phöông ñaïi tieåu caàn cöïu, ñoäng chí baùch soá, boäc dòch boäi chi, nhi taêng ñöôøng khuyùch voâ nhaát nhaân. Thaùi Ñònh gian, Thoaùt Hoan thöøa töôùng laõnh haønh Tuyeân chính vieän phaân thöôïng, trung, haï tam ñaúng töï vieän, ngaïch ñònh tueá thænh tri söï vieân soá, chính vi thöû daõ. Nghi tuaân haønh chi! Phaøm chöùc söï töông maõn, döï ngheä phöông tröôïng baåm thoaùi. Nhö traïch tieán thoaùi nhaät ñònh, truï trì leänh haønh giaû baùo löôõng töï tri. Ñöông vaõn hoân chung minh, cöïu tri söï nhaát ban ngheä phöông tröôïng saùp höông caùo baåm, xuùc leã nhaát baùi, naïp khoá kyù thöôïc thi nhi thoaùi. Töïu trung hoaëc höõu taùi löu giaû, truï trì tuøy toáng ñaùo khoá ty, thò giaû thieâu höông, ñieåm thang mieãn löu. Thöù taûo nguõ canh chung minh, ñaàu thuû nhaát ban hoaøi höông ngheä phöông tröôïng, xuùc leã nhaát baùi caùo

thoaùi. Hoaëc höõu löu giaû, dieäc ñoàng tieàn leã, ñieåm thang löu chi. Truï trì dó traïch ñònh nhaân danh muïc töû bính Taây ñöôøng, caàn cöïu, leänh khaùch ñaàu haønh giaû thænh chuùc baõi, hoäi traø. Kyø cöïu tri söï nhaát ban, haäu taêng ñöôøng haønh chuùc bieán, tuøng haäu moân nhaäp. Thöôïng thuû minh chuøy nhaát haï vaân: “Baïch ñaïi chuùng, moã ñaúng taïc moâng ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng töø chæ, leänh quy khoá ty. Kim lai taâm löïc bì quyeän, caùo thoaùi quy ñöôøng tuøy chuùng. Caån baïch”. Taùi minh chuøy nhaát haï, tuøng Thaùnh taêng taû xuaát truï trì tieàn löôõng trieån tam leã. Sô trieån vaân: “Moã ñaúng taïc moâng chaân luïc, töï quyù phæ taøi, haï tình voâ nhaäm quyù hoaøi chi chí”. Taùi trieån töï haøn oân taát, xuùc leã tam baùi, thoaùi thaân tuøng Thaùnh taêng höõu xuaát Thaùnh taêng tieàn ñaïi trieån tam baùi, chuyeån thaân tuøng thuû toïa baûn khôûi tuaàn ñöôøng nhaát taùp, trung gian vaán taán nhi thoaùi. Chuùc baõi, haønh giaû thuû thænh taân nhaân chí taåm ñöôøng hieán traø taát, truï trì cung khôûi thieâu höông nhaát chuù, quy vò baïch vaân: “Tieàn löôõng töï caùo thoaùi, thöû vuï baát khaû khuyeát nhaân, baùi thænh moã nhaân sung tri söï, moã nhaân sung ñaàu thuû”. Truïc nhaát tieâu danh baïch

caät, truï trì xuaát töïu loâ tieàn laäp. Thò giaû aáp thænh taân nhaân chí truï trì tieàn, ñoái xuùc leã nhaát baùi. Taân tri söï ñoàng tieán tieàn, löôõng trieån tam leã, sô trieån vaân: “Moã ñaúng saï nhaäp tuøng laâm, chö söï sinh sô, quaù

moâng söû leänh, haï tình baát thaéng khuûng cuï chi chí”. Taùi trieån vaân: “Töùc nhaät thôøi leänh caån thôøi cung duy ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng toân haäu khôûi cö ña phöôùc”. Xuùc leã tam baùi, truï trì ñaùp nhaát baùi. Taân ñaàu thuû tieán tieàn löôõng trieån tam leã, trí töø ñoàng tieàn. Chuyeån vò hieán thang. Haøm Thuaàn qui: “AÁp toïa, aáp höông, aáp thang, chí kim chö phöông haønh chi. Hoaëc vò ñang vaõn höõu ñaëc vi, thöû khaû mieãn. Giaûng baát giaûng, taïi truï trì yù”. Thang baõi, taï leã, hoaëc trieån, hoaëc mieãn. Cuùng ñaàu minh taêng ñöôøng chung, ñaïi chuùng quy baùt vò laäp ñònh. Truï trì nhaäp ñöôøng, tieân toáng tieàn ñöôøng thuû toïa, dó thöù ñaàu thuû tuøy quy baùt vò, caùc xuùc leã nhaát baùi. Thöù toáng haäu ñöôøng, ñoái xuùc leã nhaát baùi. Taân tri söï nhaát ban, döï laäp ö Taây ñöôøng baûn ñaàu, truï trì quy vò. Duy-na vaõng truï trì tieàn vaán taán traéc laäp (nhö duy-na dó thoaùi, taéc tri khaùch thò giaû ñaïi haønh leã). Truï trì phoù muïc töû döõ chi, ñöông dieän vaán taán, tuøng Thaùnh taêng haäu chuyeån minh chuøy nhaát haï vaân: “Baïch ñaïi chuùng, tieàn tri söï caùo thoaùi, thöû vuï baát khaû khuyeát nhaân, thích phuïng ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng töø chæ, thænh moã nhaân moã chöùc, moã nhaân sung moã chöùc. Caån baïch”. Phuïc minh chuøy nhaát haï, thò giaû töùc aáp thænh taân tri söï nhaát ban, chí truï trì tieàn xuùc leã nhaát baùi. Duy-na baïch vaân: Thænh tri söï caät. Höïu minh chuøy nhaát haï, tri söï nhaát ban löôõng trieån tam leã (trí töø tònh döõ tieàn

ñoàng) tri söï chuyeån Thaùnh taêng haäu höõu xuaát Thaùnh taêng tieàn baøi laäp, ñaïi trieån tam baùi. Duy-na daãn tuaàn ñöôøng nhaát taùp, quy trung vaán taán, hoaønh thoaùi, quaù Taây ñöôøng baûn ñaàu laäp. Ñöôøng ty haønh giaû haùt vaân: “Ñaïi chuùng leã haï taân tri söï”. Phoå ñoàng xuùc leã nhaát baùi taát, höïu haùt vaân: “Taân tri söï leã taï ñaïi chuùng”. Phoå ñoàng xuùc leã nhaát baùi taát, höïu haùt vaân: “Ñaïi chuùng toáng taân tri söï quy khoá ty”. Cung ñaàu haønh giaû minh taêng ñöôøng chung, truï trì toáng nhaäp ñoái xuùc leã nhaát baùi, toáng truï trì xuaát döõ cöïu nhaân giao ñaïi hoã chuyeån thaân, ñoái xuùc leã nhaát baùi, toáng cöïu nhaân xuaát, thò giaû tieân haï. Thöù ñaàu thuû laõnh chuùng haï taát, haønh giaû haùt vaân: “Ñaïi chuùng toáng taân thuû toïa quy lieâu”. Taùi minh chung toáng haï taát, haùt vaân: “Ñaïi chuùng toáng taân duy-na quy ñöôøng ty”. Höïu minh chung toáng haï taát, truïc nhaát haùt vaân: “Löôõng ban caàn cöïu toáng taân haäu ñöôøng thuû toïa thö kyù taïng chuû tri khaùch quy lieâu”. Toáng haï giao ñaïi leã tònh ñoàng tieàn. Höïu caùc haùt vaân: “Ñaïi chuùng toáng cöïu thuû toaø ñoâ töï quy lieâu”. Dieäc minh chung toáng haï taát, caùc haùt vaân: “Löôõng ban caàn cöïu toáng dó thöù cöïu ñaàu thuû tri söï quy moâng ñöôøng tieàn tö”. Leã dieäc nhö tieàn, toáng truï trì xuaát. Lieâu chuû tieân töông tieáp, giao hoã chuyeån thaân, ñoái xuùc leã nhaát baùi, baát toáng xuaát. Nhieân haäu thuï haï caâu taát, taân cöïu nhaân caùc hoaøi höông, töùc ngheä phöông tröôïng baùi taï. Taân nhaân

höông heä khoá ty bò taï taát, taân cöïu nhaân ñoàng tuaàn lieâu. Phöông tröôïng thænh baùn trai ñieåm taâm. Trai thôøi thaûo phaïn nhöng thænh Taây ñöôøng, caàn cöïu quang baïn. Lieät chöùc taïp vuï ñaõi thænh löôõng töï lieãu, bieät nhaät ngheä ñöôøng ty caùo thoaùi, thöù ñeä traïch nhaân giao theá. NGHI THÖÙC CHAÁP SÖÏ TAÊNG LÖÔÕNG TÖÏ TÖÏU CHÖÙC VAØ THOAÙI NHIEÄM [1134a07] Ñaàu thuû cuûa (Taây ban trong chaáp söï taêng löôõng ban vò trí raát quan yeáu) neân phaûi löïa choïn ngöôøi taøi ñöùc coâng xöùng ñeå ñaûm nhieäm, nhöng gaàn ñaây, boïn ngöôøi dung tuïc chaúng coù chuùt kieán thöùc, nghó giaûn ñôn chöùc vuï ñaàu thuû chæ coù nhieäm vuï lo vieäc aên uoáng ñeå thuø tieáp moïi ngöôøi, khieán cho baäc cao só an baàn laïc ñaïo caøng theâm cam chòu lui goùt giaáu thaân khoâng ñaûm nhieäm chöùc vuï ñaàu thuû ñeå baûo trì thanh cao thì tuøng laâm laáy gì khieán ngöôøi ta nghe tieáng maø ñeán, nhaân ñoù maø haáp daãn nhaân taøi ñaây? Giöõ chöùc vuï truï trì thì phaûi neân noã löïc caùch tröø teä ñoan neâu treân môùi ñöôïc. Coøn nhö tri söï Ñoâng ban thì theo Coå thanh qui chæ neâu ra naêm ngöôøi laø giaùm vieän, duy-na, ñieån toïa, tröïc tueá, khoá ñaàu maø thoâi. Khi nhieäm kyø cuûa chaáp söï taêng hai ban ñaõ maõn, töï ñoäng ñaùnh chuøy goã, höôùng veà ñaïi chuùng tuyeân boá

thoaùi vò, quay veà taêng ñöôøng giöõ thaân phaän 1 taêng chuùng bình thöôøng trong ñaïi chuùng, ban sô chaúng yeâu caàu ñöôïc ñaëc bieät ñaõi ngoä lieâu rieâng, giöôøng leû, do ñoù maø tuøng laâm heát söùc thònh haønh. Gaàn ñaây (phong khí ñaïi bieán) taïi caùc chuøa Thieàn laâm baát keå laø lôùn hay nhoû, soá caàn cöïu höôûng thuï ñaõi ngoä ñaëc thuø ñoâng coù soá traêm, boäc dòch phuïc thò cho nhoùm ngöôøi naøy taêng theâm gaáp boäi. Trong khi taïi taêng ñöôøng, soá taêng nhaân phoå thoâng chuû yeáu le hoe khoâng ñöôïc maáy ngöôøi. Trong khoaûn nieâu hieäu Thaùi Ñònh, thöøa töôùng Thoaùt Hoan kieâm luoân chöùc quaûn lyù Tuyeân chính vieän, phaân caùc chuøa ra ba haïng thöôïng – trung vaø haï, qui ñònh haïn ngaïch sính thænh taêng tri söï vaø caàn cöïu moãi naêm cuûa caùc chuøa, caên cöù vaøo tình hình thieáu thöøa maø hoaïch ñònh, aáy laø vì chuyeän neâu treân vaäy. Caùc chuøa Thieàn laâm phaûi tuaân thuû qui ñònh naøy cuûa thöøa töôùng Thoaùt Hoan môùi ñöôïc. Phaøm chöùc söï taêng saép maõn nhieäm kyø phaûi ñeán thaát phöông tröôïng thænh caàu thoaùi vò. Nhö löïa choïn ngaøy taán chöùc vaø thoaùi vò ñaõ xong, truï trì baûo haønh giaû baåm baùo cho löôõng töï bieát. Ngay toái ñoù, luùc chuoâng chieàu gioùng leân, ñoaøn cöïu tri söï caùc ngöôøi ñeán thaát phöông tröôïng thaép höông baåm baùo, laáy toïa cuï giaäp xuoáng neàn bieåu yù laïy moät laïy, naïp laïi cho khoá ty chìa khoùa vaø soå saùch roài laø thoaùi vò. Nhö trong ñaùm coù ngöôøi

nhaát ñònh laø ñöôïc löu nhieäm thì truï trì ñích thaân ñöa soá ngöôøi ñoù ñeán khoá ty, thò giaû ñoát höông, doïn thang thuûy, truï trì aân caàn khuyeân môøi hoï löu nhieäm. Qua ngaøy hoâm sau, luùc chuoâng gioùng baùo canh naêm, caùc ñaàu thuû oâm höông ñeán thaát phöông tröôïng, giaäp toïa cuï xuoáng neàn bieåu yù laïy moät laïy, baåm baùo thoaùi vò. Thaûng hoaëc coù ngöôøi ñöôïc löu nhieäm thì leã tieát tieán haønh cuõng nhö ñoái vôùi tri söï. Tröôùc ñoù, doïn thang thuûy löu nhieäm hoï.

Sau ñoù, truï trì giao cho haønh giaû khaùch ñaàu moät baûng danh saùch chaáp söï taêng hai ban vöøa môùi tuyeån ñònh, baûo môøi thænh caùc vò taân chaáp söï taêng, cuøng Taây ñöôøng, caàn cöïu ñoä chaùo. Duøng chaùo xong thì ñaõi traø. Nhoùm ngöôøi tri söï caàn cöïu trong hai ban ñôïi taêng ñöôøng muùc chaùo khaép môùi theo cöûa sau maø vaøo. Moät vò coù tö caùch cao trong nhoùm cöïu tri söï ñaùnh moät chuøy goã noùi: “Xin caùc vò haõy chuù yù! Nhoùm chuùng toâi ñaây tröôùc kia ñöôïc Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu töø bi phaân coâng troâng coi caùc haïng muïc coâng taùc cuûa khoá ty. Nhöng nay ñaây taâm löïc ñeàu meät moûi, xin ñöôïc thoaùi vò trôû veà taêng ñöôøng laøm moät taêng chuùng bình thöôøng. Xin kính caån baåm baùo!”. Laïi ñaùnh moät tieáng chuøy goã nöõa, töø beân traùi töôïng Thaùnh taêng böôùc ra tröôùc truï trì, traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy hai laàn. Traûi toïa cuï laàn ñaàu noùi: “Boïn chuùng con ñaây tröôùc kia thöøa mong Hoøa thöôïng tuyeån choïn ñeà

baït luïc duïng, töï bieát taøi naêng khoâng ñuû, trong loøng heát söùc hoå theïn!”. Laàn traûi toïa cuï thöù hai thöa hoûi chuyeän aám laïnh. Noùi xong, giaäp toïa cuï xuoáng ñaát 3 laàn leã baùi roài trôû ngöôøi lui ra, töø beân hoâng phaûi töôïng Thaùnh taêng tieán ra phía tröôùc töôïng, traûi toïa cuï quì laïy giaäp ñaàu ba laïy, chuyeån ngöôøi töø thuû toïa baûn ñaàu ñöùng daäy, ñi khaép taêng ñöôøng moät voøng roài ñöùng laïi taïi chính giöõa taêng ñöôøng, vaùi chaøo vaán an moïi ngöôøi roài lui ra. Duøng xong chaùo, haønh giaû khaùch ñaàu giöõ laïi taân nhieäm chaáp söï taêng, môøi ñeán thaát phöông tröôïng hieán traø. Uoáng traø xong, truï trì ñích thaân ñöùng daäy ñoát moät naém nhang, trôû veà vò trí cuõ noùi: “Hai töï tröôùc ñaây ñaõ baùo thoaùi vò nhöng chöùc vuï naøy khoâng theå thieáu troáng ngöôøi phuï traùch ñöôïc. Nay xin baùi thænh vò moã sung chöùc tri söï, vò moã sung chöùc ñaàu thuû!”. Sau khi tuaàn töï tuyeân boá thænh môøi vò naøo sung chöùc naøo roài, truï trì böôùc ñeán tröôùc lö höông ñöùng. Thò giaû vaùi chaøo môøi caùc ngöôøi môùi nhaän chöùc ñeán tröôùc truï trì, hai beân cuøng giaùp maët giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy. Caùc tri söï môùi nhaän chöùc cuõng böôùc tôùi traûi toïa cuï laïy ba laïy hai laàn. Traûi toïa cuï laàn ñaàu noùi: “Boïn con vaøo tuøng laâm chöa laâu, moïi söï vieäc ñeàu coøn môùi laï. Nay thöøa mong Hoøa thöôïng tín nhieäm cho boïn con nhaän chöùc vuï vaâng theo söï sai baûo cuûa ngaøi, trong loøng thaät

khoâng khoûi heát söùc sôï haõi!”. Traûi toïa cuï laàn thöù hai noùi: “Hoâm nay thôøi khí chính ñang toát ñeïp, kính chuùc Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu sinh hoaït nhö yù, baûo troïng phaùp theå, maïnh khoûe, nhieàu phöôùc”. Keá giaäp toïa cuï xuoáng neàn ba laàn trí yù laïy ba laïy, moãi laàn taân tri söï laïy kính truï trì ñeàu laïy ñaùp leã moät laïy. Taân ñaàu thuû böôùc ñeán tröôùc traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy hai laàn, baïch lôøi nhö taân tri söï ñaõ noùi tröôùc ñoù. Sau ñoù, hai ban taân chaáp söï quay veà vò trí cuûa mình, thò giaû hieán thang thuûy (caên cöù vaøo baûn Haøm Thuaàn thanh qui – truøng tu vaøo nieân hieäu Haøm Thuaàn ñôøi Nam Toáng ghi cheùp thì luùc aáy) coøn coù nghi thöùc vaùi chaøo môøi ngoài, thænh môøi ñoát höông, môøi thang thuûy cho ñeán nay töï vieän caùc nôi vaãn coøn tuaân haønh. Coù ngöôøi coøn cho raèng tôùi hoâm aáy töï vieän phaûi ñaëc bieät chieâu ñaõi taân chaáp söï. Tuy nhieân, ñieàu naøy cuõng coù theå mieãn thi haønh hoaëc giaû cöû

haønh hay khoâng laø tuøy ôû yù truï trì. Duøng thang thuûy xong, taân chaáp söï ban phaûi bieåu thò caûm taï truï trì, coù khi traûi toïa cuï giaäp ñaàu laïy ba laïy, coù khi mieãn cöû haønh nghi thöùc naøy (nghóa laø tuøy nghi maø quyeát ñònh). Haønh giaû cung ñaàu gioùng chuoâng taêng ñöôøng, ñaïi chuùng ai ai ñeàu trôû veà choã mình aên côm maø ñöùng. Truï trì böôùc vaøo taêng ñöôøng, tröôùc heát ñöa thuû toïa tieàn ñöôøng, keá ñeán laø caùc ñaàu thuû trôû veà vò trí duøng côm. Caùc ngöôøi naøy ñeàu daäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy. Keá ñeán, truï trì ñöa thuû toïa haäu ñöôøng trôû veà vò trí aên côm,

giaùp maët cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy nhau moät laïy. Caû ban taân tri söï tröôùc tieân ñöùng taïi baûn ñaàu cuûa Taây ñöôøng. Sau khi truï trì quay veà vò trí aên côm cuûa mình, thì duy-na tieán ñeán tröôùc maët truï trì vaùi chaøo vaán an xong ñöùng keá beân (trong tröôøng hôïp duy-na ñaõ thoaùi vò thì do tri khaùch hoaëc thò giaû thay theá cöû haønh leã naøy). Truï trì laáy danh saùch taân ban chaáp söï giao cho duy-na, duy-na ngay ñoù vaùi chaøo vaán an, töø sau löng töôïng Thaùnh taêng böôùc voøng ra ñaùnh moät tieáng chuøy goã baåm baïch: “Kính baïch ñaïi chuùng! Caùc tieàn tri söï ñaõ tuyeân boá thoaùi vò, nhöng chöùc vuï naøy khoâng theå thieáu ngöôøi. Vöøa hay tuaân phuïng töø chæ cuûa Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu thænh môøi vò moã naøy sung vaøo chöùc vuï moã, vò moã kia sung vaøo chöùc vuï moã. Nay xin caån caùo baïch!”. Laïi ñaùnh moät tieáng chuøy goã nöõa, thò giaû vaùi chaøo môøi caû ban taân tri söï ñeán tröôùc truï trì giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy. Duy-na baåm baïch raèng: “Nghi thöùc baùi thænh taân ban tri söï ñeán ñaây laø döùt”, roài laïi ñaùnh moät hoài chuøy goã. Caû ban taân tri söï traûi toïa cuï laïy ba laïy hai laàn, lôøi leõ caûm taï cuõng gioáng nhö tröôùc. Caùc taân tri söï chuyeån töø sau töôïng Thaùnh taêng theo phía beân phaûi töôïng Thaùnh taêng maø ra tröôùc töôïng Thaùnh taêng ñöùng thaønh haøng, traûi toïa cuï giaäp ñaàu ñaïi leã ba laïy. Duy-na höôùng daãn taân tri söï ban ñi moät voøng taêng ñöôøng, quay trôû veà ñöùng ngay chính giöõa chaøo hoûi vaán an, reõ lui ngang qua baûn ñaàu cuûa

Taây ñöôøng maø ñöùng. Haønh giaû ñöôøng ty noùi to: “Ñaïi chuùng haõy laïy möøng taân ban tri söï!”, roài cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy. Xong laïi noùi raèng: “Taân ban tri söï haõy laïy taï ôn ñaïi chuùng!”, moïi ngöôøi laïi cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy. Xong laïi noùi: “Ñaïi chuùng haõy ñöa taân ban tri söï ñeán khoá ty!”, haønh giaû cuùng ñaàu doäng chuoâng taêng ñöôøng. Truï trì ñích thaân ñöa taân ban tri söï vaøo khoá ty, cuøng nhau giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy, taân ban tri söï ñöa truï trì ra khoûi khoá ty. Roài ñoù taân cöïu ban tri söï tieán haønh nghi thöùc giao nhaän chöùc vuï, chuyeån ngöôøi ñöùng giaùp maët nhau, cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy, taân ban tri söï ñöa cöïu ban trò söï ra. Thò giaû tröôùc tieân chuùc möøng, keá ñoù ñaàu thuû laõnh ñaïo ñaïi chuùng chuùc möøng. Xong ñaâu ñoù, haønh giaû noùi: “Ñaïi chuùng haõy ñöa taân thuû toïa veà lieâu!”, roài laïi doäng chuoâng laàn nöõa ñöa möøng. Xong noùi raèng: “Ñaïi chuùng haõy ñöa taân duy- na veà ñöôøng ty!”, roài laïi thænh chuoâng ñöa möøng. Keá ñoù noùi: “Hai ban cöïu chaáp söï taêng thoaùi nhieäm haõy ñöa taân thuû toïa haäu ñöôøng, thö kyù, taïng chuû, tri khaùch trôû veà taêng lieâu!”.

Leã tieát ñöa, möøng cuøng nghi thöùc giao nhaän cuøng vôùi leã tieát taân cöïu tri söï giao tieáp gioáng nhau. Xong haønh giaû ñöôøng ty laïi cao gioïng noùi: “Ñaïi chuùng haõy ñöa cöïu thuû toïa vaø Ñoâ giaùm töï trôû veà taêng lieâu!”, laïi cuõng doäng chuoâng bieåu thò ñöa möøng. Xong laïi cao gioïng noùi: “Löôõng

ban caàn cöïu haõy ñöa töø thuû toïa trôû xuoáng laø caùc cöïu ñaàu thuû veà moâng ñöôøng, töø ñoâ töï trôû xuoáng laø caùc cöïu tri söï veà lieâu tieàn tö!”. Leã tieát cuõng cöû haønh nhö ñöa taân chaáp söï tröôùc ñoù. Keá ñoù, taân ban chaáp söï taêng ñöa tieãn truï trì ra khoûi khoá ty vaø taân ban tri söï ñöôïc lieâu chuû ngay ñoù ñeán tieáp röôùc, cuøng nhau chuyeån ngöôøi ñöùng giaùp maët, cuøng nhau giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy, nhöng khoâng caàn ñöa tieãn lieâu chuû ra ngoaøi maø ngoài laïi ñoùn nhaän chöùc möøng. Leã tieát ñöa tieãn, chuùc möøng, ñoùn tieáp xong, taân vaø cöïu ban tri söï ñeàu mang höông ñeán thaát phöông tröôïng baùi taï truï trì. Höông cuûa taân ban chaáp söï do khoá ty cuï bò. Leã taï ôn xong, taân cöïu ban chaáp söï cuøng raûo moät voøng caùc lieâu thaêm hoûi ñaïi chuùng. Phöông tröôïng chieâu ñaõi môøi duøng ñieåm taâm vaø baùn trai. Buoåi ngoï trai chæ doïn côm rau sô saøi, nhöng coù môøi Taây ñöôøng vaø caàn cöïu quang laâm baàu baïn. Caùc chöùc traùch taïp vuï (töø lieâu nguyeân trôû xuoáng) maõn nhieäm kyø thì phaûi ñôïi khi truï trì hoaøn thaønh vieäc môøi taân ban chaáp söï löôõng töï xong môùi choïn ngaøy thuaän tieän ñeán lieâu duy-na (ñöôøng ty) baåm baùo xin thoaùi vò. Duy-na seõ nhaát nhaát tuyeån choïn nhaân vieân taïp vuï toát môùi cuøng vôùi nhaân vieân cuõ tieán haønh nghi thöùc giao nhaän.

[1134c06] (
) (
) QUAÛI BAÙT THÔØI
THÆNH TRI SÖÏ [1134c06] Höõu xöù truï trì baát tieân hoøa hoäi, maëc traïch nhaân ñònh, döï phaân phoù ñöôøng ti haønh giaû ö taêng ñöôøng taûo chuùc baõi, quaûi ñaùp thôøi haùt vaân: “Ñaïi chuùng thieáu laäp, thænh taân tri söï”. Duy-na nhaäp Thaùnh taêng tieàn thieâu höông, tuaàn ñöôøng nhaát taùp, chí truï trì tieàn vaán taán, traéc laäp. Truï trì phoù sôû thænh nhaân danh muïc töû. Tieáp caät, ñöông dieän vaán taán, tuøng Thaùnh taêng haäu chuyeån, minh chuøy nhaát haï vaân: “Baïch ñaïi chuùng, thích phuïng ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng töø chæ, thænh moã nhaân sung moã tri söï”. Truïc nhaát baïch caät, thò giaû aáp thænh taân nhaân chí truï trì tieàn thuï chöùc, döõ tieàn leã ñoàng. Hoài phöông tröôïng hoäi traø, thænh ñaàu thuû leã, tònh ñoàng tieàn.

THÆNH MÔØI TRI SÖÏ LUÙC TREO BAÙT [1134c06] Coù nôi truï trì môøi thænh taân tri söï nhöng khoâng cuøng moïi ngöôøi thöông löôïng hoûi yù kieán tröôùc maø aâm thaàm töï mình tuyeån ñònh ngöôøi. Tröôùc tieân daën doø haønh giaû ñöôøng ty ngay taêng ñöôøng khi ñaïi chuùng vöøa aên chaùo sôùm xong treo baùt beøn noùi: “Ñaïi chuùng haõy taïm ñöùng laïi giaây laùt ñeå cöû haønh nghi thöùc thænh môøi taân tri söï!”. Duy-na vaøo taêng ñöôøng ñeán tröôùc töôïng Thaùnh taêng ñoát höông ñi raûo moät voøng quanh taêng ñöôøng roài ñeán tröôùc truï trì chaøo hoûi vaán an

roài ñöùng keá beân, truï trì ñöa cho duy-na danh muïc caùc taân tri söï maø mình môøi thænh. Duy-na tieáp laáy ngay ñoù vaùi chaøo vaán an, roài töø phía sau töôïng Thaùnh taêng chuyeån mình böôùc ra ñaùnh moät tieáng chuøy baåm baïch: “Kính baïch ñaïi chuùng! Vöøa hay phuïng maïng töø chæ cuûa Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu môøi thænh vò moã sung chöùc vuï taân tri söï”. Duy-na tuaàn töï baåm baïch xong thì thò giaû vaùi chaøo môøi taân tri söï ñeán tröôùc maët truï trì nhaän chöùc, leã tieát cuõng nhö leã môøi thænh taân tri söï thoâng thöôøng tröôùc ñoù. Sau ñoù quay veà thaát phöông tröôïng duøng traø, nghi thöùc thænh môøi taân ñaàu thuû ôû tröôøng hôïp naøy cuõng gioáng nhö nghi thöùc thænh môøi thoâng thöôøng taân ñaàu thuû tröôùc ñoù. * * *

[1134c14]
()

(
)

(
)

(

)

THÒ GIAÛ TAÁN THOAÙI [1134c14] Thænh löôõng töï taát, cöïu thò giaû tuøy truï trì thöôïng phöông tröôïng tö baåm vaân: “Moã ñaúng cöûu thò Hoøa thöôïng. Kim duïc caùo thoaùi tuøy chuùng bieän ñaïo, phuïc voïng töø bi”. Thaùp höông ñaïi trieån tam baùi nhi thoaùi. Truï trì pheâ haï ñöôøng ty thænh taân thò giaû. Duy-na leänh haønh giaû chieáu pheâ thænh, nhöng thænh lieâu nguyeân khuyeán thænh, ñoàng töïu ñöôøng ty traø. AÁp nhaäp thieâu höông, ñieåm traø taát, khôûi thaân taùi thieâu höông, baïch vaân: “Thích phuïng ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng töø chæ, leänh thænh moã giaùp thöôïng toïa sung moã thò giaû”. Truïc nhaát baïch caät, aáp thuï thænh nhaân tieán tieàn phoå xuùc leã nhaát baùi. Chuyeån vò duy- na haønh leã, aáp toïa,

aáp höông quy vò toïa. Hieán thang taát, daãn thöôïng phöông tröôïng truï trì xuaát, duy-na tieán tieàn baåm vaân: “Thích phuïng töø chæ, leänh thænh moã nhaân, sung moã thò giaû, kim daãn chuù höông leã baùi”. Truï trì cöù toïa, taân thò giaû thaùp höông ñaïi trieån tam baùi. Taát, duy-na toáng quy lieâu, ñoái xuùc leã nhaát baùi. Thò giaû toáng xuaát, khöôùc döõ cöïu nhaân giao ñaïi, ñaàu thuû leã ñoàng Haøm Thuaàn qui taûi: “Dieäc höõu truï trì töï toáng thò giaû quy lieâu. Thò giaû ñöông xuùc leã nhaát baùi, toáng xuaát”. Chí Ñaïi qui taûi: “Nhöôïc danh ñöùc chi só, truï trì cung toáng nhaäp lieâu, ñoái xuùc leã nhaát baùi, duy-na du haï nhi dó, vaät thò vi thöôøng”. Phöông tröôïng haønh giaû, tröïc saûnh, kieäu phieân baùi

haï. Ñöôøng ty haønh giaû daãn taân cöïu thò giaû ñoàng tuaàn lieâu taát, taân thò giaû taùi thöôïng phöông tröôïng chuù höông baùi taï. Cöïu thò giaû taûo vaõn töù ñoàng taân thò giaû phöông tröôïng vaán taán. Tam nhaät haäu truï trì pheâ haï ñöôøng ty, toáng quy chuùng lieâu, döõ duy-na giao hoã ñoái xuùc leã nhaát baùi. Toáng duy-na xuaát, thöù döõ lieâu nguyeân vaán taán. Taát, nhöng thöôïng phöông tröôïng chuù höông baùi taï. Thaùnh taêng thò giaû heä duy-na traïch nhaân, hoøa hoäi. Sung chöùc haäu daãn thöôïng phöông tröôïng leã baùi. Tuøy leä traø thang ñieåm taâm quaûn ñaõi. THÒ GIAÛ THOAÙI CHÖÙC, TÖÏU NHIEÄM [1134c14] Sau khi coâng taùc thænh môøi chaáp söï taêng löôõng töï hoaøn taát, cöïu thò giaû theo truï trì ñeán thaát phöông tröôïng baåm baùo raèng: “Boïn con ñaây thò phuïng Hoøa thöôïng ñaõ laâu, nay muoán baåm baùo thoaùi chöùc theo ñaïi chuùng tu hoïc ñaïo phaùp. Ngöôõng mong Hoøa thöôïng töø bi chaáp thuaän!”. Noùi xong ñoát höông, traûi toïa cuï ñaïi trieån ba laïy roài lui ra. Truï trì ñem yù kieán thænh môøi taân thò giaû pheâ duyeät roài truyeàn cho ñöôøng ty (lieâu duy-na). Duy-na ñem baûn pheâ duyeät naøy giao cho haønh giaû baûo y cöù theo baûn pheâ duyeät thænh môøi naøy maø baùi thænh taân thò giaû, laïi baûo lieâu nguyeân cuøng ra söùc khuyeân môøi roài cuøng taân thò giaû ñeán lieâu duy-na uoáng traø. Sau khi môøi vaøo, ñoát höông

doïn traø ñaõi xong roài duy-na laïi ñöùng daäy ñoát höông tuyeân baïch raèng: “Vöøa hay phuïng maïng töø chæ cuûa Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu leänh vò thöôïng toïa moã giaùp sung chöùc thò giaû”. Tuaàn töï baåm baïch xong, vaùi chaøo môøi ngöôøi ñöôïc môøi thænh böôùc tôùi roài cuøng nhau giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy roài chuyeån vò trí ñöa ñeán choã vò trí cuûa thò giaû. Duy-na vaùi chaøo môøi ngoài, môøi ñoát höông roài quay veà vò trí thò giaû maø ngoài. Sau khi duøng thang thuûy xong, daãn leân thaát phöông tröôïng. Truï trì böôùc ra, duy-na tieán tôùi tröôùc baåm baïch: “Vöøa hay phuïng maïng töø chæ cuûa Hoøa thöôïng baûo môøi thænh vò moã sung chöùc thò giaû moã. Nay ñöa vò aáy ñeán ñoát höông leã baùi Hoøa thöôïng”. Truï trì ngoài nghieâm trang treân vò trí mình, taân thò giaû thaép höông, traûi toïa cuï cöû haønh ñaïi leã laïy ba laïy. Xong, duy-na ñöa taân thò giaû trôû veà taêng lieâu, cuøng nhau giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy. Thò giaû ñöa duy-na ra khoûi lieâu roài cuøng cöïu thò giaû laøm thuû tuïc giao nhaän chöùc vuï, leã tieát naøy cuõng gioáng nhö leã tieát giao nhaän chöùc vuï cuûa taân cöïu ñaàu thuû [caên cöù vaøo Haøm Thuaàn thanh qui (thanh qui ñôøi Haøm Thuaàn nhaø Nam Toáng)] ghi cheùp thì cuõng coù tình huoáng truï trì ñích thaân tieãn ñöa thò giaû veà

taêng lieâu. Phaàn thò giaû phaûi giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy truï trì moät laïy roài ñöa ngaøi ra khoûi taêng lieâu. Nhöng caên cöù vaøo Chí Ñaïi thanh qui (thanh qui ñôøi Chí Ñaïi nhaø Nguyeân) ghi cheùp thì chæ khi naøo coù baäc danh só ñaày ñaïo ñöùc

sung vaøo chöùc thò giaû thì truï trì môùi ñích thaân ñöa vaøo lieâu, giaùp maët giaäp toïa cuï xuoáng ñaát trí yù laïy moät laïy, duy-na phaûi chuùc möøng maø thoâi. Khoâng neân xem ñaây laø thöôøng qui]. Sau ñoù, haønh giaû thaát phöông tröôïng, kieäu phu vaø tröïc saûnh ñöôøng ñeán laïy möøng. Sau ñoù, haønh giaû ñöôøng ty daãn thò giaû cuõ môùi cuøng raûo khaép caùc lieâu moät voøng ñeå thaêm hoûi ñaïi chuùng. Xong roài, taân thò giaû phaûi ñeán thaát phöông tröôïng thaép höông laïy taï ôn truï trì. Buoåi ñaàu môùi baøn giao chöùc vuï, cöïu thò giaû sôùm toái luoân quanh quaån beân caïnh taân thò giaû ñeå ñeán thaát phöông tröôïng höôùng veà truï trì vaùi chaøo vaán an. Ba ngaøy sau, truï trì môùi pheâ leänh cho ñöôøng ty ñöa cöïu thò giaû veà lieâu chuùng taêng, cuøng vôùi duy-na ñoàng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy nhau moät laïy roài môùi ñöa duy-na ra khoûi lieâu, keá ñoù vaùi chaøo cuøng thaêm hoûi lieâu nguyeân. Xong laïi trôû leân thaát phöông tröôïng ñoát höông leã baùi taï ôn truï trì. Rieâng thò giaû Thaùnh taêng thì thuoäc traùch nhieäm cuûa duy-na tuyeån choïn, duy-na cuøng vôùi ngöôøi truùng tuyeån thöông löôïng, sau khi töïu chöùc ñöôïc duy-na daãn leân thaát phöông tröôïng leã baùi taï ôn truï trì, vaø theo leä thöôøng thì cuõng coù baøy traø thang cuøng ñieåm taâm maø gia dó khoaûn ñaõi. * * *

LÔØI BAØN Tieát thöù 6 moâ taû tình huoáng caùc cöïu chaáp söï töø nhieäm ra sao vaø truï trì laøm theá naøo tuyeån duïng chaáp söï môùi, cuøng vôùi caùc nghi thöùc thoaùi nhieäm vaø töïu chöùc cuûa cöïu vaø taân chaáp söï, an baøi caùch thöùc giao tieáp cuûa chöùc söï cuõ vaø môùi. Tieát thöù baûy moâ taû vieäc truï trì töø boû thöôøng qui trình tuyeån choïn taân chaáp söï theo caùch ñaëc thuø rieâng bieät. Tieát thöù taùm trình baøy caùch thöùc cöïu thò giaû xin töø nhieäm khi heát nhieäm kyø, taân thò giaû ñöôïc choïn löïa theá naøo vaø khi taân cöïu thò giaû baøn giao chöùc vuï thì coù nghi thöùc gì? Theo lyù thì thò giaû laø moät trong caùc ñaàu thuû cuûa Taây töï neân vieäc baøn giao chöùc vuï ñaùng leõ ñöôïc trình baøy luoân ôû tieát thöù saùu, nhöng do thò giaû laø nhaân vieân thaân tuøng cuûa truï trì, coù thaân phaän thaät ñaëc bieät. Hôn nöõa, coù loaïi thò giaû nhö y baùt thò giaû khoâng ôû ban naøo caû, töùc laø khi hai töï baøy ban tham thænh, thì thò giaû cuõng chæ thò phuïng beân mình truï trì, chöù khoâng thuoäc haøng nguõ chaáp söï taêng töï. Do ñoù lieân quan ñeán vieäc thò giaû töø nhieäm vaø töïu chöùc thì phaûi ñeà caäp rieâng bieät moät tieát. Vieäc töø nhieäm vaø töïu chöùc cuûa moät soá chöùc söï taêng trong chuøa vöøa neâu treân coù quan heä raát lôùn ñoái vôùi vieäc trieån khai caùc haïng muïc coâng taùc toát hay xaáu cuûa chuøa, ñoàng thôøi cuõng coù aûnh höôûng raát lôùn ñoái vôùi söï thònh suy cuûa chuøa Thieàn laâm. Nöôùc nhaø

höng hay suy laø do ôû caùch duøng ngöôøi, maø ngay Phaät giaùo höng hay suy cuõng laø do ôû caùch duøng ngöôøi thoâi. Taêng tuïc tuy khaùc nhau, nhöng ñaïo lyù

vaãn töông thoâng. Do coù söï thaän troïng trong vieäc tuyeån löïa anh taøi, quyeát ñònh cuûa truï trì trong khi tuyeån choïn caùc chöùc söï, luoân caàn phaûi tröng caàu yù kieán cuûa caùc tröôûng laõo vaø caùc cöïu chaáp söï taêng nay ñaõ thoaùi vò vaø truï trì caùc chuøa baïn xung quanh, laém khi coøn phaûi nghe theo yù kieán cuûa caùc ñaøn vieät coù söï quan heä thöôøng xuyeân, laâu ñôøi, maät thieát vôùi nhaø chuøa. Caùc trình töï neâu treân, moät maët thaâu thaäp ñöôïc hieäu quaû roäng lôùn do tham khaûo yù kieán nhieàu ngöôøi, maø maët khaùc coøn traùnh ñöôïc vieäc laäp beø keát phaùi tranh giaønh chöùc vuï trong chuøa. Tuy nhieân tham khaûo yù kieán töø nhieàu phía nhö theá laïi aûnh höôûng quaù lôùn ñeán quyeát saùch chính xaùc cuûa truï trì vì phaûi ñaén ño uyeån chuyeån theo söï phaân tranh cuûa laém heä phaùi neân coù khi truï trì baõi boû söï phieàn nhieãu cuûa nhieàu yù kieán naøy noï, thöïc hieän bieän phaùp ñaëc bieät ñoäc haønh, ñoäc ñoaùn. Nhöng trong tình huoáng naøy thì truï trì duïng taâm lieäu coù coâng minh chaêng? Caùi nhìn cuûa ngaøi coù beùn nhoïn chính xaùc chaêng? Laïi cuõng laø moät daáu hoûi lôùn! Ñuùng laø tieán cuõng khoù maø luøi cuõng khoù, laøm theá naøo ñeå tuyeån hieàn – nhieäm naêng ñaây? Thaät söï ñaây laø moät chuyeän khoâng phaûi deã daøng xöû lyù.

Theo kinh nghieäm töø ngaøn naêm maø xeùt thì töï vieän neân baûo chuùng tuyeån hieàn-nhieäm naêng, phaûi chaêng vieäc phöông tröôïng choïn ñöôïc ngöôøi coù taøi ñöùc laø moät vieäc heát söùc troïng yeáu? Vaäy thì neân chaêng phaûi taïo ra cheá ñoä boài döôõng, khaûo haïch nhaân taøi, cuøng vôùi vieäc phaûi thieát laäp cheá ñoä theo doõi giaùm saùt taát caû caùc chöùc vuï trong chuøa? Ñaây laø vaán ñeà cöïc kyø troïng yeáu vaø caên baûn. Ngoaøi ra, an baøy theá naøo cho hôïp leõ ñoái vôùi nhöõng ngöôøi thoaùi vò cuõng laø moät vaán ñeà lôùn. Trong saùch phaûn ñoái vieäc caùc taêng chaáp söï ñaõ thoaùi vò ñöôïc höôûng thuï ñaõi ngoä quaù cao, maø ñeà xöôùng cheá ñoä coù theå leân cao maø cuõng coù theå xuoáng thaáp, nghóa laø caùc chöùc söï taêng sau khi thoaùi vò, ngoaïi tröø tröôøng hôïp ngoaïi leä, coøn neáu khoâng thì neân trôû veà sinh hoaït trong chuùng bình thöôøng. Ñaây laø moät quan ñieåm nhìn xa, troâng roäng vaäy. Tieán vi taêng chöùc, thoaùi vi taêng chuùng laø chuyeän bình thöôøng maø! * * *

[1135a05]

[1] LIEÂU XAÙ GIAO CAÙT THAÄP VAÄT

[1135a05] Lieâu xaù thaäp vaät, thöôøng truï trí bieän baát dò, vaõng vaõng chöùc söï nhaân thò vi truyeàn xaù. Laâm tieán thoaùi thôøi, höông nhaân caùc töï ban di, ñaõng nhieân nhaát khoâng, söû taân nhaäp lieâu giaû, mang voâ sôû thoá, vò mieãn cuï soá ñaùo khoá ty nhu saùch baát chí, nhaân thöû thöôïng haï thaàn vaãn baát an. Thieát nhöôïc öùng phoù, truøng phí thöôøng truï. Khoá ty ñöông trí toång baï, cuï taû chö lieâu thaäp vaät. Truï trì tri söï thieâm ñònh, nhöng phaân trí tieåu baï phoù chö lieâu, löôõng töông ñoái ñoàng, taân cöïu töông duyeân giao caùt. Toån giaû coâng giôùi tu boå, khuyeát giaû baûn lieâu boài thöôøng. Töông tieán thoaùi soå nhaät tieàn, phoù töï ñaùi haønh giaû laõi baï ñaùo caùc lieâu, döï tieân ñieåm ñoái phaân hieåu. Traùch

taïi baûn

lieâu nhaân boäc, voâ ñaéc taåu thaát, vi giaû boài thöôøng. Hoaëc höõu taêng thieâm soå muïc, tuøy töùc ñoàng phuï baï, thöù khaû keâ khaûo daõ. CHEÁ ÑOÄ BAØN GIAO ÑOÀ ÑAÏC CUÛA LIEÂU XAÙ [1135a05] Ñoà ñaïc cuûa lieâu xaù do thöôøng truï saém ra khoâng phaûi deã, nhöng thöôøng thöôøng caùc chöùc söï taêng hay xem lieâu xaù nhö laø nhaø khaùch truyeàn nhau töø ngöôøi naøy sang ngöôøi noï, cho neân gaëp luùc phaûi baøn giao rôøi chuøa thì maëc cho höông nhaân cuûa mình maïnh ai naáy khuaân vaùc laáy xaøi, khieán trong lieâu xaù chæ coøn troáng loác, khieán ngöôøi tôùi tieáp nhaän lieâu xaù ñôù ngöôøi ra chaúng bieát phaûi laøm sao, chæ coøn caùch keâ khai moät danh muïc vaät duïng caàn duøng, ñeán khoá ty yeâu caàu cung öùng. Neáu cung öùng khoâng ñuû thì chaúng traùnh ñöôïc chuyeän traùch moùc phieàn loøng, khieán treân döôùi mieäng moàm lôøi tieáng chaúng yeân. Giaù nhö (khoá ty chieáu theo soá vaät duïng yeâu caàu maø) cung caáp cho ngöôøi môùi nhaän lieâu xaù, thì laïi taêng theâm phaàn gaùnh chòu cuûa thöôøng truï nhaø chuøa. Doù ñoù maø khoá ty neân thaønh laäp moät toång soå boä, raønh roõ ghi cheùp vaät duïng caùc lieâu trình truï trì tri söï kieåm ñònh, roài taïi moãi lieâu phaân phaùt cho moät soå boä nhoû cuõng ghi cheùp ñaày ñuû vaät duïng cuûa moãi lieâu, hai soå lôùn nhoû naøy ñoái chieáu gioáng nhau môùi ñöôïc (khoá ty vaø ngöôøi quaûn söï caùc lieâu moãi beân giöõ moät soå). Khi taân cöïu chaáp söï thay theá nhau thì phaûi caên cöù vaøo vaät

duïng ghi trong soå boä hieän coøn maø giao nhaän nhau, neáu coù vaät duïng naøo hö hoaïi thì phaûi laáy cuûa thöôøng truï maø tu boå, coøn neáu vaät duïng naøo maát maùt thì ngöôøi hieän nguï taïi lieâu ñoù phaûi töï boài thöôøng. Luùc saép taán chöùc vaø thoaùi vò, thì tröôùc ñoù vaøi ngaøy phoù töï daãn theo haønh giaû mang soå boä ñeán caùc lieâu, tröôùc heát kieåm ñieåm ñoái chöùng roõ raøng. Traùch nhieäm cuï theå do nhaân boäc cuûa lieâu ñoù ñaûm ñöông, khoâng ñöôïc ñeå vaät duïng maát maùt (maø phaûi giöõ gìn caån thaän). Neáu ai vi phaïm ñieàu leä thì phaûi bò traùch phaït boài thöôøng, hoaëc giaû vaät duïng trong lieâu coù taêng theâm soá muïc sau khi kieåm keâ thì phaûi kòp thôøi haïch toaùn ghi theâm vaøo soå boä ñeå tieän kieåm chöùng ngaøy sau. * * * LÔØI BAØN Lieâu xaù laø moät sinh hoaït thaät cô baûn trong Thieàn laâm, quaûn lyù lieâu xaù laø moät maéc xích cô baûn trong toaøn boä coâng vieäc quaûn lyù cuûa Thieàn laâm. Do aûnh höôûng quan nieäm coi Thieàn laâm laø tö höõu, cho neân vaøo ñôøi Nguyeân ñoà ñaïc maát maùt trong lieâu xaù laø moät tình traïng raát traàm troïng, do ñoù tieát naøy qui ñònh cheá ñoä quaûn lyù thaät nghieâm khaéc, bao quaùt cheá ñoä traùch nhieäm quaûn lyù luùc bình thôøi laãn luùc baøn giao taân cöïu. Cheá ñoä naøy roõ raøng lieân quan ñeán

traùch nhieäm cuûa chöùc söï taêng, ngaên chaën hoï lôïi duïng chöùc quyeàn laáy vaät coâng laøm cuûa rieâng, töø ñoù baûo hoä ñöôïc taøi saûn chung, coù taùc duïng nhaát ñònh laøm bôùt ñi raát nhieàu xung ñoät maâu thuaãn. * * * [1135a16] (
)

(
) PHÖÔNG
TRÖÔÏNG ÑAËC VI TAÂN CÖÏU LÖÔÕNG TÖÏ THANG [1135a16] Thænh khaùch thò giaû leänh khaùch ñaàu haønh giaû bò baøn phuïc loâ chuùc, ngheä taân cöïu tieàn ñöôøng thuû toïa xöù, chuù höông xuùc leã nhaát baùi, baåm vaân: “Ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng thænh tham tieàn töïu taåm ñöôøng ñaëc vi hieán thang”. Thöù taân cöïu ñoâ töï tieàn

chuù höông voâ baùi, töø ngöõ ñoàng tieàn. Dó thöù taân cöïu löôõng töï, leänh khaùch ñaàu thænh. Bính thænh caàn cöïu quang baïn. Ñinh quaûi taåm ñöôøng, phoâ thieát toøa vò. Quang baïn phaân thuû. Taân ñaàu thuû nhaát xuaát, taân tri söï nhò xuaát. Cöïu ñaàu thuû tam xuaát, cöïu tri söï töù xuaát. Dö caàn cöïu döï quang baïn giaû, lieät chuû baïn löôõng bieân. Taây töï cö taû, Ñoâng töï cö höõu. Thieâu höông thò giaû döï baøi chieáu baøi. Chí thôøi minh coå khaùch taäp ñoàng thænh khaùch thò giaû haønh leã (tieåu toøa thang leã ñoàng). Chí vaõn thang quaû. Thöù nhaät chuùc baõi, thænh taân cöïu nhaân traø. Khoá ty dieäc thænh traø, nhieân baát caäp phoù. Phoù phöông tröôïng traø baõi, khöôùc vaõng trí taï. Baùn trai khoá ty ñieåm taâm nhöng ñeà ñieàu. Toáng cöïu nhaân chuùc phaïn tam nhaät. PHÖÔNG TRÖÔÏNG ÑAËC BIEÄT ÑAÕI THANG THUÛY TAÂN – CÖÏU LÖÔÕNG TÖÏ [1135a16] Thò giaû thænh khaùch baûo haønh giaû khaùch ñaàu cuï bò maâm caây coù phuû vaûi cuøng lö höông ñeán choã taân cöïu thuû toïa tieàn ñöôøng ñoát höông, giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy baåm baïch: “Ñöôøng ñaàu Hoøa thöôïng thænh tröôùc buoåi tieåu tham ñeán taåm ñöôøng phöông tröôïng ñeå döï khoaûn ñaõi thang thuûy”, keá ñoù ñeán tröôùc taân – cöïu ñoâ töï ñoát höông môøi nhöng khoâng laïy, lôøi leõ cuõng gioáng nhö môøi thænh taân – cöïu thuû toïa tieàn ñöôøng noùi ôû tröôùc. Keá ñoù ñoái vôùi taân cöïu chaáp söï löõng

töï thì baûo khaùch ñaàu ñeán môøi thænh, ñoàng thôøi cuõng môøi luoân caàn cöïu quang laâm baàu baïn. Treo baûng Ñaõi thang thuûy ôû taåm ñöôøng, baøy bieän trang hoaøng toøa vò, caàn cöïu quang laâm baàu baïn ngoài hai beân ñoái maët nhau. Taân ñaàu thuû haøng nhaát, taân tri söï haøng nhì, cöïu ñaàu thuû haøng thöù ba, cöïu tri söï haøng thöù tö. Phaàn caùc caàn cöïu khaùc döï quang laâm baàu baïn saép ôû hai beân chuû quang laâm baàu baïn, Taây töï ôû beân traùi, Ñoâng töï ôû beân phaûi. Thò giaû ñoát höông cuï bò chieáu baøi (taám baûng ghi thöù töï choã ngoài). Ñeán giôø gioùng troáng, khaùch môøi taäp hoïp cuøng vôùi thò giaû thænh khaùch haønh leã (cuøng vôùi tieåu toøa thang leã gioáng nhau). Ñeán chieàu toái, doïn thang thuûy vaø traùi caây khoaûn ñaõi. Qua ngaøy hoâm sau, khi duøng chaùo saùng xong, thænh taân – cöïu duøng traø, khoá ty cuõng môøi thænh duøng traø, nhöng khoâng ñeán döï kòp maø phaûi ñeán thaát phöông tröôïng duøng traø xong, lieàn ñeán khoá ty trí taï buoåi baùn trai. Khoá ty ñaõi ñieåm taâm ñeán döï buø laïi, ñöa ngöôøi cuû ñaõi côm chaùo ba ngaøy. * * * [1135a29]
( )

ÑÖÔØNG TY ÑAËC VI TAÂN CÖÏU THÒ GIAÛ TRAØ

THANG [1135a29] Thaûo phaïn baõi, duy-na leänh ñöôøng ty haønh giaû thænh taân cöïu thò giaû. Bính Thaùnh taêng thò giaû tham tieàn töïu lieâu hieán thang. Ñöôøng ty thieát vò baøi chieáu baøi, thænh lieâu nguyeân quang baïn. Minh lieâu tieàn baûn, tieáp nhaäp aáp toïa (leã döõ khoá ty ñoàng). Ñöông taïi phöông tröôïng ñaëc vi thang chi tieân, thöù baát töông phöông haønh leã. Haäu phöông tröôïng ñaëc vi taân thuû toïa traø baõi, taéc ñöôøng ty dieäc thænh taân cöïu thò giaû ñaëc vi traø. Thöù nhaät ñöông chuyeân trí taï.

ÑÖÔØNG TY ÑAËC BIEÄT ÑAÕI TRAØ THANG THUÛY THÒ GIAÛ MÔÙI CUÕ

[1135a29] Buoåi côm sô saøi xong, duy-na baûo haønh giaû ñöôøng ty (lieâu duy-na) thænh môøi thò giaû môùi cuõ cuøng vôùi thò giaû cuûa töôïng Thaùnh taêng tröôùc buoåi tieåu tham, ñeán lieâu duy-na (ñöôøng ty) ñaõi thang thuûy. Ñöôøng ty (lieâu duy-na) baøy bieän vò trí ngoài, treo baûng neâu vò trí, thænh lieâu nguyeân quang laâm baàu baïn. Ñaùnh vaân baûn tröôùc lieâu, tieáp röôùc khaùch vaøo vaùi chaøo ngoài (leã cuõng gioáng nhö cuûa khaùch ty chieâu ñaõi). Phaûi neân ñaõi thang thuûy tröôùc thaát phöông tröôïng ñaõi thang thuûy haàu khoâng phöông haïi ñeán vieäc haønh leã, ñôïi cho phöông tröôïng ñaëc bieät ñaõi taân

thuû toïa duøng traø xong thì khoá ty cuõng ñaëc bieät môøi thænh thò giaû cuõ môùi duøng traø. Qua ngaøy hoâm sau, caùc ngöôøi ñöôïc chieâu ñaõi phaûi trí taï hai nôi. * * * [1135b07] ( ) ()

KHOÁ TY ÑAËC VI

TAÂN CÖÏU LÖÔÕNG TÖÏ THANG DÖÔÏC THAÏCH [1135b07] Thaûo phaïn baõi, leänh khaùch ñaàu haønh giaû bò baøn phuïc loâ chuùc. Thöôïng thuû tri söï ngheä taân cöïu thuû toïa, cöïu ñoâ töï xöù, chuù höông töø vaân: “Kim vaõn phöông tröôïng thang baõi, töïu khoá ty ñaëc vi hieán thang. Phuïc voïng giaùng troïng”. Khaùch ñaàu tuøy haäu thænh vaân: “Thang baõi töïu toïa döôïc thaïch”, caäp

thænh taân cöïu ñaïi tieåu chöùc söï. Nhöng thænh Taây ñöôøng, caàn cöïu quang baïn. Thieát vò baøi chieáu baøi. Vò phaân töù xuaát. Taân ñaàu thuû nhaát xuaát, cöïu ñaàu thuû nhò xuaát, cöïu tri söï tam xuaát, trang khoá töù xuaát. Taân tri söï dieäc y ban baøi vò. Ñoäc duy-na töïu toøa, quang baïn caàn cöïu nhö phöông tröôïng baøi vò. Haäu phöông tröôïng thang baõi, khoá ty minh baûn, caùc y chieáu baøi laäp ñònh. Ñoâ töï tuaàn toøa aáp toïa taát, thieâu höông aáp höông. Y toïa vò xuaát ñaàu tuaàn vaán taán. Quy trung thieâu quang baïn höông quy vò toïa tieán thang. Thang baõi khôûi thaân xuaát. Ngheä loâ tieàn taï thang taát, tröøu y töïu toïa döôïc thaïch. KHOÁ TY ÑAËC BIEÄT THEÁT ÑAÕI LÖÔÕNG TÖÏ CUÕ MÔÙI DUØNG THANG THUÛY VAØ CÔM TOÁI [1135b07] Côm rau xong, baûo haønh giaû khaùch ñaàu cuï bò maâm goã traûi naép vaûi, ñaët lö höông, ñuoác. Thöôïng thuû tri söï ñeán choã lieâu cuûa thuû toïa vaø ñoâ töï cuõ môùi ñoát höông baåm baïch raèng: “Chieàu toái nay, buoåi chieâu ñaõi thang thuûy ôû thaát phöông tröôïng xong, xin môøi ñeán khoá ty ñaëc

bieät ñaõi thang thuûy. Cuùi mong ñeán döï cho theâm phaàn trang troïng!". Khaùch ñaàu noái goùt môøi thænh raèng: "Sau khi duøng thang thuûy xong, xin töïu toøa duøng côm toái!", cuõng môøi thænh luoân caùc chöùc söï lôùn nhoû. Laïi cuõng môøi thænh luoân Taây ñöôøng vaø caàn cöïu quang laâm baàu baïn, baøy bieän vò trí ngoài döï leã vaø treo baûng phaân

ñònh vò trí ngoài. Vò trí ngoài phaân ra laøm boán haøng: taân ñaàu thuû haøng thöù nhaát, cöïu ñaàu thuû haøng thöù hai, cöïu tri söï haøng thöù ba, trang khoá haøng thöù tö. Taân tri söï cuõng y theo ban maø baøy vò trí, rieâng duy-na töïu toøa quang laâm baàu baïn vaø caàn cöïu thì baøy vò trí nhö phöông tröôïng. Chôø cho buoåi chieâu ñaõi thang thuûy ôû thaát phöông tröôïng xong xuoâi roài, khoá ty ñaùnh vaân baûn, moïi ngöôøi y theo baûng phaân vò trí ñöùng an ñònh, ñoâ töï ñi raûo moät voøng toøa vò xong vaùi chaøo moïi ngöôøi môøi ngoài roài ñoát höông môøi moïi ngöôøi thaép höông, y theo thöù töï caùc haøng toøa vò raûo moät voøng vaùi chaøo vaán an, quay veà chính giöõa ñoát höông môøi khaùch quang laâm baàu baïn thaép höông, quay trôû veà vò trí cuûa mình maø ngoài roài daâng ñaõi thang thuûy. Duøng thang thuûy xong, caùc ngöôøi ñöôïc môøi ñöùng daäy böôùc ra ñeán tröôùc lö höông taï ôn ñaõi thang thuûy, xong roài khoaùc y ñeán toøa vò duøng côm toái. * * *

[1135b19]

( )

ÑÖÔØNG TY TOÁNG CÖÏU THUÛ TOÏA, ÑOÂ TÖÏ BAÙT

VÒ [1135b19] Duy-na ö löôõng töï tieán thoaùi tam nhaät haäu vò khai tónh thôøi, phaân phoù ñöôøng ty haønh giaû daãn nhaân löïc baøi ñaêng, thænh cöïu thuû toïa, ñoâ töï töïu ñöôøng ty hieán thang. Duy-na tieáp nhaäp, chuù höông khieát thang taát, baïch vaân: "Thanh chöùc kyù maõn, sôn moân leã hôïp dieân toáng baùt vò". Daãn chí taêng ñöôøng, tuøng haäu moân nhaäp. Tieân toáng thuû toïa, thöù toáng ñoâ töï quy caùc baûn ñaàu. Caùc xuùc leã nhaát baùi ñöông nhaät quaûi baùt phoù ñöôøng. ÑÖÔØNG TY ÑÖA CÖÏU THUÛ TOÏA VAØ CÖÏU ÑOÂ TÖÏ ÑEÁN BAÙT VÒ [1135b19] Duy-na vaøo luùc ba ngaøy sau luùc löôõng töï thoaùi chöùc vaø töïu nhieäm xong, môùi vöøa höøng saùng, daën doø haønh giaû ñöôøng ty daãn nhaân löïc xaùch ñeøn loàng môøi cöïu thuû toïa, cöïu ñoâ töï ñeán ñöôøng ty (lieâu duy-na) daâng ñaõi thang thuûy. Duy-na ñoùn tieáp vaøo, ñoát höông duøng thang thuûy xong, baåm baïch raèng: "Chöùc vuï thanh cao cuûa caùc vò vöøa maõn, theo leã nhaø chuøa phaûi ñöa veà choã duøng côm (baùt vò)". Noùi xong, ñöa ñeán taêng ñöôøng töø cöûa sau vaøo. Tröôùc ñöa cöïu thuû toïa, keá ñeán ñöa cöïu ñoâ töï quay veà vò trí baûn ñaàu cuûa hoï. Moïi ngöôøi cuøng giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy nhau moät laïy, ngay hoâm ñoù ghi teân ñeán taêng ñöôøng.

[1135b25]

( )

( ) PHÖÔNG TRÖÔÏNG QUAÛN ÑAÕI TAÂN CÖÏU

LÖÔÕNG TÖÏ [1135b25] Truï trì ñaëc vi thöôïng ñöôøng, nhaát nhaát tieâu danh. Töï taï

taát, taân cöïu nhaân töïu toøa haï baùi taï. Thænh khaùch thò giaû leänh khaùch ñaàu haønh giaû, bò baøn phuïc, loâ chuùc, höông hôïp, ngheä taân cöïu thuû toïa, ñoâ töï tieàn, chuù höông traàn thænh vaân: “Phöông tröôïng Hoøa thöôïng ngoï khaéc thænh töïu taåm ñöôøng quaûn ñaõi”. Khaùch ñaàu thænh dó thöù taân cöïu nhaân bính caàn cöïu quang baïn. Taåm ñöôøng thieát vò, baøi chieáu baøi. Khaùch taäp, baùo truï trì xuaát tieáp, caùc nhaäp toøa, y chieáu baøi laäp ñònh. Thieâu höông thò giaû döõ thænh khaùch thò giaû tuaàn aáp toïa taát, thieâu höông tieán traùc. Thò giaû nhaát ban lieät truï trì tieàn vaán taán, nhaäp vò. Haønh thang haï thöïc taát. Chí haønh phaïn thôøi, thieâu

höông Thò giaû li vò thieâu höông. Haï saán phaïn taát thoaùi traùc, minh coå giaûng traø leã (döõ ñaëc vi thang leã ñoàng). Minh coå tam haï thoaùi toøa. Taân cöïu nhaân löôõng trieån tam leã baùi taï. PHÖÔNG TRÖÔÏNG KHOAÛN ÑAÕI LÖÔÕNG TÖÏ MÔÙI CUÕ [1135b25] Truï trì nhaát nhaát ñaëc bieät môøi thöôïng ñöôøng neâu teân caûm taï xong, löôõng töï cuõ môùi töïu laïi döôùi toøa caûm taï. Thò giaû thænh khaùch baûo haønh giaû khaùch ñaàu cuï bò maâm goã coù traûi naép vaûi, ñaët lö höông, ñeøn caày vaø hoäp nhang ñeán tröôùc thuû toïa vaø ñoâ töï cuõ môùi ñoát höông baåm baïch lôøi môøi raèng: “Hoøa thöôïng phöông tröôïng vaøo luùc giôø ngoï, thænh môøi caùc vò ñeán taåm ñöôøng ñeå khoaûn ñaõi!”. Khaùch ñaàu keá ñoù thænh môøi nhöõng ngöôøi cuõ môùi vaø caàn cöïu quang laâm baàu baïn. Taåm ñöôøng baøy bieän vò trí ngoài vaø treo baûng phaân ñònh vò trí ngoài, khi khaùch ñaõ taäp hoïp ñaày ñuû thì baùo truï trì. Truï trì böôùc ra ñoùn tieáp moïi ngöôøi vaøo toøa, y theo thöù töï ghi trong baûng phaân vò trí maø laäp ñònh. Keá thò giaû ñoát höông cuøng thò giaû thænh khaùch raûo moät voøng môøi moïi ngöôøi ngoài, xong ñoát höông ngoài vaøo baøn döï tieäc. Caû ban thò giaû saép haøng tröôùc truï trì vaùi chaøo vaán an, roài ngoài vaøo vò trí. Ñeán luùc doïn côm thì thò giaû ñoát höông rôøi choã ngoài ñoát höông. Cöû haønh boá thí quaø taëng vaø duøng côm xong, rôøi khoûi baøn tieäc, gioùng troáng cöû haønh leã ñaõi traø (cuõng gioáng nhö leã ñaëc bieät

môøi thang thuûy). Sau ñoù, gioùng troáng ba tieáng lui ra khoûi toøa. Nhöõng ngöôøi môùi cuõ cuøng traûi toïa cuï laïy giaäp ñaàu theo ñaïi leã ba laïy hai laàn ñeå baùi taï.
* * * [1135c07] (
)( )
( ) (
)
PHÖÔNG TRÖÔÏNG ÑAËC VI TAÂN THUÛ TOÏA TRAØ [1135c07] Quaûn ñaõi lieãu, thöù taûo thieâu höông thò giaû phuùc truï trì leänh khaùch ñaàu haønh giaû bò baøn phuïc, loâ chuùc, höông hôïp. Thænh khaùch thò giaû taû traø baûng (thöùc kieán tieàn danh ñöùc thuû toaï ñoàng) ngheä thuû toïa lieâu chuù höông xuùc leã nhaát baùi baåm vaân: “Ñöôøng ñaàu

Hoøa thöôïng trai thoaùi, töïu vaân ñöôøng ñaëc vi ñieåm traø. Phuïc voïng giaùng troïng”. Khaùch ñaàu baùo chuùng quaûi Ñieåm traø baøi, nhöng thænh tri söï ñaïi chuùng quang baïn. Baøi chieáu baøi. Thò giaû haønh leã (tònh döõ töù tieát ñaëc vi

leã ñoàng, duy töù baûn ñaàu baát an höông kyû, voâ tuaàn ñöôøng thænh traø). Leã taát, tieân thaâu thuû toïa truï trì traûn, thuû toïa tröïc xu truï trì tieàn haønh leã. Sô trieån vaân: “Thöû nhaät ñaëc moâng tieân ñieåm leã yù quaù caàn, haï tình baát thaéng quyù caûm chi chí”. Taùi trieån töi haøn oân taát, xuùc leã tam baùi. Thuû toïa tuøng Thaùnh taêng haäu höõu xuaát ñöôøng tieàn. Truï trì töông toáng phuïc vò chaáp traûn. Thò giaû thieâu quang baïn höông taát, thaâu traûn minh coå tam haï thoaùi toøa. Thuû toïa nhöng ö phaùp ñöôøng haï gian, haäu truï trì taï traø. PHÖÔNG TRÖÔÏNG ÑAËC BIEÄT ÑAÕI TRAØ TAÂN THUÛ TOÏA [1135c07] Khoaûn ñaõi xong, saùng hoâm sau thò giaû ñoát höông phuùc baåm laïi vôùi truï trì, baûo haønh giaû khaùch ñaàu cuï bò maâm goã coù naép vaûi cuøng lö höông, ñeøn caày vaø nhang. Thò giaû thænh khaùch vieát baûng thoâng baùo ñaõi traø (hình thöùc cuõng gioáng nhö khi ñaõi thuû toïa danh ñöùc noùi ôû tröôùc), ñeán lieâu cuûa taân thuû toïa, ñoát höông giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy, baåm baïch raèng: “Hoøa thöôïng ñöôøng ñaàu môøi sau buoåi ñoä trai ñeán vaân ñöôøng ñaëc bieät ñaõi traø, cuùi mong ñeán döï ñeå taêng theâm phaàn trang troïng!”. Khaùch ñaàu baùo ñaïi chuùng treo baûng baùo Ñaõi traø,

cuøng thænh môøi tri söï vaø ñaïi chuùng quang laâm baàu baïn, baøy trí baûng phaân vò trí. Thò giaû haønh leã (ñeàu gioáng nhö boán leã tieát neâu ôû tröôùc, nhöng taïi boán baûn ñaàu khoâng ñeå baøn ñaët lö höông. Laïi cuõng khoâng raûo moät voøng taêng ñöôøng thænh môøi traø). Leã döùt, thu doïn cheùn traø cuûa truï trì vaø thuû toïa. Thuû toïa tieán ñeán tröôùc truï trì laøm leã ñaïi baùi, laàn traûi toïa cuï thöù nhaát noùi: “Hoâm nay ñaây ñaëc bieät mong ñöôïc döï leã khoaûn ñaõi traø, yù töù quaù aân caàn, trong loøng khoâng khoûi heát söùc caûm kích hoå theïn!”. Laàn traûi toïa cuï thöù nhì noùi lôøi chuùc tuïng chuyeän aám laïnh haèng ngaøy. Xong ñaâu ñaáy, giaäp toïa cuï xuoáng ñaát trí yù laïy ba laïy. Thuû toïa töø phía sau töôïng Thaùnh taêng theo phía beân phaûi maø böôùc ra tröôùc taêng ñöôøng, truï trì laïi ñöa vaøo vò trí cuõ naâng cheùn. Thò giaû ñoát höông caûm taï khaùch quang laâm baàu baïn xong ñaâu ñaáy thu doïn cheùn, gioùng troáng ba tieáng lui khoûi leã toøa. Thuû toïa vaãn ñöùng taïi phía phaûi beân ngoaøi phaùp ñöôøng ñôïi truï trì ra ñeå taï ôn ñaõi traø. * * * () [1135c18]
( )()

( )
( ) [1135c26]
[1135c27] [1135c28] [1135c29] [1135c30]
TAÂN THUÛ TOÏA ÑAËC VI HAÄU ÑÖÔØNG, ÑAÏI CHUÙNG TRAØ (voâ
haäu ñöôøng taéc dó thöù ñaàu thuû) [1135c18] Phöông tröôïng ñaëc vi traø lieãu. Thöù taûo taân thuû toïa hoaøi höông ngheä phöông tröôïng baùi thænh vaân: “Trai thoaùi ñaëc vi haäu ñöôøng thuû toïa, ñaïi chuùng töïu vaân ñöôøng ñieåm traø. Phuïc voïng töø bi giaùng troïng”. Cuï traïng (thöùc kieán haäu). Bò baøn phuïc, loâ chuùc, ngheä haäu ñöôøng thuû toïa lieâu chuù höông baùi thænh vaân: “Kim thaàn trai thoaùi töïu vaân ñöôøng ñieåm traø ñaëc vi. Phuïc voïng giaùng troïng”. Trình naïp traïng caät ñaëc vi nhaân, leänh baûn lieâu traø ñaàu ñeä phoù cung ñaàu thieáp

taêng ñöôøng tieàn haï gian. Phong bì nieâm traïng tieàn. Thöù leänh ñöôøng ty haønh giaû baùo chuùng

quaûi Ñieåm traø baøi. Tröôøng baûn minh, taêng ñöôøng noäi tuaàn thænh traø (minh coå taäp chuùng haønh leã tònh döõ thöôøng ñaëc vi leã ñoàng). Traïng thöùc: [1135c26] Tieàn ñöôøng thuû toïa tæ-kheo moã, höõu moã kim thaàn trai thoaùi töïu vaân ñöôøng ñieåm traø nhaát trung, ñaëc vi haäu ñöôøng thuû toaø ñaïi chuùng nhöng thænh chö tri söï ñoàng thuøy quang giaùng. Kim nguyeät … nhaät cuï vò moã traïng Khaû laäu töû Traïng thænh Haäu ñöôøng thuû ñöôøng ñaïi chuùng cuï vò. Moã caån phong TAÂN THUÛ TOÏA ÑAËC BIEÄT ÑAÕI TRAØ THUÛ TOÏA VAØ ÑAÏI CHUÙNG ÔÛ HAÄU ÑÖÔØNG [1135c18] Sau khi ñöôïc phöông tröôïng ñaëc bieät ñaõi traø roài. Saùng hoâm sau, taân thuû toïa oâm höông ñeán thaát phöông tröôïng baùi thænh raèng: “Sau böõa ñoä trai, ñaëc bieät môøi thuû toïa vaø ñaïi chuùng haäu ñöôøng ñeán vaân ñöôøng (taêng ñöôøng) ñeå ñaõi traø, cuùi mong töø bi ñeán ñeå taêng theâm phaàn trang troïng!”. Keá daâng traïng môøi (hình thöùc cheùp phía sau), roài cuï bò maâm goã coù traûi naép vaûi, ñaët lö höông, ñeøn caày, ñeán lieâu thuû toïa haäu ñöôøng ñoát höông baùi thænh raèng: “Saùng mai luùc ñoä trai xong, xin môøi ñeán vaân ñöôøng ñaëc bieät ñaõi traø. Cuùi mong ñeán ñeå taêng theâm phaàn trang

troïng!”. Trình naïp tôø traïng môøi xong, baûo traø ñaàu cuûa lieâu mình giao phoù cuùng ñaàu tôø thoâng baùo cho ñaïi chuùng, daùn ôû phía beân traùi cuûa taêng ñöôøng, bì thö daùn phía tröôùc tôø vaên traïng thoâng baùo. Keá ñoù baûo haønh giaû ñöôøng ty (lieâu duy-na) thoâng baùo ñaïi chuùng treo taám baøi Ñaõi traø, ñoaïn ñaùnh moät hoài daøi vaân baûn, ñi raûo moät voøng trong taêng ñöôøng môøi duøng traø (gioùng troáng taäp hoïp chuùng haønh leã cuøng vôùi leã ñaõi trai thoâng thöôøng gioáng nhau). Hình thöùc vaên traïng thænh môøi: [1135c26] Thuû toïa tieàn ñöôøng laø tæ-kheo moã, coù moã (taân thuû toïa) saùng nay sau buoåi ñoä trai ñeán vaân ñöôøng môû tieäc ñaõi traø ñaëc bieät khoaûn ñaõi thuû toïa haäu ñöôøng vaø ñaïi chuùng, ñoàng thôøi môøi thænh caùc vò tri söï cuøng töôûng nghó maø quang laâm! Ngaøy … thaùng … keû daâng thö traïng naøy laø moã Bì thö ñeà Thænh thuû toïa haäu ñöôøng vaø ñaïi chuùng Keû cuï bò bì thö laø moã kính caån daùn * * *

[1136a02] TRUÏ TRÌ THUØY
PHOÛNG ÑAÀU THUÛ ÑIEÅM TRAØ [1136a02] Traø thang leã taát, truï trì trai baõi, vaõng chö ñaàu thuû lieâu ñieåm traø. Thung dung oân toàn ñieåm kieåm khuyeát phaïp. Tuøy leänh khoá ti thoá bieän. TRUÏ TRÌ TÖÔÛNG NGHÓ THAÊM HOÛI ÑAÀU THUÛ ÑAÕI TRAØ

[1136a02] Leã ñaõi traø vaø thang thuûy xong, sau buoåi ñoä trai, truï trì ñeán lieâu caùc ñaàu thuû ñaõi traø, thong dong oân toàn thaêm hoûi kieåm ñieåm moïi thieáu thoán, tuøy tình hình maø baûo khoá ty cung öùng thoá bieän.
*
* *
[1136a05]

()
(

)

()
LÖÔÕNG TÖÏ GIAO ÑAÏI TRAØ [1136a05] Ty phöông tröôïng ñaëc vi
taân thuû toïa traø taát, thöù ñeä taân chöùc söï cuï oai nghi, hoaøi höông cung ngheä caùc thuï ñaïi nhaân xöù, thaùp höông ñoái xuùc leã nhaát baùi, thænh vaân: “Trai thoaùi baùi khuaát toân troïng töïu lieâu hieán traø”. Tuøy leänh traø ñaàu thænh löôõng töï caùc nhaát nhaân, Ñoâng Taây töï caàn cöïu caùc nhaát nhaân quang baïn (Taây töï thænh traø taéc tri söï phaân thuû toïa ö ñoàng lieät ñaàu thuû trung thænh kieân haï nhaát nhaân quang baïn. Nhö kieân thöôïng nhaân phoù toøa vò töông phoûng. Ñoâng töï thænh traø taéc ñaàu thuû phaân thuû toïa. Nhö duy-na vò cö Ñoâng töï, thænh traø thôøi kieân haï phoù töï nhaát nhaân phoù). Lieâu trung höôùng noäi thieát ñaëc vi vò. Chuû tòch phaân thuû vò. Taû höõu quang baïn nhaân vò. Trai thoaùi minh lieâu tieàn baûn tieáp thuï ñaëc vi nhaân. Thöù tieáp quang baïn nhaân. Nhaäp vò aáp toïa,

thieâu höông aáp höông thieâu quang baïn höông. Nhaäp toøa haï traø. Traø taát, thuï ñaïi nhaân khôûi töôùng nguyeân thænh höông thaùp loâ trung, xuùc leã baùi taï nhi thoaùi. Thöù nhaät leänh ñöôøng ty haønh giaû thænh giao ñaïi ñieåm taâm, danh thaéng nhaát nhaân, quang baïn tieàn ñöôøng thuû toïa, taéc thænh Taây ñöôøng caàn cöïu caùc nhaát nhaân quang baïn. Nhöôïc khoá ty nhaát ban, thænh Taây ñöôøng, caàn cöïu, ñaàu thuû quang baïn. Khoá ty ñinh quaûi, höôùng lyù thieát ñaëc vi vò, taû höõu baøi quang baïn vò. Ñaàu thuû döõ chuû tòch phaân thuû. Ñoàng töï tuøy ban vò. Thöù nhaät ñieåm taâm toïa vò ñoàng tieàn. Taây töï chæ ö tri khaùch, Ñoâng töï chæ ö duy-na. Phaøm thò giaû giao ñaïi traø döõ ñieåm taâm ñöông thænh duy-na quang baïn (thieát vò haønh leã giai ñoàng). Caän thì ñieåm taâm nhaân nhi thænh khaùch thænh höông khuùc phi leã daõ. TIEÄC TRAØ ÑAÕI LÖÔÕNG TÖÏ GIAO NHAÄN CHÖÙC VUÏ [1136a05] Theo doõi phöông tröôïng ñaëc bieät ñaõi traø taân thuû toïa xong, theo thöù lôùp caùc taân chöùc söï cuï oai nghi, oâm höông ñích thaân ñeán lieâu caùc ngöôøi ñöôïc thay theá, thaép höông giaùp maët giaäp toïa cuï xuoáng neàn trí yù laïy moät laïy, môøi thænh raèng: “Sau buoåi ñoä trai, baùi thænh haï mình ñeán lieâu ñaõi traø!”, roài tieáp ñoù baûo traø ñaàu môøi löôõng töï moãi nôi moät ngöôøi caàn cöïu ôû Ñoâng Taây töï moãi nôi moät ngöôøi quang laâm baàu baïn (neáu môøi traø Taây töï thì tri söï ngoài hai beân ñoái maët nhau, ñoái vôùi caùc ñaàu thuû ñoàng haøng, thænh baäc döôùi

moät ngöôøi quang laâm baàu baïn, neáu ngöôøi baäc treân ñeán döï toøa coù ñieàu khoâng tieän. Môøi traø Ñoâng töï thì ñaàu thuû ngoài hai beân giaùp maët nhau, neáu nhö duy-na hieän cö vò ôû Ñoâng töï thì luùc môøi traø, môøi baäc nhoû hôn laø phoù töï moät ngöôøi ñeán döï). Phía höôùng noäi trong lieâu thieát ñaët toøa vò, chuû tònh ngoài hai haøng giaùp maët nhau, hai beân phaûi traùi laø vò trí cuûa ngöôøi quang laâm baàu baïn. Sau buoåi ñoä trai, ñaùnh vaân baûn tröôùc lieâu, tieáp thuï ngöôøi ñöôïc môøi, keá ñoùn tieáp ngöôøi quang laâm baàu baïn, vaøo vò trí roài thò giaû vaùi chaøo môøi ngoài, ñoát höông môøi thaép höông, ñoát höông môøi nhöõng ngöôøi quang laâm baàu baïn ñoát höông, vaøo toøa baøy traø khoaûn ñaõi. Ñaõi traø xong, ngöôøi ñöôïc thay theá ñöùng daäy ñem nguyeân thænh höông caém vaø lö höông, giaäp toïa cuï xuoáng ñaát trí yù baùi taï roài lui ra. Ngaøy hoâm sau, baûo haønh giaû ñöôøng ty (lieâu duy-na) môøi hai beân giao vaø nhaän chöùc vuï duøng ñieåm taâm, coù môøi moät baäc danh ñöùc quang laâm baàu baïn. Neáu laø thuû toïa tieàn ñöôøng giao nhaän thì môøi Taây ñöôøng vaø caàn cöïu moãi nôi moät ngöôøi quang laâm baàu baïn, neáu laø thuoäc ban khoá ty giao nhaän thì thænh môøi Taây ñöôøng, caàn cöïu vaø ñaàu thuû quang laâm baàu baïn. Khoá ty baøi trí ñoùng treo höôùng vaøo beân trong thieát vò trí ngöôøi ñöôïc ñaõi, hai beân phaûi traùi baøy vò trí cuûa nhöõng ngöôøi quang laâm baàu baïn. Ñaàu thuû vaø chuû tònh phaân ra hai beân ngoài ñoái dieän nhau, ñoàng töï vôùi nhau ngoài theo ban vò cuûa mình. Ngaøy hoâm sau ñieåm taâm, vò trí caùc choã ngoài

cuõng nhö hoâm qua. Taây töï vò trí ôû tri khaùch, Ñoâng töï vò trí ôû duy-na. Phaøm thò giaû giao nhaän nhieäm vuï, ñaõi traø vaø ñieåm taâm neân thænh môøi duy-na quang laâm baàu baïn (thieát baøy vò trí vaø haønh leã cuõng gioáng nhö caùc chöùc vuï khaùc giao nhaän). Thôøi gaàn ñaây, nhaân ñieåm taâm maø haønh giaû thænh khaùch thænh môøi luoân höông khuùc laø khoâng ñuùng leã vaäy.

*

* *

[1136a23]

()

()

NHAÄP LIEÂU, XUAÁT LIEÂU TRAØ [1136a23] Nhaäp moâng ñöôøng giaû, baïch lieâu chuû quaûi Ñieåm traø baøi. Baøi taû tieåu chæ thieáp vaân: “Moã baùi thænh hôïp lieâu toân chuùng, trai thoaùi töïu thöôïng lieâu”. Trai baõi bò höông chuùc phoå ñoàng vaán taán, aáp lieâu chuû cö chuû vò, ñieåm traø nhaân cö taân vò. Löôïc toïa khôûi thaân thieâu höông vaán taán. Phuïc toïa ñieåm traø thaâu traûn. Lieâu chuû khôûi loâ tieàn töông taï. Töï moâng ñöôøng xuaát sung ñaàu thuû giaû, ñieåm giao ñaïi traø taát. Bieät nhaät leänh traø ñaàu baùo lieâu chuû quaûi ñieåm traø baøi. Trai thoaùi minh lieâu trung tieåu baûn. Ñieåm traø nhaân moân ngoaïi höõu laäp aáp chuùng nhaäp, loâ tieàn vaán taán. Lieâu chuû chuû vò, ñieåm traø nhaân phaân thuû vò. Löôïc toïa khôûi thaân thieâu höông vaán taán. Phuïc toaï hieán traø lieãu, lieâu chuû döõ chuùng khôûi thaân loâ tieàn trí taï, toáng ñieåm traø nhaân xuaát. Töï chuùng lieâu xuaát sung ñaàu thuû giaû, leänh traø ñaàu döï baùo lieâu chuû quaûi Ñieåm traø baøi. Trai thoaùi minh baûn tieân ñaùo chuùng lieâu moân ngoaïi höõu laäp aáp chuùng, nhaäp vò laäp ñònh, vaán taán aáp toïa. Tieán trung gian, thöôïng haï vaán thieâu höông. Phuïc trung gian, thöôïng haï gian vaán taán, nhöng trung öông vaán taán lieâu nguyeân aáp ñieåm traø nhaân, ñoái dieän vò toïa. Haønh traø taát, lieâu nguyeân xuaát loâ tieàn trí taï toáng xuaát. Nhaäp chuùng lieâu giaû ñieåm traø (leã döõ xuaát lieâu traø ñoàng), ñaõn lieâu nguyeân, lieâu tröôûng phaân taân chuû vò, töï baát khaû nhaäp vò toïa.

ÑAÕI TRAØ VAØO LIEÂU, RA LIEÂU [1136a23] Ngöôøi vaøo moâng ñöôøng baåm baïch vôùi lieâu chuû treo taám baøi baùo Ñaõi traø, beân traùi taám baøi coù daùn mieáng giaáy nhoû vieát: “Moã laïy môøi toân chuùng taát caû caùc lieâu, sau böõa ñoä trai töïu thöôïng lieâu”. Sau böõa trai, cuï bò höông, ñeøn caày cuøng nhau vaùi chaøo vaán an, chaøo môøi lieâu chuû ôû vaøo chuû vò, coøn ngöôøi ñaõi traø ôû vaøo vò trí khaùch. Ngoài giaây laùt ñöùng daäy ñoát höông vaùi chaøo vaán an. Laïi ngoài baøy traø, uoáng xong thu doïn cheùn. Lieâu chuû ñöùng leân ñöùng tröôùc lö höông trí taï. Töø baäc moâng ñöôøng ra nhaän chöùc ñaàu thuû ñeàu coù ñaõi traø giao nhaän chöùc vuï xong ngaøy khaùc baûo traø ñaàu baåm baùo vôùi lieâu chuû treo taám baøi baùo Ñaõi traø, duøng trai xong ñaùnh taám baûn nhoû trong lieâu. Ngöôøi doïn ñaõi traø ñöùng beân phaûi cöûa lieâu chaøo môøi moïi ngöôøi vaøo roài ñeán tröôùc lö höông vaùi chaøo vaán an. Lieâu chuû ngoài ôû chuû vò, ngöôøi daâng ñaõi traø chia ngoài hai beân ñoái dieän nhau. Ngoài giaây laùt ñöùng daäy ñoát höông vaùi chaøo vaán an, laïi ngoài xuoáng hieán traø. Xong, lieâu chuû vaø ñaïi chuùng ñöùng daäy ñeán tröôùc lö höông trí taï roài tieãn ñöa ngöôøi ñaõi traø ra. Töø caùc lieâu maø ra nhaän chöùc ñaàu thuû, baûo traø ñaàu baùo vôùi lieâu chuû treo taám baøi baùo Ñaõi traø. Sau böõa trai, ñaùnh baûn roài tröôùc heát ñöùng beân phaûi caùc lieâu chaøo môøi ñaïi chuùng vaøo vò trí oån ñònh trong lieâu, ñoaïn vaùi chaøo vaán an roài vaùi chaøo môøi ngoài. Sau ñoù ñeán khoaûng giöõa vaø hai khoaûng phaûi traùi ñoát höông, sau ñoù laïi taïi khoaûng giöõa vaø hai beân phaûi traùi vaùi chaøo vaán an,

ngay khoaûng giöõa vaùi chaøo vaán an. Lieâu nguyeân vaùi chaøo ngöôøi ñaõi traø, ñeán vò trí ñoái dieän maø ngoài. Ñaõi traø xong, lieâu nguyeân ñeán tröôùc lö höông trí taï roài tieãn ñöa khoûi lieâu. Vaøo caùc lieâu ñaõi traø, leã tieát cuõng gioáng nhö ñaõi traø luùc ra khoûi lieâu, nhöng do lieâu nguyeân vaø lieâu tröôûng phaân ra vò trí chuû khaùch, töï mình khoâng theå ñöông nhieân vaøo vò trí maø ngoài. * * *
[1136b11] ()
() [1136b15]
[1136b16] [1136b17] [1136b18]
[1136b19] ÑAÀU THUÛ TÖÏU TAÊNG ÑÖÔØNG ÑIEÅM
TRAØ [1136b11] Ty ñieåm xuaát lieâu traø taát cuï traø baûng (thöùc kieán haäu) leänh traø ñaàu thieáp taêng ñöôøng tieàn haï gian. Cuï oai nghi thænh phöông tröôïng thænh traø.

Chö lieâu quaûi Ñieåm traø baøi baùo thænh. Döï leänh cung ñaàu thieâu thang xuaát traûn. Khoá ty bò traø chuùc. Trai taát töïu toøa. Ñieåm traø ñaàu thuû nhaäp ñöôøng chuù höông haønh traø (döõ ñaùn voïng leã ñoàng). Baûng thöùc: [1136b15] Moã lieâu xaù töu aûi baát caûm toïa yeâu. Kim thaàn trai thoaùi töïu vaân ñöôøng ñieåm traø nhaát trung. Phuïc voïng chuùng töø ñoàng thuøy giaùng troïng Kim nguyeät … nhaät cuï vò moã baùi thænh Boån sôn bieän söï Thieàn sö Giang hoà danh thaéng thieàn sö Höông khuùc ñaïo cöïu thieàn sö Hôïp ñöôøng toân chuùng thieàn sö ÑAÀU THUÛ VAØO TAÊNG ÑÖÔØNG ÑAÕI TRAØ [1136b11] Theo doõi ñôïi cho leã ñaõi traø ngöôøi ra khoûi lieâu xong, cuï bò baûng baùo ñaõi traø (daïng thöùc cheùp phía sau), baûo traø ñaàu daùn taïi beân gian tri taêng ñöôøng. Cuï oai nghi thænh môøi phöông tröôïng ñaõi traø. Caùc lieâu treo baûng baùo Ñaõi traø thoâng baùo môøi ñaïi chuùng, döï bò baûo cuùng ñaàu naáu thang thuûy vaø baøy cheùn. Khoá ty cuï bò traø, ñeøn caày, duøng trai xong thì töïu toøa ñaõi traø. Ñaàu thuû ñaõi traø vaøo taêng ñöôøng ñoát höông daâng traø ñaõi (cuøng vôùi leã muøng moät, ngaøy raèm gioáng nhau). Hình thöùc baûng thoâng baùo môøi ñaõi traø:

[1136b15] Lieâu xaù cuûa moã chaät heïp, khoâng daùm môøi quí vò ñeán döï nôi ñoù. Saùng mai sau khi duøng böõa trai xong, xin töïu taïi taêng ñöôøng ñaõi traø nôi ñoù. Cuùi mong ñaïi chuùng töø bi cuøng ñeán ñeå taêng theâm phaàn trang troïng!
Ngaøy … thaùng … cuï vò moã baùi thænh
Kính môøi
Caùc thieàn sö bieän söï chuøa ta.
Caùc thieàn sö aån tích, danh ñöùc.
Caùc thieàn sö höông khuùc, ñaïo cöïu.
Caùc thieàn sö, toân chuùng caùc ñöôøng.
*
* *
[1136b21]
()
()(

) [1136b25]
LÖÔÕNG TÖÏ XUAÁT BAN THÖÔÏNG HÖÔNG [1136b21] Phaøm xuaát ban thöôïng höông, haønh höông minh baït. Duy-na xuaát loâ tieàn höôùng ngoaïi thieân laäp. AÁp truï trì thöôïng höông (thò giaû phuûng hôïp). Thöù aáp löôõng töï, töông trieàu nhi xuaát, chuyeån thaân vaán taán truï trì (vò chi taù höông) nhieân haäu thöôïng höông (nhöôïc Thaùnh tieát, Phaät, Toå töï phaùp sö kò, voâ taù höông vaán taán. Höõu laäp ban Taây ñöôøng, ñöông tieân thöôïng höông. Hoaëc vò thuû toïa dó xuaát theá, ñöông tieân thöôïng höông giaû phi. Caùi taát döõ ñoâ töï ñoàng xuaát ban coá daõ). [1136b25] Taây töï chöông chung. LÖÔÕNG TÖÏ XUAÁT BAN DAÂNG HÖÔNG [1136b21] Phaøm xuaát ban thöôïng höông haønh höông phaûi ñaùnh chaäp choûa, duy-na ra tröôùc lö höông höôùng veà beân ngoaøi ñöùng nghieâng, vaùi chaøo truï trì môøi thöôïng höông (thò giaû böng hoäp höông), keá ñoù vaùi chaøo löôõng töï, cuøng ñoái maët nhau maø ra ngoaøi, chuyeån thaân vaùi chaøo vaán an truï trì (goïi laø taù höông) roài sau ñoù môùi thöôïng höông (daâng höông). (Neáu gaëp Thaùnh tieát hay gioã kò Phaät Toå caùc phaùp sö noái töï thì khoâng taù höông vaø chaøo hoûi vaán an), neáu coù laäp ban Taây ñöôøng thì tröôùc heát phaûi daâng höông, hoaëc giaû laø coù keû cho laø thöôïng toïa ñaõ xuaát theá thì

phaûi daâng höông laø sai traät, thöïc ra nguyeân do laø cuøng vôùi ñoâ töï xuaát ban. [1136b25] Chöông Taây töï heát.

*

* *

[1136b27]

()
ÑAÏI CHUÙNG CHÖÔNG THAÁT [1136b27] Quy hö chi thuûy, ñaëng laâm chi moäc, dó tuï giaû, chuùng daõ. Kim phuø, ñaïi phöông cö chuùng thieân baùch. Ñaûo laãm nhi xuy giaû sôn nhi thoaùn, dieäc kì sôû tuï daõ. Nhi töù phöông chi lai nhö quy, nhöôïc dó sôû coá höõu giaû quaû haø vi tai. Caùi Phaät dó nhaân chi löu chuyeån tam giôùi xuaát moät sanh töû. Duy minh ñaïo

ngoä taùnh, dó sieâu vu dieäu giaùc, taéc quaàn sinh dò loaïi haøm tö kyø thieän nhi huaán kyø ñoà, dó tieáu kyû vi nhieân. Coá nhaân nhaân ñaõi kyø ñoà do ñaõi kyø sö.

Tuy ma kieân tieáp chuûng nhi chí, duy khuûng phuïng chi baát caäp. Baát dó kyø chuùng nhi thieáu ñaõi daõ. Baát nhieân taéc höõu dó xích ñòa ñaåu tuùc nhi töông tuïng giaû ña hó. Khôûi kyø ñoäc ngu cam uûy kyø ti dó quaûng ngoâ cö, xuyeát kyø soân dó thöïc ngoâ ñoà. Ngoâ ñoà chi thöïc vu tö, cö vu tö, quaû haø vi tai quaû haø vi tai. Saéc tu Baùch Tröôïng thanh qui quyeån ñeä töù chung CHÖÔNG 7 – ÑAÏI CHUÙNG [1136b27] Nöôùc trôû veà hö voâ, caây moïc treân röøng, laáy vieäc tuï hoäi laøm ñoâng ñaûo. OÂi nay thì caùc chuøa lôùn, ñaïi chuùng cö nguï coù ñeán caû ngaøn ngöôøi. Do ñoù phaûi veùt heát kho ñeå thoåi, ñoát ñoû nuùi ñeå naáu, aáy cuõng vì ñoâng ngöôøi tuï hoïp vaäy. Nhöng ngöôøi töø boán phöông qui tuï veà chuøa, neáu chæ laáy caùi coá höõu thì chaúng bieát phaûi laøm sao. Bôûi vì ñöùc Phaät cho raèng con ngöôøi löu chuyeån trong ba coõi, nguïp laën trong sanh töû, duy chæ coù keû saùng ñaïo, ngoä taùnh vöôït ñeán dieäu giaùc thì quaàn sanh dò loaïi ñeàu nhôø caäy vaøo caùi thieän cuûa hoï. Nhöng phaøm huaán luyeän ñoà ñeä thì ai cuõng muoán hoï gioáng ñöôïc nhö mình, cho neân ai ai cuõng ñoái ñaõi vôùi ñoà ñeä nhö ñoái ñaõi vôùi thaày cuûa mình. Tuy taêng chuùng chen vai noái böôùc maø ñeán, duy

chæ sôï laø cung phuïng nhu caàu cho hoï khoâng ñuû, chöù khoâng daùm laáy vieäc ñoâng ñaûo maø lô laø. Neáu khoâng thì chuyeän chæ vì moät taác ñaát, moät ñaáu luùa maø kieän caùo nhau seõ xaûy ra thaät nhieàu. Thí chuû haù chæ rieâng ngu si cam huûy hoaïi tieàn cuûa ñeå côi nôùi roäng lieâu xaù cho chuùng ta ôû, hao maát côm gaïo ñeå nuoâi chuùng ta aên. Boïn ta ôû nhö theá, aên nhö theá thì bieát laøm sao ñaây? Bieát laøm sao ñaây? Saéc tu Baùch Tröôïng thanh qui quyeån 4 heát

* * *

Trang löu chieåu

Phöông danh toân kính Aán toáng

· HT. Thích Giaùc Toaøn 800 boä · TT. Thích Chôn Toaøn 2.000 canada · ÑÑ. Thích Taâm Thaønh 1000 usd · Thích Nöõ Phuùc Chính 2.000 000 ñ · Voõ Vaên Hoaø Pd: Nguyeân Aùnh 500 usd · Traàn Ñan Thö (beù Tyù) 500 usd · Ñaëng Vaên Khaùnh 200 USD · Ñaëng Thò Nga 200 USD · Gñ Phaïm Kim Khaùnh vaø Caùc con 2. 000 000 VNÑ · Ñoã Nhaät Haø (Bí Ngoâ) 1. 200 000 VND · Phaät töû Löông Dung 1. 000 VND

SAÙCH KÍNH BIEÁU

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.